

IQARA

اقرأ

EESTI MOSLEMITE KUUKIRI NR 24

AUGUST 2011 /

RAMADAAN 1432

MEILE ON KIRI!

**SÖÖ RAMADAANIKUUL
TERVISLIKULT**

**DAWAKURSUS
MALAISIAS**

POISS, KES PÜÜDIS PÕGENEDA SURMA EEST

MINU ESIMENE RAMADAAN

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

Ramadaan mubaarak! Õnnistatud ramadaani kõigile meie lugejatele ja kõigile moslemitele üle kogu maailma! Jumal andku teile jõudu, jaksu, kannatlikkust ja tarkust ning kasvatagu teid kõiges selles, sest ramadaanikuu on see kuu, mil iga moslem püüab eriliselt end paremaks muuta, igal võimalikul viisil.

Seekordne Eesti moslemite kuukiri on juba 24., mis tähendab, et oleme Iqrat välja andnud tervelt kaks aastat, alhamdulillah. Kuna see on Iqra ajaloos juba kolmas ramadaan, siis mõistagi ei hakka me kordama seda, millest juba kaks korda oleme teile jutustanud vaid valisime seekordse ramadaani numbri teemaks hoopis „Minu esimene ramadaan“, mille raames toome teieni hulga jutustusi Eesti moslemite esimese ramadaani meenutustest.

Kui soovite rohkem infot ramadaanipaastu kohta, siis palun lugege Iqrasid nr 1 ja 13 või vaadake meie kodulehelt - <http://www.islam.pri.ee/index.php?id=119>.

Ilusat paastukuud kõigile!

في امان الله!

Kuukirja koostajad

SISUKORD

<i>Minu esimene ramadaan</i>	5
1) <i>Õppisin tundma toidu väärtust (Hawa)</i>	
2) <i>Üllas on see moment, kui päike loojub (Annely)</i>	
3) <i>Ramadaan on perepüha (Anuaar)</i>	
4) <i>Tundsin Allahi kohalolekut (Zeinep)</i>	
5) <i>Minu tõelise islami algus (Sarah)</i>	
6) <i>Ramadaan õpetas mulle seda, mis on tegelikult oluline (Nele)</i>	
7) <i>Terve kuu jagu õnnistust (Khadeja)</i>	
8) <i>Küll Allah aitab! (Migro)</i>	
9) <i>Imeline kergus! (Asma)</i>	
10) <i>Vaimu triumf füüsilise üle (Aisha)</i>	
11) <i>Kõik on uus septembrikuus (Eliza)</i>	
12) <i>Kuine kursus teemal „Kuidas olla hea moslem“ (Khadeeja)</i>	
13) <i>Minu hingeaeda istutatud paastuidu (Kristiina)</i>	
<i>Söö ramadaanikuul tervislikult (Sarah lirimaalt)</i>	25
<i>Dawakursus Malaisias (Aivar)</i>	27
<i>Islami uudised (Eliza)</i>	35
<i>Minu lugu (Allar)</i>	37
<i>Moslemipäevikud (Ere Eestist)</i>	39
<i>Minu Alžeeria - Teekond tundmatusse (Khadeja)</i>	41
<i>Minu Mediina : Mediinast enne suvevaheaega (Yusuf Saeed)</i>	43
<i>Reis ümber islamimaailma (Aisha)</i>	45
<i>Lääne oma moslemid (Amina Bahranilt)</i>	47
<i>Naised islamis : Naiste haridus (Aisha)</i>	53
<i>Lisateavet lapsest : Liivamängud (Annely)</i>	54
<i>Looduslik ravi: Mesi (Khadija)</i>	55
<i>Elu eesmärk – Paradiis: Bid'a 2 (Amina lirimaalt)</i>	60
<i>Surmast : Haige külastamine (Aisha)</i>	62
<i>Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest -1 (Amira)</i>	64
<i>Jeesuse tõeline sõnum - „Tõendid“ Jeesuse jumalikkusest (Aisha)</i>	66
<i>Lugeja küsib lugeja vastab</i>	69
<i>Pudrupotike keeda... (Sarah lirimaalt)</i>	70
<i>Koraaninurk - suura</i>	79 75
<i>Hadithinurk: tunnistajate-, lepingu - ja tingimuste raamatud</i>	79
<i>Fatwanurk - Ramadaanipaast</i>	82
<i>Duuanurk : meenutusi hommikuks ja õhtuks</i>	83
<i>Õpime araabia keelt! : möödud, osad, aritmeetika, toit</i>	86
<i>Lastele (Sarah Egiptusest)</i>	88
<i>Arvamuskülg</i>	92

Armsad sõbrad,

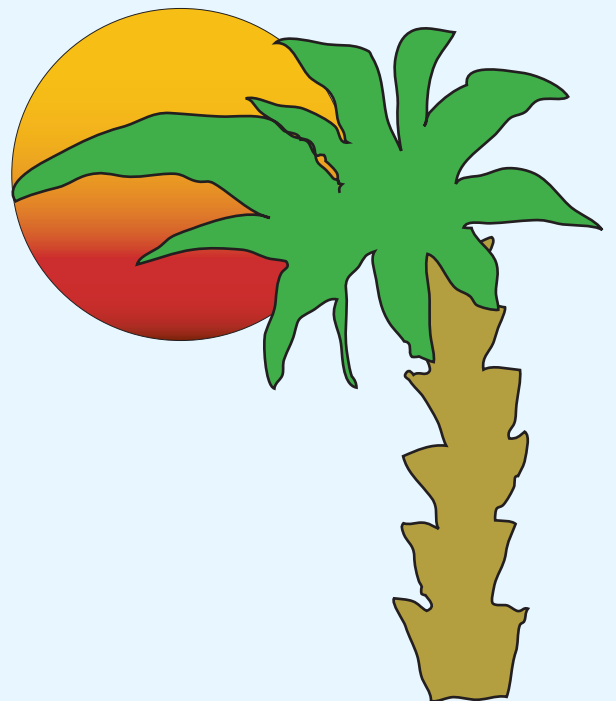
assalamu alikum warahmatullaahi wabarakaatuh!

Mu naabrimees Ramadaan jäi eelmisel aastal oma külaskäiguga nii rahule, et avaldas soovi ka sel aastal teid Eestis külastada, olgugi et päevad on pikad ja ööd lühikesed. Ta naine Rahma oli teie külalislahkusest nii võlutud, et ütles koju jõudes, et osake temast oli Eestisse maha jäänud. Ka lapsed Suhuur ja Iftaar olid üliõnnelikud, et neile nii palju tähelepanu osutati.

Nad jõuavad kohale 1. augustil ja tarvitaksid teie külalislahkust kas 29 või 30 päeva, misjärel lahkuvad Eid Airlinesiga.

Kuna te minuga nii usinalt nende tulekuks ette valmistunud olete, siis usun, et nende külaskäik saab olema üks imeiline aeg inšaAllah.

Jumala õnnistust soovides,
teie vana sõber Šabaan.

MINU ESIMENE RAMADAAN

Ramadaan on iga moslemi jaoks väga eriline aeg. On nii palju, mis meid – maailma moslemeid – sel pühal kuul ühendab. Me kõik peame tundma, mida tähendab nälg ja janu ja see muudab meid üksteisega täiesti võrdseks. Pole siis ime, et just ramadaanikuu on see aeg, mil moslemid üle kogu maailma kõige enam almust annavad.

Ramadaan on ka õppimise ja palvetamise aeg, sest moslemid üle maailma pühendavad sel ajal lugematu arv tunde palves seismisele ja oma usu õppimisele. Ramadaan on justkui kevadine suurpuhastus – viskame kõik prahi välja, nühhime selle, mis alles jätta tahame, ilusti läikima ja muretseme juurde uut vajalikku.

Seega, ramadaan on kõigi moslemite jaoks eriline aeg, mis meid kõiki ühendab, kuid samas on igapäev ramadaaniga seoses siiski ka isiklikud mõtted, tunded, mälestused südames peidus. Seekord kiikame kaasmaalastest moslemite südamesse, et näha, mida need peidavad kõige esimese ramadaani emotsioonide kohta.

ÕPPISIN TUNDMA TOIDU VÄÄRTUST

Assalamu alikum!

Minu esimene ramadaan oli eelmine aasta. Alguses kartsin paastumist väga, sest mul on olnud terve elu probleeme söömishäiretega ja ma ei teadnud, kas ikka suudan oma 12 tundi ilma söögi-joogita olla. Mu sõbrad ja tuttavad toetasid mind ja ütlesid, et Allah teeb paastumise kergemaks. Ega ma enne palju ramadaanist ei teadnud, aga tol ajal õppisin palju sellest erilisest kuust.

Siin Saint Louis'is on päris palju erinevaid mošeesid. Mina käin Grand Islamic Centeris, mis on ühtlasi ka mošee. See mošee ei ole väga rikas finantsiliselt, aga samas on nad rikkad teadmiste poolest. Nimelt seal mošees käivad inimesed, kes tahavad rangelt järgida Püha Koraani ja sunnad. Paljudele teistele moslemitele kahjuks see mošee ei meeldi, sest nende arvates on see liiga ekstreemne. Kuna neil ei ole raha, et kõigile ramadaani ajal süüa osta, siis jagavad naised omavahel söögitegemist. Ühel päeval siis mina ja üks teine uuem moslem otsustasime, et teeme ka süüa 100 inimesele. Me siis vaaritasime päev otsa. Tegime riisi köögiviljadega ja kanaga ning muffineid. Aega võttis, aga asja sai. Me tegime seda Allahi jaoks ja tunne oli hea.

Alguses ma ei teadnud, et ramadaan ei ole ainult toidust eemale hoidmine. See ei olnudki kõige raskem paastumise juures. *Alhamdulillah*, ma sain söögita hakkama. Natuke raskem oli vee joomisega, aga *alhamdulillah* Allah aitas mind. Kõige raskem ramadaani juures oli see, et pidi hoiduma halbadest mõtetest ja käituma nagu moslemitele kohane (mitte et ma seda iga päev ei tee, aga tol ajal oli see raskem).

Kõige rohkem meeldis mulle palvetada koos teistega pärast paastu katkestamist. Mõnikord oli see suureks väljakutseks, sest ma polnud harjunud nii pikalt seisma, aga *alhamdulillah* see kõik oli seda väärt.

Peale kõige selle õppisin ma tundma toidu väärtust. Paljudel inimestel siin maailmas ei ole sooja toitu iga päev ning nad kannatavad näljas. Neil ei ole raha, et poodi minna ja süüa osta. Neil ei ole isegi puhast vett. Ma sain aru kui palju õnnistusi Allah on mulle andnud – *alhamdulillah!*

Hawa

ÜLLAS ON SEE MOMENT, KUI PÄIKE LOOJUB

Assalamu alikum!

Värskelt juulikuus oma *šahaada* öelnud ning algaja kogenematu moslemina tundsin sisimas suurt-suurt ärevust ning elevust – mis nüüd edasi saama hakkab, kuidas pean käituma nüüd, kus olen moslem, mis on mulle lubatud, mis mitte. Minu õnneks oli ühtlasi algamas ka minu esimene ramadaan. Ramadaanist polnud ma selle ajani midagi kuulnud/teadnud.

Minus tekkisid kohe ka küsimused ramadaani kohta ning nagu ikka inimesed, kui midagi ei tea asjade kohta millest tahaksid rohkem teada, hakkasin ka mina uurima internetist, mida ramadaani ajal süüakse, millised on kombed. Kui lugesin, et tuleb päeva otsa hoiduda söömisest ja joomisest, mäletan, kuidas kahtlesin enne tõsiselt, kas üldse saan päev otsa söömata-joomata olla. Aga tõesti ei tulnud mul hetkeksi janu ega näljatunnet, välja arvatud üks päev, mis juhtus ainult üks kord ramadaani ajal.

See juhtus peale minu esimest paastupäeva, kui koju tulles jõin, sest väljas oli jummel kui kuum ja siis tundsin ma kohtutavat joogijanu ja loomulikult lubasin ma endale siis loksukese vett. Kui olin endale aru andnud, mida ma just teinud olin, lõpetasin kohe joomise – olin teinud ju midagi, millest pidin hoiduma päikeseloojaguni – vot siis tabas mind küll suur hirm. Mis nüüd küll saab??? On ju ramadaan ning juua-süüa ei tohi! Asusin ruttu asjatundjamale kirja kirjutama ning sain nõu edaspidiseks tegutsemiseks. Õnneks sain kiiresti tagasi oma südamerahu ning jätkasin rahulikult oma paastu.

Teate, kui üllas oli see moment, kui päike loojus ja tundsin, et olen millegi väga suurega hakkama saanud, iialgi pole mulle toidupala nii maitsnud, kui seda peale paastupäeva.

Ramadaani ajal valdasid mind erinevad tunded, meeleolud, mõtted. Sellel aastal on mul juba rohkem teadmisi ja kogemusi kogunenud, et oma teisele ramadaanile vastu minna *inšaAllah!*

Annely

RAMADAAN ON PEREPÜHA

Assalamu aleikum!

Minu esimene ramadaan oli väga meeldiv kogemus. Kuigi, jah, kohvi ma hommikul ikkagi jõin ja kui ma ei eksi, siis ma polnuda ka veel islamiusku vastu võtnud. Igal juhul oli see liigagi lihtne – kell 15.00 ja natuke peale oli ramadaan läbi. Oli detsembrikuu, jõulude paiku, aasta 2003.

Järgmisel aastal tegin juba täies mahus kaasa ja olin ka moslem. Kuna ma pole hommikul sööja, siis pole minu jaoks probleem esimest korda süüa kell 14.00. See, kuidas umbes 16.00 paiku hakkad oma kõhuga läbirääkimisi pidama, et ta ikka vaiksemalt sõna võtaks, eriti rahvarohkes kohas ... J Küll siis on seletamist, et miks ma ikka nii hull olen, et sellist asja teen – ramadaani. Kodus on hea – siis paitad oma kõhukest ja räägid temaga.

Kõige raskem või väljakutsuvam ongi esimene nädal. Pärast on juba normaalne. Ja kui hea on pärast ramadaani kaalu vaadata! Muidugi, mida aastad edasi ja ramadaan suve peale jääb, on siin Eestis palju raskem kui araabiamaades, kuigi algul arvasin vastupidist – et seal ju palav jne. Kui mul oleks võimalus, siis seal peaksin ramadaani igal suvel koos oma mehe perega. Kogu see üritus ja traditsioonid, mis sellega kaasnevad ... nutumaik tuleb suhu, heas mõttes, kui meenutan, kuidas pere teeb koos süüa ja sööb koos. See on fantastiline elamus!

Anuaar

TUNDSIN ALLAHI KOHALOLEKUT

Minu kõige esimene ramadaan oli 2009. aastal. Algas kõik sellega, et ma vaatasin uudiseid ja seal teatati, et samal päeval algas moslemitel ramadaan – kuu aega paastu. Kuna olin mitte-ametlikult *šahaada* juba öelnud ja õppisin ka islamit, siis otsustasin paar päeva hiljem proovida paastuda. Siis ma veel ei teadnud, mida paastu alguses ja paastu lõpetamisel öelda, vaid mõtlesin südames, et nüüd ma alustan ja nüüd lõpetan. Oma esimesel ramadaanipäeval ärkasin enne *fažri* palvet ja sõin kõhu täis, siis alustasin paastu ja palvetasin. Pärast palvet magasin veel natuke ja ärkasin üles. Terve oma nädalase paastu ajal tegin ma kodutöid, palvetasin või olin niisama rahulikult, sest varem ei olnud ma kunagi oma elus paastunud.

Esimesed kaks-kolm päeva olid väga rasked, kõht korises ja oli tühi ja tohutult tahtsin juua, aga sellele vaatamata ma alla ei andnud. Pärast seda läks juba kergemaks.

Ühel öhtul enne maghribi ehk siis paastu lõpetamist sain ma endale „Al-Risala“ („The Message“ – „Sõnum“) filmi ja ma hakkasin seda vaatama ja pärast lõpetasin ma oma paastu – see oli minu kõige esimese ramadaani üks Parim ja meeldejäävaim osa!

Aga parim tunne valdas mind siis, kui ma igal öhtul paastu lõpetasin – tundsin Allahi kohalolekut, ja tundsin ka, et ma olin midagi väga head saanud ja ise teinud. Südames valdas mind ülim rahulolu!

Zeynep

MINU TÕELISE ISLAMI ALGUS

Assalamu alikum!

Minu esimene ramadaan oli umbes 6 aastat tagasi. Aeg läheb nii ruttu, et enam ei mäletagi, kui kaua olen moslem olnud, sest islami vastuvõtmist pean oma uue elu alguseks. Nii siis oli umbes 6 aastat tagasi ja ma olin usku vahetanud mai kuus ja esimene ramadaan oli umbes novembris. Ma pean oma esimest ramadaani väga oluliseks, sest just siis algas minu tõsisem suhtumine oma uude ellu. Enne seda polnud ma veel rästi kandnud ja kandsin veel tavalisi nn „vabaaja rõivaid“. Olin tööl suhkeldumiskeskuses administraatorina ja oli tulemas mu esimene paastukuu. Olin elevel ja lugesin netist selle kohta. Mu töökaaslased rääkisid, et paast ei lähe arvesse, kui ei täideta teisi olulisi nõudmisi, see tähendab, et mu paast on null, kui ma ei palveta ilusti ja käin palja peaga ringi. Paar nädalat enne ramadaani hakkasin ma juba mõtlema, et panen siis esimest korda hidžaabi päha ja hakkan viis korda päevas palvetama. Saabus esimene ramadaani päev ja panin hommikul kodus ilusti pikad riided selga ja oma uue hidžaabi pähe. Olin elevel ja natuke närvis, kuna ei teadnud, kuidas mu ülemus sellesse suhtub. Tööle saabudes kõik õnitlesid mind mu hidžaabi puhul ja olid südamest mu üle rõõmsad, kuni mind nägi mu boss. Taustaks võiks mainida, et kuigi ta oli sünni järgi moslem, jõi ta iga päev õlut ja ei palvetanud ega paastunud. Alguses ta lihtsalt naeris mu üle ja üritas heaga mind iga päev veenda, et hidžaab ei ole tegelikult islamis üldse vajalik ja selle kandmine on täielik totrus. Kui ta nägi, et ma ei muuda oma meelt, hakkas ta juba vihaseks saama ja minuga halvasti käituma, kuni ma pöördusin firma omaniku poole, kes õnneks pidas mu hidžaabi kandmist normaalseks ja keelas mu ülemusel sel teemal rääkimast.

Paastumine ise oli keeruline ainult alguses ja ma tegin ka palju vigu, sest kahjuks mind ümbritsesid sellised moslemid, kes ise eriti ei praktiseerinud oma usku ja mul jäi üle vaid ise omal käel seda ÕIGET islamit õppida. Näiteks ei teadnud ma, et see paha lõhn, mis paastujal suust tuleb, on Jumalale meelepärane ja kandsin esimesel nädalal tööl hambapastat kaasas ja muidkui määrisin seda natuke hammastele, et lõhn ära läheks. Või siis sain ühe reegli selgeks täiesti juhuslikult ühelt ateistist töökaaslaselt, kes oma meelest moslmitest üle nalja viskas ja rääkis seda kui anektooti oma sõbrale, et mees tegi wudu, läks mošeesse, tee peal lasi tuult ja siis pidi koju tagasi pesema minema. Ma kuulasin seda pealt ja olin väga üllatunud, sest ma ei teadnudki, et see wudu kehtetuks teeb ja jälle sain targemaks, tänu kõige ebatõenäolisemale „õpetajale“. Selliseid vigu tegin ma oma esimesel moslemi aastal palju, kuid alhamdulillah ma õppisin ja sain targemaks.

Nii ma siis hakkasin paastuma ja palvetama ja hidžaabi kandma – kõike oma esimesel ramadaani päeval ja olen teinud seda sellest ajast saati. Minu jaoks on mu esimene ramadaan mu tõelise islami alguseks.

Sarah

RAMADAAN ÕPETAS MULLE SEDA, MIS ON TEGELIKULT OLULINE

Kui palju on elus seda, mida saame teha kordi, kuid millest esimene jääb alati eredaimalt meelde, olgu selleks siis esimene koolipäev või esimene välismaareis, või mis tahes. Esimene saab olla ainult kord. Paastumisega oli mul aga kummaline lugu – mul on mälestustes alati justkui kaks esimest paastumist.

Minu esimene kokkupuude paastuga oli paastulaagris, umbes aasta enne seda, kui ma end moslemiks nimetama hakkasin. See paast oli teistsugune kui islami paast. Paastulaager kestis nimelt nädal aega kuu asemel ja kogu selle aja ei söönud ma midagi, kuid võisin vabalt tarbida ravimteesid ja vett. Mõnes mõttes oli see palju raskem paast, kui islami paast seda on, aga teisalt see tunne ja värskus, mida ma paastu lõppedes tundsin, pani mind paastumisse teisiti suhtuma. Ma mõistsin läbi enda füüsilise kogemuse paastu kasulikkust ja kuna olin läbinud kurnavama paastu, ei näinud ma islamisse astudes paastumises midagi keerulist, rasket või ületamatut.

Minu esimene ramadaan jäi aega vahetult enne minu pulmapidu ja seega mõtlesin, et see on suurepärase võimalus paari kilo kaotamiseks, et pulmakleit paremini istuks. Ma arvan, et toona ei mõistnud ma tegelikult ramadaani olulisust hingele. Aga päev päevalt see muutus. Kõige esimesel päeval kõndis majade vahel vanas rajoonis, kus tollal elasime, *masaharaati* – trummimees, kes inimesi varahommikuseks söömiseks äratas. Selles trummipöörinas oli midagi liigutavat, mõte, et keegi südaööl kõnnib täiesti tasuta vabast tahtest tühjadel tänavatel. Meie maja kõrval oli kohe ka linna peamošee ja sealt kostsid valjud ja ilusad pikad *taraawih* palvused igal öhtul tuppä, nagu ka palju Koraani. Valgust oli korraga rohkem. Ka valgustatust – tänavatel, majades, korterites – kõikjal, kuhu neil päevil sattusin, oli justkui valgus. Tänavad olid pidurüüs – nende kohale oli tõmmatud värvilised lipud ja lintpaelad, mis tuule käes kahisesid. Päeval oli elu vaikne, öhtul aga sumin kasvas nagu oleks mesilaspere liikvele läinud. Ja milline ühtsustunne oli see, kui kostus *adhaan*, mis andis märku päikese loojumisest, ja korraga ei kostunud üle tänavaga muud, kui kahvlite ja lusikate klöbin.

Ma arvan, et midagi minu sees muutus seoses suhtumisega paastumisse ja nii on see muutunud veidi iga aastaga – füüsiliselt vaimse poole. Pöörama tähelepanu esmalt hingele, olema heldem, olema parem oma ümbritseva, aga ka enda suhtes. Ja selles mõttes õpetas minu esimene ramadaan mulle palju ja õpetas seda, mis tegelikult on oluline.

Nele

TERVE KUU JAGU ÕNNISTUST

Assalamu alaikum wa rahmatullah wa barakatuh!

Oli aasta 2001. Paljudele meenub selle aastanumbri-
ga kohe 11.09 ja Twintowers, mulle aga üks äärmiselt
irooniline seik, just selle moslemitele edasise ta-
gakihutamise alguseks saanud eelnevast õhtust.

Olin siis veel värske moslem, elevust täis... Töötasin
sel ajal hotellis administraatorina ning just 10nda
septembri õhtul vestlesin ühe ameeriklannast külala-
lisega islamist ja selle ilust. Veidi skeptiline külaline
muutus minu optimismist ja õhinast ka ise, ning
esitas üha rohkem ja rohkem küsimusi. Mul polnud
sel õhtu aimugi, et homme on tema arvamus isla-
mist ja moslemitest hoopis midagi muud,
võib-olla...

Niiis, minu esimene ramadaan. Tegelikult ei mäle-
tagi ma sellest palju, kahjuks. Meeles on see, et tu-
hisin internetis, mida ramadaani ajal süüakse, milli-
sed on kombed ja kuidas vaaritada.

Nagu arvata võib, oli mu esimene ramadaanisupp
kõike muud kui sarnane sellega, mis tegelikult
peaks! Seega tõi mu abikaasa araablaste lihakarnist
šorbat, kuniks mina kokakunsti tudeerisin.

Kohutav peavalu oli esimesel päeval ja hotelli ret-
septsioonis pidin klientidega veidi kaugemalt suht-
lema, et mu „halb» hingeõhk nendeni ei jõuaks. Väl-
tisin kolleegide auravaid kohvitasse ja küsivaid pilke.
Mu käekotis peitus pisike paastukatkestuse palake.
Üllas oli see moment, kui päike loojus ja tundsin, et
olen millegi väga suurega hakkama saanud, *subha-
nallah!* Tunne oli, nagu joobnult – tahtis jalad alt viia.
Tundsin, nagu tõstetaks mind õhku! *MašaAllah!*

lialgi varem pole mulle toidupala maitsenud nii
hea, kui peale paastupäeva – piisab vaid paarist dat-
list ja hapupiimast, et nälga saaks kustutatud ja ei ta-
haski enam!

Ja nii ongi, et ainult aasta erilisel kuul – ramadaani-
kuul – maitseb toit kõige paremini ning mida lähem

male jõuab see aeg, seda kiiremini hakkab süda tukü
suma. Mitte sellepärast, et iga kord on see paastu-
päev pikem või lühem, vaid see ühtsuse tunne! Täu
navad on päeval inimtühjad, mõni üksik kohalik tām
dike-onuke tuterdab oma käru järel vedades poe
poole. Kohvikud haigutavad inimtühjuses. Ükskõik,
milline moslem ka poleks, ramadaan on midagi, mil-
le seadusest üle ei astuta. Terve kuu on moslemitele
suureks õnnistuseks, kohalikele aga kannatlikkuse
proovikiviks haigutavas inimtühjuses, oodates har-
jumuspärast suminat linnatänavatel.

Ramadaan mubaarak kõigile!

Khadeja

KÜLL ALLAH AITAB!

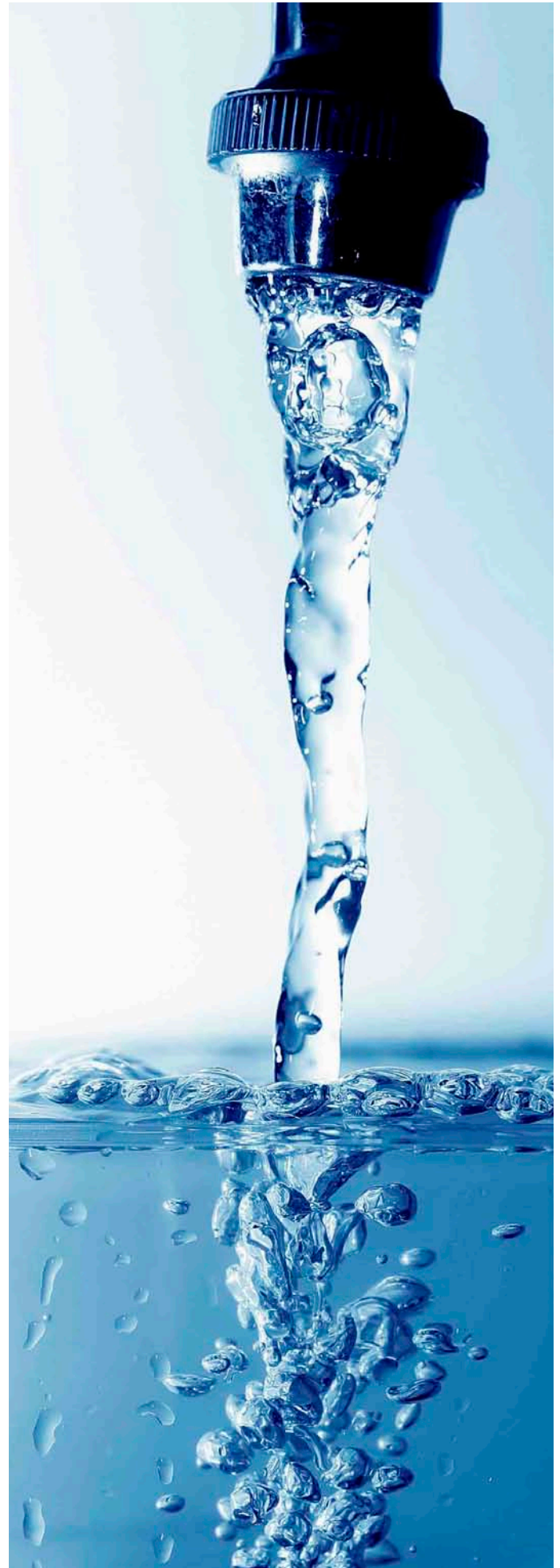
Assalamu aleikum warahmatullah!

Minu jaoks oli esimene ramadaan selle poolest väga eriline, et õppisin ka õigesti palvetama (varemalt palvetasin ainult mugavalt istudes ja lihtsalt suheldes Jumalaga).

Kogu öö ei saanud korralikult magada, olin ärevil. Lõpuks sai kell kolm ja ma võisin voodist üles tõusta, et midagi süüa ja pesta ja alustada oma esimese palvega. Üldiselt on päris raske keskenduda palvusele ja samal ajal püüda raamatust järge ajada, et mis nüüd teha tuleb. Seega võttis see kõik mul ikka päris kaua aega, kuna oleks olnud väga kahju, kui oleksin lihtsalt liigutused ja laused läbi lasknud, ilma neid mõtlemata ja nende tähenduse üle mõtisklemata ning ilma sõnu tunnetamata. Igatahes sain siis mõne aja pärast uuesti magama minna. Aga und ei tahtnud üldse tulla. Vähkresin ja vähkresin. Igatahes olin siiski mingi aeg magama jäänud. Hommikul, nagu ikka, läksin tööle. Kõige rohkem kartsin seda, et ei pea paari tundigi ilma veeta vastu. Olen harjunud kogu aeg vett jooma. Keegi vist ei oska kokku arvestada, kui palju ma seda endale päeva jooksul sisse kaanin. Aga tõesti, ei tulnud mul hetkekski nälja tunnet ega janu. Ainus, mis hakkas vaevama oli kummaline peavalu. Kuna kannatan tihti migreenihoogude alla, siis on peavalud minu üks suurimaid hirme. Koju jõudes läksin voodisse puhkama ja mõtisklesin endamisi, et kui Allah näeb mind praegu ja seda, et mu pea valutab siis ta ehk aitab. Peale seda jäin sügavalt magama – lõpuks. Ärkasin pool tundi enne *maghribi* palvet üles, peavalu oli nagu peoga pühitud. Läksin kööki süüa tegema ja ootama aega järgmise palveni. Kui keegi kunagi peaks ka teile ütlema, et olete segased, et nii end piinate ja mis selle kõige mõte on, siis kõige rumalam oleks ilmselt ennast sellest häirida lasta. Kuigi jah, minul hetkeks tõmbas tuju natuke alla. Kuid kui asja üle pisut järele mõelda, siis igaüks teeb ikka seda mis on tema südame kutsumus.

Ilusat ramadaani kõigile!

Migro

IMELINE KERGUS!

Assalamu alikum!

Mäletan oma esimesest ramadaanist väga vähe. Ei tea, miks. Kahtlustan, et ju mu imaan ei olnud toorkord veel nii kaugel, et ma selle kuu tähendusest üldse õieti oleksin aru saanud.

Seda, kuidas esimest korda paastusin, mäletan küll. Kahtlesin enne tõsiselt, kas üldse saan päev otsa söömata-joomata olla. (Mul oli varem nimelt alati tõeliselt paha olla, kui ma ei olnud hommikust sünnud. Kui pidin näiteks kunagi vereproovi andma minema ja ei tohtinud enne seda süüa, siis oli bussisõit polikliinikusse minu jaoks tõeline katsumus.) Paastumine üllatas mind aga väga. Ei mingit iiveldustunnet, lihtsalt imeline kergus ja öhtu poole kerge janu (oli suvi). See oli mulle tõendiks, et paast on ikkagi

midagi hoopis muud kui tavaline nälgimine.

Ja siis see esimene kuivatatud dattel peale päikese loojangut! Nii väike killuke, aga milline energia sellest tuleb. Lausa tunned, kuidas see kogu su kehast läbi voogab! Muidu, mulle kuivatatud puuviljad ei meeldi, igasugu kuivatatud õunad ja rosinad ajavad mulle judinad peale. Kõige hullemad on veel kuivatatud ploomid, uh! Aga kuivatatud datlid on erandiks, need mulle meeldivad!

Oma teist ramadani mäletan aga hästi. See oli erinev. Elasin toona mošeest 10 minuti kaugusel ja nii oli võimalik, et iga mu päev algas ja lõppes mošees. Seal läksin otse peale *fadžrit* tööle ja mu päeva lõpetas *taraawih*-palve.

Ramadaan mubaarak, armsad õed ja vennad!

Asma

VAIMU TRIUMF FÜÜSISE ÜLE

Assalamu alikum warahmatullah!

Minu esimene ramadaan oli 2001. aastal. Ma paastusin terve kuu ja kui see läbi oli, ütlesin oma ametliku *šahaada*. Võiks ju arvata, et see on imelik, et paastusin enne moslemiks saamist, aga minu jaoks tundus see toona kõige loogilisemana ja ma ei näinud selles midagi imelikku.

Ma olin terve oma elu otsinud tõe, mis mu hinge rahustaks. Juba alates 3-aastasest olin ma esitanud eksistentsialistlikke küsimusi. Selleks 2001. aasta ramadaaniks olin ma juba kolm aastat islamit uurinud, enne seda väga pikalt paljusid muid religioone. Ma olin jõudnud enda jaoks ainuvõimalikule järeldusele, et mul ei olegi tegelikult vaja moslemiks hakata – ma olen kogu oma elu moslem olnud, ilma seda ise teadmata. Sest islam on just see, mis on nii lihtne ja loogiline ja mis klapib täpselt minu enda loogikaga, juba alates lapsepõlvest. Seega, ma olin alati moslem olnud. Ma ei pea moslemiks hakkama, vaid teistele lihtsalt läbi oma *šahaada* teada andma, et ma olen moslem.

Minu esimene ramadaanipaast, mille ma läbi tegin enne end ametlikult moslemiks tunnistamist (kuigi oskasin juba isegi palvetada ja palvetasin regulaarselt), oli minu jaoks üks suur puhastumine – puhastumine kõigest eelnevast, kõigest patust, mis mind olid teadmatuses ümbritsenud ja ka minusse tunginud. Mul oli vaja oma hingeaed korda seada, enne kui ma julgen tunnistada, et jah, olen moslem!

Paastumine ei ole minu jaoks kunagi väga keeruline olnud. Ma ei ole hommikusöögi inimene, seega hommikutu minu kõht ei korise. Lõunaks ei olnud mul pikki aastaid lihtsalt aega ja kui mu kõht ka umbes 16.00 paiku hakkas teada andma, et midagi oleks vaja põske pista, siis 2001. aastal oli ramadaan talvel ja Eesti talvel paastumine ei ole absoluutselt mingi julgustükk. Seega, enamik minu ramadaane on olnud pigem vaimse arengu kui füüsilise nälgimise ajad. Isegi eelmisel aastal, kui paast juba augustisse oli jõudnud ja kus ma Eestis veidi päeva pikkust kartsin, oli täiesti imeline! Uskuge või mitte,

aga see oli terve minu moslemielu kõige kergem paast füüsilises mõttes!

Mäletan, et leidsin end oma esimese ramadaani-paastu käigus tihti mõttelt, et füüsiline paast ei ole selle kõrval mitte midagi, kui su vaim ja süda näljas

peavad olema. Minu jaoks olid terve mu eelneva elu Looja tahtmise ja seaduse otsingud palju suuremaks katsumuseks. Ma armastangi öelda, et mu hing paastus nii kaua – st ei saanud vajalikku vaimutoitu – et nüüd füüsiline paast ei valmista enam mingeid raskusi, sest hing ju hõiskab rõõmust sees, et tema on oma toidupoolise kätte saanud ja saab seda ramadaani ajal reeglina palju enam kui tavaliselt.

Siit ka soovitus kõigile, kes te paastuma asute – olgu tegemist siis esimese, teise või kümnenda korraga – kui teil on raske, siis mõelge selle peale, kui palju raskem oleks olla mitte-moslem ja mitte teada, mida Allah teilt soovib! Te võite ainult rõõmsad olla, et Allah on teid selle teadmisega õnnistanud ja teile ramadaani määranud, et saaksite aja maha võtta ning oma vaimu füüsilise üle võidutsema panna. Islam on täiuslik usk, kus elu iga väikseimagi aspekti kohta on seletused olemas. *Alhamdulillah!*

Aisha

KÕIK ON UUS SEPTEMBRIKUUS

Assalamu alikum warahmatullah!

Minu esimene ramadaan oli aastal 2009. Vaid kuu varem ütlesin lõpuks Tallinna mošees oma ametliku usutunnistuse. Islami kohta olin põgusalt uurinud juba mõnda aega ning nädal aega paastudagi proovinud aasta varem ramadaani ajal. Esimeseks ramadaaniks pean siiski esimest täispikalt paastunud ramadaani.

Tol aastal algas ramadaan septembri algusega. Kolisin Tartusse elama ja õppima. See september oli üle mitme aasta selline, mille kohta võisin öelda: Kõik kõik on uus septembrikuus!

Esimene paastunädal oli raske, kuna pärastlõunati hakkas pea valutama – ainuke häiriv asi paastumisel. Nälg ma ei tundnud, kuna uue eluetapi algusärevus juba iseenesest kahandas söögiisu. Õhtuti katkestasin paastu sunna kohaselt paaritu arvu datlitega, seejärel palvetasin *maghribi* palve. Huvitav

tähelepanek, mida ma oma esimesel paastukuul täheldasin, oli see, et mu keha hakkas end ise reguleerima. Selekteeris toiduvalikust välja just need ained, mida arvatavasti kõige rohkem vajasin ning jättis välja igasugu rämps. Minu menüü koosnes enamasti kamast, kodujuustust, seemnetega leivast, värsketest juurviljadest ja puuviljadest, mahlast, piimast ja piparmünditeest. Muid asju ma eriti süüa ei soovinud. Mõnikord keetsin suppi, kuid rasvase prae, praekartulite vm praetud toidu peale ei tahtnud mõeldagi. Magusa ja igasugu saiakeste isu oli samuti kadunud. Päeval tundsin ainukesena puudust lihtsalt ajaviiteks tee joomisest.

Esimese ramadaaniga sain alustada ka regulaarse palvetamisega, kuna elasin nüüd üksinda ja võisin segamatult palvetele keskenduda.

Eidi hommikul tõusin vara, tegin *ghusli* ja sõitsin bussiga Tallinna mošeesse *eidipalvusele*.

Esimene ramadaan jääb meelde just selle poolest, et see oli paljude uute asjade algus minu elus. *Alhamdulillah!*

Eliza

KUINE KURSUS TEEMAL „KUIDAS OLLA HEA MOSLEM“

Assalamu alikum warahmatullahi wabarakatuh!

Olin umbes nädal varem heategevuslikul üritusel ligikaudu kaheksa tunnistaja ees oma *šahaada* öelnud ning rätiku kandmisega algust teinud, kui ramadaan saabus. Sain ühel augustikuu hilisõhtul sõnumi: „The moon has been sighted and Ramadan has begun. Ramadan mubarak!“ Olin sellest õnnistatud kuust varem teistelt ödedelt pikalt ja laialt imelisi lugusid kuulnud ja seda ka ise pikisilmi oodanud, kuid nüüd kui see hetk päriselt käes, olin veidike hirmul. Ma polnud ju kunagi varem mingitest paastudest osa võtnud ja ei uskunud, et mu keha pikkadele tundidele ilma piisagi vee ja toidupalakeseta vastu peab.

Järginud õpetusi, soovitusi ja näpunäiteid teistelt moslemitelt, olin varunud oma kappi paki mahla-seid datleid. Ikka et paast igal õhtul meie armastatud Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kombel lõpetada. Samuti sain ühelt lahkelt öelt *miswaki* hammaste puhastamiseks ja hingeõhu värskendamiseks. Ramadaani ajal osutus see tõesti praktiliseks. Veendusin ka, et kapis oleks piisavalt teed (mu armastatud lagritsa-kaneeli teed), punaseid läätsi ja riisi, külmkapis piima, mune, kartulit ja sibulat. Mu tüüpiline toiduvaru.

Ärkasin oma esimese paastumise päevaks enne päikesetõusu üles. Olin eelmisel õhtul suure portsjoni *curryt* (teatud ülipopulaarne india toit; õline ja äärmiselt toitev) sisse söönud ja kõht oli seda ikka veel tublisti täis. Olin kartnud, et kui ma end eelnevalt kurguni täis ei pugi, siis nõrken ma näljast poole järgmise päeva peal. Nii et traditsiooniline *suhuur* enne paastu algust jäi mul tol hommikul minu mäletamismööda kaunis kasinaks. Palvetasin oma *fažri* palve ja keerasin uuesti voodisse kerra, lootes, et see *curry* mu kõhust päeva jooksul ei kao ja mu elu esimene paast kergelt möödub.

Kuid juba mõne paastupäeva möödudes mu meel rahunes. Aegamisi hakkasid mu värske moslemi sil-

mad avanema mind ümbritseva öhkkonna suhtes. See oli pühalik ja rahulik. Paanika ja närvesööv kiirus olid kas sootuks kadunud või olid nad mingisuguse uue, meeldivalt rahustava vormi võtnud. Elades tol ajal piirkonnas, kus 99% elanikest olid põhiliselt Indiast ja Pakistanist pärit islamiusulised, sain uue moslemina uudishimulikult iga päev nende käitumist ja üldist olekut vaadelda. Märkasin midagi, mis mind siiralt hämmastas: ka nemad polnud ju pikkaid tunde midagi söönud ega joonud, kuid nad näisid mingit sõnuleseletamatut öndsust täis olevat. See mõjus mu veidi ärevil meelega kui palderjani-tablett. Lõpetasin oma sihilikult suured söömised pärast paastu lõppu senises kartuses, et mu kõht järgmisel päeval kole tühjaks läheb. Mõistsin, et paastumine ramadaani ajal on tegelikult sootuks lihtsam kui ma taibanud olin. Reaalsuses polnudki vaja hiigelsuuri toiduportse, et end päikese tõusust selle loojumiseni jalul hoida. Energia saadi kusagilt mujalt. Lasin oma hirmudest lahti ja lihtsalt andusin. Alles siis hakkasin kogema selle püha kuu tõelist vaimu.

Püüdsin terve ramadaani jooksul võimalikult vähe magada, võttes motoks: ramadaaniööd ei ole suikumiseks! Mäletan selgesti, kuidas ühe neist hinnalistest öödest umbes kella 6-ni hommikul Koraani lugesin. Tegemist oli küll Koraani inglise keelse tõlkega, aga lootsin, et Allah on sellegagi rahul. Oma kolmanda korruse aknast jälgisin aeg-ajalt, kuidas koidik lähenes ning linnuke linnukese järel meie ühist Loojat ülistama hakkas. Mõtisklesin tükk aega selle üle, kuidas need linnukesed elavad oma elu täielikus harmoonias Looja sooviga, kuid meie, inimesed... Meile on antud vaba tahe ja kui sõnakuulmatult ja isepäisetena me oma vabas tahtes Jumala tahte vastu mässame.

Oma esimesel ramadaanil leidsin püsiva koha meie moslemikogukonnas. Mõtlen tagasi ja taipan, et mu *šahaada* ütlemine ja siis koheselt algav ramadaan oli Jumala poolt täiuslikult planeeritud. Kohtusin selle kuu jooksul tohutu hulga uute inimestega. Pidin oma lugu islamisseastumisest lugematuid kordi erinevale uudishimulikule publikule ette kandma. Et mul endal igavaks ei läheks, sokutasin iga kord juurde midagi värsket ja meeliköitvat. Olin vahel oma loost ise sama haaratud kui kuulajad. Muidugi tuli mitmeid kordi vastata muretsevate

ödede küsimusele, et ega ma ometi öhtul paastu üksinda lõpetama pea; kas mul ikka on piisavalt süüa; kas ma sooviks öhtul ühe, teise või kolmanda perega oma paastu lõpetada jne, jne. Paistis, et öed olid teinud endale südameasjaks minu kui uue moslemi esimene ramadaan unustamatuks mälestuseks muuta. *Alhamdulillah*, see läks neil korda. Nende toetus oli tugev ja tundsin, et olen endale tõesti hii-gelsuure pere saanud.

Tol ramadaanil juhtus palju ilusat. Kõige muu seas tunnistasid mu silmad järjekordse noore naise islamisse astumist ühel heategevuslikul öhtusöögil. Küll seda oli põnev kõrvalt vaadata! Ta rohelistest silmadest voolasid õnnepisarad nagu Niagra kosed. Paljud tunnustajad, kes tema ümber kogunenud olid (tema soovil vaid naissoost rahvas) nutsid samuti häbenematult. Me kõik kallistasime selle öhtu kangelannat, õnnitlesime teda ja andsime igal moel teada, et ta ei ole enam üksi – ta on nüüd meie öde ja võib meilt igal hetkel häbenemata ükskõik mida paluda.

Rääkisin veidike hiljem ta 13-aastase pojaga, kes ema toetuseks kaasa tulnud oli. Poiss oli kaunis häbelik, kuid kibelesin uurima, mida ta ema valikust arvas. Ta ütles vaid, et tal on oma ema üle hea meel, sest too olevat nii rahulikult muutunud, aga ta ise ei ole kindel, kas ta midagi sama teeks. Jumalal olid aga plaanid tehtud. Mõni nädal hiljem oli seesama arglik noor poiss oma emale teatanud, et tema tahab samuti moslemiks saada, *alhamdulillah*! Talle oli muljet avaldanud see ühtsus, mida ta tol öhtusöögil moslemite seas nägi, kui lahkesti tema ema koheldi ning kui sõbralikud kõik ta vastu olid hoolimata sellest, et poisi nahavärv oli jamaika juurte tõttu palju tumedam kui teistel. Tseremoonia, kui seda lihtsat kogunemist nii nimetada võib, toimus Birminghami suurimas mošees – Central Mosque'is. *Alhamdulillah*, olin taas nende valitute seas, kelle silmapaar tunnistas juba teise uue liikme astumist meie ülemaailmsesse *ummasse*. Selle tseremoonia lõpus sain mina lisaks kahele teisele öele ja meie värskete *ummaliikmele* imaamilt kirjaliku tunnustuse, mis mind ametlikult moslemiks kuulutab. Hoian seda kui reliikviat.

Ramadaani lõpp tõi mind lõpuks ometi kokku ka mu tollaegsete naabritega. Olin kaua aega kibelednud nende uksele koputama, et end heade islami-

kommete kohaselt tutvustada, kuid julgust nappis. Kartsin, et ehk ei võta nad mind kui täielikku algajat moslemiplikat eriti innukalt vastu ja hoidsin end tagasi. Aga juhtub see, mis juhtuma peab. Ja juhtub täiesti ootamatult. Seekord juhtus mu välisukse ees.

Olin just koju jõudmas. Kõndisin ja koukisin oma põhjatu koti põhjast võtit. Tõstsin siis pilgu ja ennäe – naabriproua oma abikaasaga samal ajal oma ukse ees. Võtsin julguse kokku, naeratasin prouale ja lasin kuuldavale oma entusiastliku: „Assalamu aleikum.“

Proua naeratas ning vastas malbelt: „Waleikum salam.“ Oma moslemilikus lahkuses küsis temagi, kas mul tolleõhtuseks *iftaari*ks süüa on. Teadsin, et keedan kokku oma tavalise hõrgutise – punased läätsed ja riis. Vastasin: „*Alhamdulillah*, on küll.“ Aga see lahke pakistaniproua ei jätnud jonnit. Lubas, et saadab õhtul enne paastu lõpetamise aega oma tütre söögiga minu välisukse taha. Ärgu ma muretsegu, nad teevad niikuinii alati ilmatu koguse, jätkub minulegi! Teadsin, et islami etiketi kohaselt pole kena kellegi lahkusest keelduda, nii et nõustusin. Diil oli tehtud ja sõprus sõlmitud. Toit, mille ta tütar minuni hiljem toimetab, oli otse loomulikult hõrgutav. Ma peaaegu et maitsesin armastust selle sees.

Sellelt lahkelt pakistaniperelt sain maitsvaid roogi veel mitmel korral. Tasusin selle enamasti puuviljade ja erinevate maiustustega, sest arusaadavatel põhjustel ei julgenud ma oma keeduläatsi neile aasialastest superkokkadele pakkuda. Jumal õnnistagu neid kõiki selles majas!

Mu esimesest ramadaanist on järel üksnes meeldivad mälestused. Ta tugevdas mu usku nii Jumalasse kui ka endasse. See oli justkui kuuajane kursus teemal „Kuidas olla hea moslem“. Õppisin oma pilku langetama, keelt valitsema ja ihasid-isusid kontrollima. Ma õppisin andma ja kandma hoolt teiste eest enne iseennast. Sest just seda kõike nägin oma silmaga enda ees aset leidmas! Kui vennalikult moslemid omavahel toitu jagasid. Nad tegid kindlaks, et iga sööja oma osa saaks ja kellelgi millestki puudu poleks. Mind puudutas tohutult see, kuidas nad alati teised esikohale asetasiid ja alles siis enda peale mõtlesid. Ja kui isetult nad annetasid hiigelsummasid meie puudustkannatavatele õdedele-vendadele Afganistanis, Pakistanis, Indias, Palestiinas, Sudaanis ja mujal maailmas. Iga moslem siin rikkas läänes andis heldelt oma osa, et nendegi ramadaani rõõmu tuua. Tahame, et nad teaksid, et me oleme oma mõtetes nendega. Sest nende kurbus on meie kurbus. Nende valu on meie valu. Nende rõõm on meie rõõm.

Märkas, et see kuu lähendab meie moslemi *ummat* kõige ilusamal moel. Seda oli silmaga näha, kõrvaga kuulda ja südames tunda. Peaksime sellist ühtsust säilitama aastaringsest, mitte vaid ühe lühikesee kuu aastas. Mulle sai selgeks, et minu jaoks pole mitte midagi väärtuslikumat kui olla sama usku, mida kõik need ilusad ja suure südamega inimesed nii siin Inglismaal kui seal kaugel Afganistanis, Pakistanis, Sudaanis ja igal pool mujal on.

Ootan kannatamatult oma teist ramadaani. Olgu see õnnistatud terve meie *umma* jaoks. Aamen.

Khadeeja

MINU HINGEAEDA ISTUTATUD PAASTUIDU

Assalamu alikum!

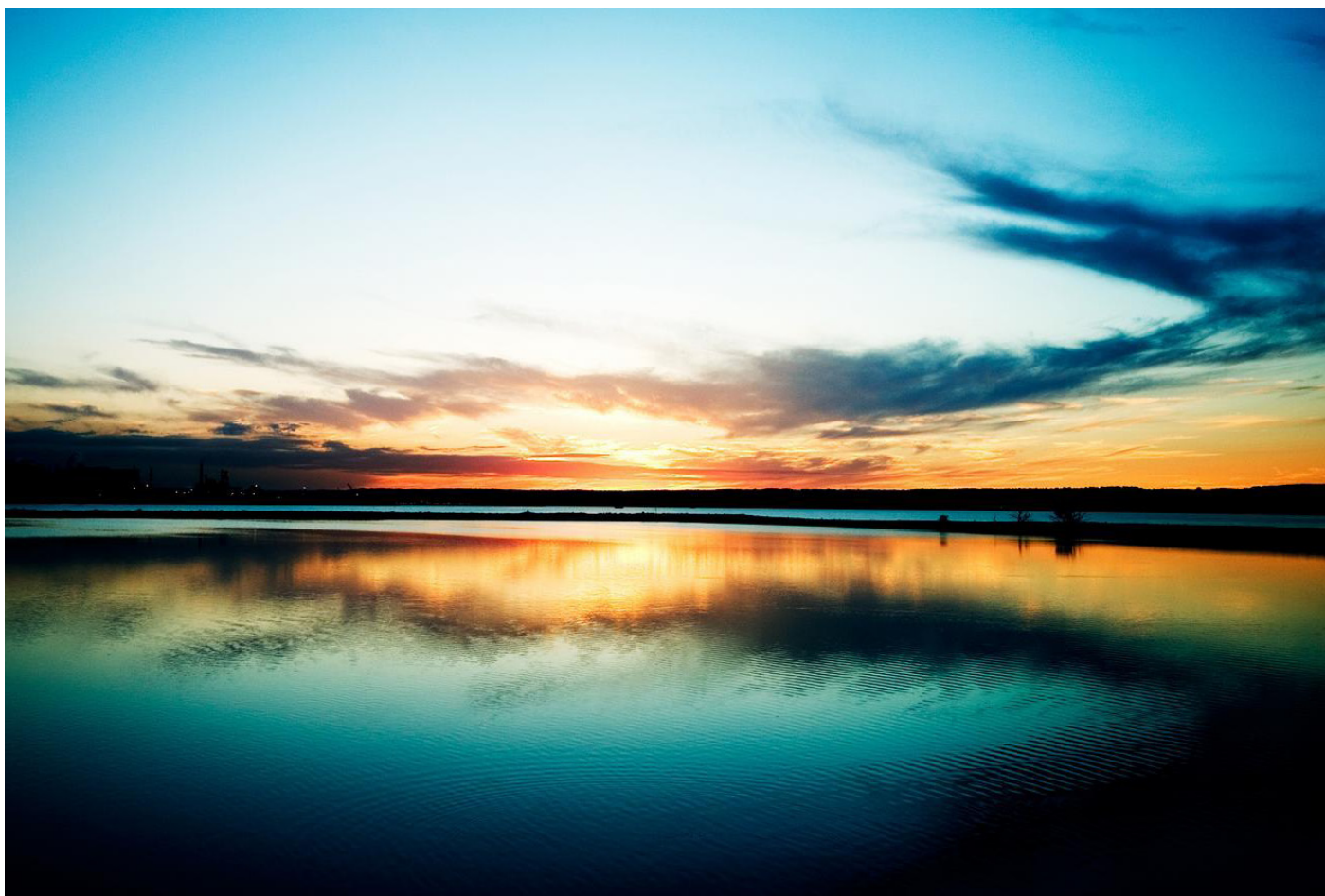
Mu mõtetesse istutati ideeidu paastumisest kolme aasta eest, siis kui esimeste moslemitega oma elus suhtlema hakkasin. Ideest, et võiksin paastu proovi- da, võtsin kinni pigem eesmärgiga, et kaalu lange- tada, kuid meeldis ka väljakutse, et kumb võidab – vaim või keha.

Tegin 2009. ja 2010. aasta paastud kaasa ja keha- kaal langes samuti, oli üllatav, et paastudes Jumala- le see mul õnnestus, kuid olles mitmeid kordi en- nem proovinud dieeti alustada, see väga kiirelt eba- õnnestus. Tunne oli mõnus ja kerge. Töö juures küll oli veidike ebamugav kui turistidega koos piknukul olles ütlesin, et mul ei ole ei söögi- ega joogiisu, pi- kemalt ma seda neile ei seletanud. Töö juures oli eelmisel aastal ka raske, sest päike paistis ja kraade

oli üle kolmekümne, pidin noorhobuseid näituseks ette valmistama ja nendega koos käekõrval jook- ma, siis ma esimest päeva ei pidanud kauem kui kel- la 17ni vastu ja suu loputamisest, hakkasin vett jook- ma, kuid sõin ikkagi alles peale päikeseloojangut. Paastu katkestamisega tegin endale samuti alguses liiga, sest puukisin kõhu kohe korralikult täis ja siis oli vaev olla. Nüüd siis kavatsen targemalt käituda ja seedesüsteemi käivitamiseks enne datleid süüa, palvetada ja siis pearoa kallale asuda.

Minu esimeseks tõeliseks ramadaaniks on käesole- va aasta paastukuu, sest eelnevad kaks paastu ei ol- nud ma usutunnistuse järgi moslem. Ma kavatsen selleks ajaks töötamise lõpetada ja võimalikult palju palvetada ja islami kohta õppida. Arvestades, et mulle juba mitte-moslemina paastumine vaimselt palju andis, siis seda suurem on ootus nüüd, kui ma selleks olen planeerinud aega, et seda rahu- s teha. Tõepoolest, inimene on nagu aed, mis on aasta aega harimata olnud ja ramadaanikuu on aeg, mil kõik jälle korda seada ja teha oma hinges ja kehas suur- puhastus. Ilusat ramadaani kõigile!

Kristiina

OOTAN ELEVUSEGA ESIMEST RAMADAANI

Assalamu alikum!

Ma arvan, et ma ei oska praegusel hetkel veel mitte midagi sellest mõelda. *My family is already giving me hell here isegi kui mu clothing siin on ainult veidi rohkem modest kui teistel või eelnevatel aastatel, ei*

ole kohe üldse mitte lihtne, ei taha veel mõeldagi, mis siis tulevikus ja edaspidi saama hakkab *as I progres*. Seega mul praegu suur paanika – kuhu minna *during Ramadan*, sest *I couldn't enjoy it or commit to it half as much*, kui ma oleksin kodus pingelises, *somewhat hostile* õhkkonnas, kui kuskil kas õdedega või omaette, seega on kogu mu paanika hetkel selle ümber, kuhu eralduda selleks ajaks. *In-šaAllah* läheb ikka kõik hästi, sh mu esimene ramadaan, mida ma tegelt elevusega ootan *despite everything*.

Eileen

VALMISTUN VAIMSEKS PUHASTUMISEKS

Assalamu aleikum warahmatullahi wabarakatuh!

Kirjutan natukene oma saabuvast esimesest ramadaanist *inšaAllah*.

Minu jaoks on see päris esimene ramadaan ja kõige olulisem kuu islamikalendris. Ja mitte ainult kalendris – see on üks viiest tugisammast islamist, seega tahaks küll, et see oleks ikkagi erinev kuu. Heameelega põgeneks islamiriiki, kus oleks kõige kergem keskenduda ja pidada paastumist. Ma pean paastumise all silmas just ka loobumist keskkonnast, kus inimesed ei ole jumalakartlikud, unustavad, et kõik allub Jumala tahtmisele. Kuid samas pean meeles, et olen oma saatuse valija – mida tahan, seda võin ka saavutada *inšaAllah* ... oh, vaeva ja valu!

Hakkan end ette valmistama juba *šabaani* kuu algusest, kuna sain teada, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) paastus sellel kuul ka. Täna on minu neljas paastumise päev, tahaks paastuda kaks nädalat *inšaAllah*. Võin juba öelda, et vabatahtlikult mitte söömine ja joomine ei ole nii raske. Kõige raskem minu jaoks on tööl olemine, kuna tööd on palju, väsin kiiresti ära. Veel inimestega suhtlemine on raske – pigem kuuled inimestelt etteheiteid kui hea sõna, aga vastata ei tohi. Ja eriti hull on veel klatšimine ... uhh, sellest on küll raske loobuda, sest kui mõelda, et mingi situatsiooni läbi rääkimine on juba klatšimine ... Ja inimesed saavad ju aru, et sa paastud ja mõtlevad, et oled dieedil ja ei söö midagi. Ja kui kuulevad veel, et juua ka ei tohi, siis hakkavad rääkima, et rikun oma tervist jne.

Lugesin eelmise aasta Iqrast, kuidas meie öde vee-tis oma ramadaani Bahrainist. Natuke kade hakkas, aga hästi natukene. Islamiriigis on hea just ramadaani ajal olla. Aga läbi raskuste tuleb ka rahulolu, mis

teha.

Praegu mul on vaba aeg. Püüan rohkem islamist lugeda, tuletan meelde suurasid, mis olen pähe õppinud, plaanis on korralikult ära õppida *ajaat ul-kursi*, palvetada õigel ajal jne. Ma väga loodan, et saan nende probleemidega, mida ma praegu probleemideks pean, peagi hakkama ja jõuan ramadaani natukenege ettevalmistunult, et oleksin lahke ümbritseva inimestega ja valmis keskenduma oma vaimseks puhastumiseks *inšaAllah!*

Oksana

TÄNADES JUMALAT TOIDU EEST

Assalamu alikum!

Ma olin 2 aastat tagasi kodus haige. Terve aasta olin haige. Mul olid paanikahood, mis tulid täiesti suvalisel hetkel. Mitte nagu ma oleks midagi kartnud, vaid paanikahoo sümptomid ilmnesid – väga kiire südame põksumine, raskused hingamisel, silmeesine läks mustaks, minestamistunne, värinad, jne. Ma püsisin kodus, sest minu pere teadis, et ma olen haige. Kui ma oleks tänaval kokku kukkunud, oleks ma suure tõenäosusega saanud rahva silmis narkomaani või joodiku maine. Nii et minu ramadaan möödus voodis olles ja end ravides.

Kui ma esimest korda paastuma hakkasin, polnud mul selge, mis ajast mis ajani. Ning ma järgisin sõbra aega, kes elab Kuveidis (seega pidasin ramaadani Kuveidi aja järgi). Palju kordi ma eksimusest sõin või jõin, sest vana harjumus oli küljes. Sõber siis ütles, et ma suu ära peseks ja et ma saan paastumist jätkata. Mõned päevad ma üldse ei paastunud, sest mul tekkisid paanikahood ja ma PIDIN midagi jooma = paastupäev oli raisus.

Tegelikult oli see siiski suht lihtne, sest ma ei pidanud füüsilist tööd tegema ja lamasin kogu aeg voodis, kuni sain terveks, *alhamdulillah*. Sel ajal ma mõses ei käinud ja muul viisil islamit ei praktiseerinud, seega igasugune muu ramadaaniga seotud islamilik tegevus mul puudus (see oli ikka veel arusaamisperioid, mis toimub, kuna minu moslemiks hakkamisest oli möödunud vaid kuus kuud). Saatsin vaid sõpradele ramadaani e-kaarte ja soovisin neile head ramadaani.

Oma teiseks ramadaaniks valmistusin ma hirmuga, sest ma teadsin, et pean jälle nälgima hakkama. Selleks ajaks olin terveks saanud, *alhamdulillah* ja käisin jälle töö. Aga minu töö oli füüsiliselt raske, ma pidin 10 tundi päikese käes olema. Sel ajal ma juba teadsin tegelikke ramadaani kellaaegu Eestis ja järgisin neid. Kuna *fažr* oli alati kell 3 hommikul, ärkasin ja läksin tööle söömata.

Ma töötasin päikese käes joomata ja söömata ja mitu korda tekkisid tugevad nõrkushetked. Ma kaotas liiga palju vett, sest ma tundsin kuidas suus enam sülg ei tekkinud vaid tekkis valge limajas vaht ja huuled kleepusid tugevasti kokku. Siis ma ootasin hetke, kui päike loojub ja hakkasin kohe sööma. Minu keha oli kohe rõõmus selle toidu üle ja ma lausa tundsin kuidas elu minusse vett juues tagasi tuleb. Ja ka kõige tavalisem paljas leivaviilakas andis mulle jõudu ja ma tänasin Jumalat toidu eest.

Hakkasin harrastama mittetervislikku toitumist, nõ „ettekogumist”. Sõin end õhtul ülini täis, sest õhtusöök oli minu jaoks ainuke söögikord päeva jooksul. Ning ma tean, et enne magaminekut ei tohi palju süüa. Keha ei puhka ja lisaks keha ei kuluta seeditud toitu ja tekib rasvumine. Palvetasin *maghribit* peale söömist. Minu palved olid sellel hetkel kristlaste palvetele sarnanevad (ma tegin *duaa* + muud asjad, mida muslimid peale palvet teevad (33 korda *subhaanAllah*, *alhamdulillah*, *Allahu akbar*; ja muud asjad)), aga siiski pikemalt.

Islami pühadega seostuvalt ei teinud ma eriti midagi. Ma alles õppisin palvetama ja ei tahtnud mõsesse minna, et end teiste ees valesti palvetades mitte lolliks teha. Soovisin teistele head ramadaani ja saatsin ramadaani e-kaarte. Siiski paar päeva ma ei saanud paastuda (kuna töö tõttu ma tundsin, et

kui ma nüüd ei joo, siis mulle peab kiirabi kutsuma; nii palju olin päikese käes vett kaotanud) ja tegin need tagasi hiljem. Sel aastal kavatsen ma esimest korda tutvuda ramadaani pühitsemisega nii, nagu seda mošees tehakse. Eriti ei tea mis toimuma hakkab. Jätkan ikka veel toidu õgimist õhtul, sest ma tean et 90% minu päevadest õhtu saab olema AINUS söögikord päeva jooksul (sest ma ei saa sageli *fažr* ajaks erinevatel isiklikel põhjustel üles ärgata ja ei saa enne *fažrit* süüa). Kuna minu töö muutus, ei ole paastumine enam nii kurnav, *inšaAllah*, kuna ma ei pea enam päikese käes töötama. Kindlasti kavatsen teistele head ramadaani soovida, aga e-kaartide kohta ma ei tea...

Aivar

Söö ramadaanikuul tervislikult

Autor: Sarah Iirimaalt

Ramadaanikuul muutub meie rutiin märgatavalt, seega on väga tähtis tervislik toitumine, et suudaksid võtta ramadaanist parimat.

Ramadaanikuul jääb meie söömine tagaplaanile ja me tegeleme rohkem Jumala teenimisega. Sealjuures on aga tähtis, mida me sööme hommikul ja peale paastu katkestamist, et ei tekiks väsimust, peavalusid ja ärritusi. Söömine on siiski ka ramadaanil tähtis, aga me peaksime oma toitumisharjumused üle vaatama ja oma menüüsse rohkem tervislike ja kasulike toiduaineid lisama.

JOO PALJU VETT

See võib tunduda küll väga ilmsena, kuid siiski tuleb rõhutada – joo piisavalt vett!!! Peavalud ja väsimus on sageli tingitud ebapiisavast vedeliku tarbimisest.

SÖÖ SUHUURI (HOMMIKUST ENNE PAASTU ALGUST)

Hommikusöök on kõige tähtsam söögikord põhjusega. Suhuur ramadaani ajal annab meile vajalikke toitaineid ja energiat kogu päevaks. Eriti kuna me paastume sel aastal pikad päevad, on vajalik, et anaksime oma kehale piisavalt toitaineid, et, ilma suurema väsimuse, peavalude ja rahutusega paastumisega toime tulla.

SÖÖ AEGLASelt SEEDITAVAD TOITE

Keskendu aeglasti seeditavate toitude tarbimisele, nagu puuviljad, köögiviljad, pähklid, seemned, läätsed, kikkerherned ja terad. Samuti poleerimata riis. Süsivesikud peaksid ramadaanikuul moodustama suurem osa meie dieedist.

Miks on see ramadaanikuul oluline? Sest aeglaselt seeditavad toidud annavad meile energiat kuni 8 tundi, samas kiiresti seeditavad toidud vaid 3-4 tundi, mis tähendab, et sa tunned nälga varem.

SÖÖ KIUDAINETERIKAST TOITU

Kiudaineid sisaldavad toidud on kliisid sisaldavad toiduained, nagu terved nisuterad ja seemned, köögiviljad, rohelised oad, herned, luuüdi, spinat ja teised maitsetaimed, söögipeet (rauarikas), koortega puuviljad, kuivatatud puuviljad, eriti aprikoosid, viigimarjad, datlid, ploomid ja samuti mandlid.

Kiudaineterikas toit aitab sul püsida regulaarsena (eriti kuna meie rutiin ramadaanikuul muutub), aga samas aitab see ka meie organismi toksiinidest puhastada.

SÖÖ AEGLA SELT JA ÄRA SÖÖ ÜLE

Väiksemate suutäite võtmine, aeglaselt söömine ja toidu korralikult läbi närimine aitab vältida seede-
häireid, kõhupuhitust ja ülesöömise tunnet. Seda
seetõttu, et mida kauem me toitu mälume, seda vä-
hem tööd meie seedesüsteem peab tegema, samal
ajal kui neelame rohkem toitaineid.

VÄLTIDA ...

... praetuid ja rasvaseid toite – need koormavad
seedetrakti ja suurendavad kaalu.

... toite, mis sisaldavad liiga palju suhkrut, see toob
kaasa teisi terviseprobleeme, nagu kõrgeenenud ve-
resuhkru taseme, mis viib diabeedini ja
südamehaigusteni.

... ülesöömist, eriti peale paastumist.

... liiga palju tee ja karastusjookide joomist – see
annab vastupidise tulemuse ja viib rohkema vedeli-
ku kaotamiseni kehast, röövides kehalt päeva jook-
sul väärtulikke mineraaloolasid.

... suitsetamist – kuna see kahjustab lihtsalt tervist.

SÜÜA ROHKEM ...

... süsivesikuid, et toit kestaks kauem, ilma nälga
tundmata.

... kõrge valgusisaldusega toite, nagu munad, kuna
valgud põletavad energiat aeglaselt.

... datleid – sisaldavad suhkrut, kiudaineid, süsivesi-
kuid, kaaliumi ja magneesiumi.

... mandleid – palju valke ja kiudaineid.

... banaane – hea kaaliumi, magneesiumi ja süsive-
sikute allikas.

Juua rohkem vett – vähemalt 2 liitrit päevas, võib
ka rohkem.

Ilusat ja tervislikku ramadaanikuud kõigile!

DAWAKURSUS MALAISIAS

Autor: Aivar

Mustapha rääkis mulle kunagi kevadel, et kui ma tahan, siis ma võin minna juunis Malaisiasse koolitusele. Sel hetkel ma ei teadnud, mida nad seal mulle õpetama hakkavad aga siiski andsin enda nõusoleku. Järgnevate päevade jooksul olin ma reisi suhtes kirjavahetuses Amina, Aisha ja ATMT (Awareness Thought Mosque Tour) organisatsiooni esindajatega. Tekkisid küll väikesed probleemid piletite korraldamises ja infovahetuses, aga lõpuks ma ikkagi jõudsin Malaisiasse, alhamdulillah. Et ka teie minu reisist osa saaksite, olen oma tegemised päeva kaupa üles kirjutanud.

12. JUUNI

Sätin end valmis reisiks ja lähen laevaga Soome. Laeval on suht tuuline ja külm. Kui saan viimaks Soome, võtab natuke aega, aga kohtun lõpuks Soome esindaja Uthmaniga ja läheme tema firma (ta on bussijuht) bussiga lennujaama. Soome lennu-

jaamas on kõik hinnad ligi 5 korda kallimad kui Eestis (Eestis on pagasikott 50 eurot, Soomes 249 eurot) kulutan seal võimalikult vähe raha. Lendame Easy Jet lennukiga. Öhtul jõuame Pariisi lennujaama. Sellel hetkel me ei tea, mida edasi teha, sest me lootsime näha seal ATMT organisatsiooni liikmeid (sest me saime nii e-mailidest aru) ja saada neilt piletid Pariisist Malaisiasse. Aga mitte kedagi pole seal, nii et me saadame Aminale sõnumi, mida teha. Palvetame keset lennujaama ja magame suvalises kohas põrandal kohviku kunstlikul haljastusribal (plastikrohu matil).

13. JUUNI

Elame Pariisi lennujaamas ja ootame pileteid. Leia- me kohviku kõrvalt ühe lehmakuju. Pole teada, miks see seal on. Kohalik moslem, kes lennujaamas töötab, ütleb meile, et me võime minna mošeesse. See asub lennujaamas. Eriliseks muudab selle mošee see, et kohe mošeeruumi kõrval on sünagoog ja

kirik. Saame lõpuks piletid Dubaisse (lend läks järgmise päeva hommikul). Magame mošees.

14. JUUNI

Kui läheme check-ini, tekib mul väike probleem piletitega. Keegi, kes meile piletid tegi, oli pannud minu perekonnanimeks Loopalo (kuigi tegelikult on see Loopalu). Lennujaama ametnikud arutavad, kas mind lubada lennukile või mitte, aga lõpuks saan siiski lennukile, alhamdulillah. Lendame Emirates Airlines lennukiga Dubaisse. Lennuk on viimase peal: telekas, tasuta toit, joogid. 7 tundi hiljem jõuame Dubaisse, kus jääme Malaisia lennukit ootama (umbes 6 tundi ootamist). Midagi eriti teha polnud, passime niisama. Lõpuks tuleb lennuk (jälle Emirates Airlines oma) ja lendame umbes 6 tundi Malaisiasse. Malaisia lennujaamas pean ma enda halal-liha vorstid registreerima, sest kohaliku seaduse kohaselt, ei tohi loomasaadusi ilma loata riiki tuua.

Esimene kogemus Malaisias on sama, kui astuda sauna: palav ja niiske.

Kohtume ATMT esindajatega, kes meid Malaccasse sõidutavad. Malacca asub teises osariigis kui Kuala Lumpur. Sõites Malaccasse läbisime 2 osariiki (Malaisia koosneb osariikidest, millest igaüht juhib kuningas). Osariigi piiri ületades peab meie autojuht piirimaksu maksma. Tee ümbrus on kaunistatud, nagu oleks seal mingid pidustused (sarnased kaunistused, nagu meil jõulude ajal puude küljes). Igal

pool on eksootilised taimed, putukad ja sisalikud (autojuht ütleb, et sügaval metsas on ka tiigrid ja ahvid). Jõuame Beruang Hilli hotelli ja meile antakse tasuta nänni, mida meil hiljem vaja pidi minema: telefonikaart, nimesilt, voldikud, vihikud, programmi kava. Saame endale 4-inimese eluruumid: kaks 2-toalist ruumi, elutuba/köök, dušruum. Jagan oma „kodu“ Soome, Singapuri ja Malaisia esindajaga.

15. JUUNI

Läheme kogu grupiga Al-Azim mošeesse avamiseremooniale. Peale seda tutvustame end üksteistele ja alustame õpingutega. Nurrudeen Lemu räägib meile dawa põhitõdedest ja dialoogist isikuga, kellele me dawat teeme. Lisaks seletab ta, kuidas Koraanil ei saa olla teist autorit peale Jumala.

Peale seda on meil vaba aeg kuni õhtuni, millal meile räägitakse isikutele dawaga lähenemise viisidest. Õhtul käime ujumas ja peale seda kohalikus poes.

16. JUUNI

Lemu õpetab meile, kuidas leida „haram“ ja „halal“, kasutades usul al-fiqhi graafikut.

Õhtul lähen koos teiste kursusekaaslastega niisama jalutama. Äkki peatub meie juures üks auto. Me

muidugi peatusime, et näha, mis toimub. Mees autos küsib meilt, kas me mali keelt (Malaisia keel) räägime. Mitte keegi meist ei olnud Malaisiast. Siis vaatab ta mulle otsa ja küsib, kas ma olen Egiptusest (arvatavasti sellepärast, et kannan moslemi riideid: see pikk rüü ja pannkoogimüts). Ütlen, et olen Euroopast. Mees vastab, et ta on politseist (me muidugi ei tule selle peale, et ametimärki küsida ja hiljem auto numbrimärki vaadata, sest see mis toimub, on meile suht üllatus) ja küsib meie passe, põhjendades seda väitega, et palju inimesi tuleb Malaisiasse illegaalselt ilma viisata. Ainult minul oli pass kaasas, ta vahib seda ja jääb rahule. Siis küsib ta, kas meil on narkootikume. Me ütleme, et ei ole. Aga talle meie väidetest ei piisa ning ta katsub (läbi auto akna-ava) meie taskuid. Minu rüül on ainult kaks taskut (1 üleval ja 1 on juhuse tõttu selja taha nihkunud). Ta ei leia taskute tavaasukohtadest kompides midagi (1 tasku on seljataga, aga ta ei oska sealt vaadata). Siis peatub ta pilk minu fotokakotti ja ta küsib, kas seal on sigaretid (nii minu kaaslasel hiljem väitsid). Aga koti sisu ta näha ei taha. Ta kombib ka teisi meie kaaslasi. Neil on muidugi rahakotid taskutes. Siis küsib „politseinik“, kas meil on valeraha. Me näitame enda raha ja ta „kontrollib“ neid

nuusutades, annsb siis raha tagasi ja södab minema. Me muidugi vaatame enda rahakotid üle – ühel poisil on kadunud 500 ringitit (125 eurot), teisel mehel 300 eurot ja kolmandal 700 dollarit. Mina ei kaota midagi, sest mul on kaasas vaid kolm paberist rahatähte ja see oleks olnud märgatav, kui osa raha oleks kadunud. Aga teistel on kaasas rahast pungil rahakotid ja ju siis „politseinik“ kukutab siis „koge-mata“ osa raha nuusutamisel sülle. Hotelli naastes teatame sellest meie juhile, seejärel läheme politseisse, et varaste kohta kirjeldust anda.

Mõtlesin eelmise päeva peale, kui saadan üht Poola tüdrukut (meie grupist) poest koju. Algul ma ei saanud aru, miks mosleminaisel peab olema saatja kaasas (ta tahtis, et keegi saadaks teda meie hotelli), aga peale röövi jõudis mulle kohale, et kohas nagu Malaisia ei tasu tüdrukutel üksi ringi jalutada.

17. JUUNI

Hommikul läheb üks meie grupist (see, kes kaotas vargale 500 ringitit) uurija juurde, et teha vargast fotoroboti pilt. Ta suudab isegi tuvastada varga kaaslast (autojuhi), aga me ei tea, mis sellest uurimisest edasi sai, kuni praeguseks. Kannatanutele koguti raha sadaqa toel.

Loengus räägib Lemu meile uutest dawa tegemise moodustest ja ATMT organisatsioonist. Peale seda läheme žumua palvele. Paljud inimesed magavad palve ajal. Kuna see on viimane kord Lemul meile loengut teha, läheme mälestuseks grupifotosid tegema.

Seejärel pannakse meid asukoha järgi gruppidesse (Euroopa, Lähis-Ida, Aasia). Euroopa grupp (Türgi, Poola, Eesti, Soome, Kosovo, Albania) räägib üksteisele oma mošeedest ja plaanidest. Seejärel hakka me aga tegema Powerpoint esitlust mošeedest.

18. JUUNI

Sayed R. Ali räägib meile, mis on dawa ja selle põhitõed. Ta jutustab ka mošeeuurist (kus giid räägib mošee külastajatele islamist ja mošeesest) ja ATMT organisatsioonist (selle algus, varasemad kogemused jne). Me arutame MIKS mitte-moslemeid peaks üldsemošeesse lubama.

Õhtul esitavad Lähis-Ida riikide esindajad enda Powerpoint mošee esitluse. Minu kaamerapatareid saavad tühjaks (JÄLLE, kolmandat korda lühikese aja jooksul) ja ma ei taha uusi osta, mis

kestaks taas vaid 1-2 päeva. Jõuan järeldusele, et kohalikud patareid ei kõlba kuhugi.

19. JUUNI

Käime Selat mošees („hõljuv mošee“, ehitatud vee peale), kus Sayed R. Ali annab meile praktilise kogemuse mošee tuuris, pidades dawa loengu ühele hiina turistide grupile. Õhtul esitab enamik Euroopa grupist enda Powerpoint mošee-esitlused.

20. JUUNI

Sheikh Kirit B Kakulai Govindji peab loengu kuidas Piiblit, Toorat ja teisi religioosseid raamatuid dawas kasutada. Sayed R Ali peab loengu sellest, mida dawas vältida ja mille poole püüelda.

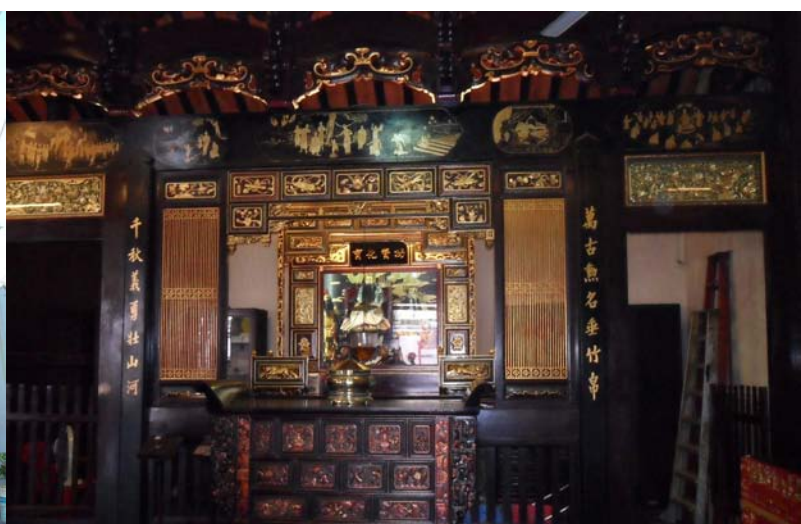
Õhtul sööb osa meist duriani ja osa ei taha seda nähagi, sest neile ei meeldinud selle puuvilja maitse ega hais.

21. JUUNI

Sheikh Kirit räägib detailsemalt, kuidas erinevat usku järgijatele dawaga läheneda. Õhtul esitavad Lõuna-Aasia riigid oma Powerpointi esitlused.

22. JUUNI

Meile peetakse loeng juhivõimetest, mida läheb va-

ja kui suurele grupile dawat teha või kui suurt gruppi dawa tegemisse kaasata. Hiljem Sayed R Ali seletab, kuidas turistidele mošees läheneda ja kuidas neile islamist rääkida.

23. JUUNI

Hommikul, kui läheme sööma, on kogu restoran ja sinna viiv koridor täis lendavaid putukaid (vist mingid kohalikud tiibadega sipelgad), kes lendavad lampide ümber, siis kukuvad laudade peale ja põrandale. Nad tulid restorani varju otsima, sest öösel oli olnud tugev vihm. Üks mees jookseb kohe enda hotellituppa ja ei tulegi enam välja. Ülejäänud söövad väga kiiresti, et putukate juurest minema saada või viivad enda toidu hotellitubadesse.

Sayed R Ali peab loengu sellest, kuidas kristlasi meid usaldama panna, kuidas Koraani värsse tõlgendada. Lisaks seletab ta, et me peaksime mitte-moslemeid võtma kui potentsiaalseid uusi moslemeid ja mitte kui enda vaenlasi – vaid Allah teab, millises olukorras keegi oma elupäevad lõpetab. Me kõik oleme millegi suhtes kafirid (st „eitajad“) – moslemid eitavad polüteismi ja iidolikummardamist. Lisaks oli iga varem mitte-moslemina elanud moslem

enne moslemiks hakkamist kafir. Seega pole me keegi parem kui mõni teine ja vaid Allah teab, kes meist lõpuks Paradiisi välja teenib. Ali räägib, et ka moslemid peavad iseend paremaks muutma, sest paljud neist on laisad, ignorantsed või vihkavad mitte-moslemeid.

Õhtul esitavad ülejäänud Euroopa riigid oma Powerpointid mošeede ja islami kohta nende riikides.

24. JUUNI

Käime žumual Kampung Kling mošeesse. Peale seda viib Sayed R Ali meie jaoks läbi praktika Kampung Kling mošees. Osa meie grupist sai ka võimaluse turistidele mošee-tuuri teha. Peale seda jalutame linnas ringi ja külastame ka taoistide templeid. Peale hotelli jõudmist käin uusi kaamera patareisid ostmas, sest minu sõber Malaysiast teatab, et teab, kust häid patareisid saada. Lähen koos temaga, mootorrattaga. See on mulle esimene kord motikaga sõita ja ma palun pidevalt Jumalat et ta minu elus hoiaks ega laseks ratta tagant maha lennata, sest mulle tundub, et mu sõber kihutab liiga kiiresti. Alhamdulillah, jään ellu.

Hiljem läheme kohalikke vaatamisväärsusi vaatama: erinevad pargid, St. Pauli kiriku jäänused... St. Pauli kiriku ümbrus on kasse täis. Nad jalutavad ringi või magavad.

Õhtul viimased riigid, kes polnud veel enda Powerpointi esitlusi teinud, tegid neid viimaks.

25. JUUNI

Hommikul Sayed R Ali räägib meile, millest islami põhitõdedest ja viiest tugisambast. Õhtul sööme jälle duriani.

26. JUUNI

Sayed R Ali peab loengu Kampung Hulu mošees (see on vanim mošee Malaisias, 283 aatat vana). Ta annab meile praktilise näite teise õpetaja peal, kuidas turistiga mošees käituda. Pärastlõunal peab Malaisia turismifirma esindaja meile loengu turistide psühholoogiast ja nendega rääkimise viisidest (hääle tugevus, toon, kehakeel).

Õhtul käime Malaisia grupipulmas, kus 8 (vist) noorpaari korruga abiellub.

Peale seda läheme paadiga Sungai Melaka jõele sõitma.

27. JUUNI

Oleme praktilal Kampung Kling mošees. Iga kursusel osalenu saab oma turisti, kellele peab mošees tuuri tegema. Kui turiste ei jätku, siis keegi meie grupist mängib turisti. Mulle satub üks mees Mongooliast, kes on katoliku usku. Räägin siis talle mošeesist ja ka islamist. Ta jääb rahule ja on selle tuuri üle rõõmus.

Hiljem jalutab meie grupp niisama linnas ringi. Õhtul esitavad kõik riigid enda plaani, mida nad hakkavad peale kursust tegema. Meile jagatakse kätte grupipildid, üksteise kontaktandmed ja kursus tõmmataksegi viimase loenguga kokku. Peale seda ongi juba aeg minul ja Soome esindajal lennujaama sõita. Soome poiss läheb kohe lennukile ja mina jään enda lennukit ootama. Magan lennujaamas pingil.

28. JUUNI

Hommikul tuleb viimaks lennuk ja lendan Dubaisse. Kaks tundi hiljem tuleb Prantsuse lennuk ja lahume koos Soome esindajaga Dubaist. Kui jõuame Pa-

riisi, peame Soome lendu 18 tundi ootama. Magame kohalikus mošees, mis asub Pariisi lennujaamas.

29. JUUNI

Pärastlõunal tulebki Soome lennuk. Soome jõudes on minu laeva väljumiseni vähem kui tund aega, nii et lähen hoopis Helsinki mošeesse ja ma otsustan järgmisel päeval laevale minna. Helsinki moslemid tutvustavad mulle lahkelt oma mošeed, mis asub endises 1-korrulises pangahoones (hetkel nad proovivad raha koguda parema hoone jaoks). Magan seal.

30. JUUNI

Veedan pärastlõuna Helsinki mošees. Hiljem kutsub sealne mošeeetöötaja mind grillima. Õhtul jõuan viimaks viimase laevaga tagasi Eestisse.

Oli väga huvitav reis ja koolitus. Õppisin palju nii islami kui ka dawa kohta ja proovin seda nüüd siin Eesti kasutada, *inšaAllah*.

Piltide kirjeldused vasakult paremale, ülalt alla:

PILT (1) - Al Azim mossee (Malacca linn, ehitati 1989) ja seda ümbritsevad taimed
 PILT (2) - Al Azim mossee
 PILT (3) - mingi teine palm
 PILT (4) - lihtsalt tüüpiline Malaysia tänav
 PILT (5) - meie basseini ja lehtla Beruang Hill hotellis, Malacca (Malaysia osariik)
 PILT (6) - lehtla
 PILT (7) - vaade minu toa (hotelliruum) verandalt tänavale
 PILT (8) - vaade hotelli aknast ümbrusele, roosa hoone JUSCO

on kohalik supermarket
 PILT (9) - vaade hotelli aknast ümbrusele
 PILT (10) - vaade hotelli aknast ümbrusele
 PILT (11) - minu (ja 3 teise tüübi) hotelliruum
 PILT (12) - minu (ja 3 teise tüübi) hotelliruum
 PILT (13) - taoistide tempel
 PILT (14) - Malay (Malaysia) maja tüüp-mudel
 PILT (15) - Cheng Hoon Teng tempel (taoistidele, ehitati 1645. aastal)
 PILT (16) - moslemite krematoorium Kampung Kling mossees

(vanuselt teine vanim mossee Malaisias, ehitati 1748. aastal)
PILT (17) - wudu koht Kampung Kling mossees
PILT (18) - palveruum Kampung Kling mossees
PILT (19) - kahur Kampung Hulu mossees (ehitati 1728. aastal, vanim Malaysia mossee)
PILT (20) - Confucianismi keskus Malaccas (ehitati 2008. aastal)
PILT (21) - mingi suvaline maja

PILT (22) - pilvelõhkjad Klebang Beach Resort Melaka juures
PILT (23) - laev Klebang Beach Resort Melaka hotellis
PILT (24) - rand Klebang Beach Resort Melaka juures
PILT (25) - hiina-stiilis postkast
PILT (26) - vana lennuk Kroonimise Pargis ja taimed selles pargis
PILT (27) - soomuk
PILT (28) - Malaysia Iseseisvuse Memoriaal

TEADAANNE!!!

Kõik, kes on huvitatud!
Soomes viiakse läbi dawa-
koolitus Soome ja Eesti
moslemite jaoks, mis kestab
kaks nädalat. Eestist on võimalik
minna kuni 25 inimesel.

Vajalik inglise keele oskus.

Kes on huvitatud, palun
andke endast **võimalikult**
kiiresti märku, et saaks sättida
kuupäevi!

Islamiuudised

TERE ÜRITAB LAIENEDA ISLAMIMAASESSE

Allikas: <http://www.e24.ee/473844/tere-uritab-laieneda-islamimaadesse/>

Tere Põlva tootmisüksus sai *halal*-sertifikaadi, mis avas Tere toodetele ukse islamimaailma.

Halal-sertifikaat antakse toiduainetele, mis on toodetud vastavuses islami standarditega. *Halal*-nõuetele peavad vastama nii kasutatud tooraine, põhimaterjalid kui pesuaine. Islami seaduste kohaselt on toidus keelatud näiteks searask ja alkohol ning ainult *halal* tooted on ontlikele moslemitele

lubatud.

Sertifitseerimiseks lennutati Prantsusmaalt kohale imaam ja Hollandist araabia päritolu piimatootespetsialist. Sertifikaat ise maksis Tere ekspordijuhi Nikolai Timofejevi sõnul 4000 eurot, sellele lisandusid reisi ja majutuskulud.

Halal logo saavad endale on Tere Põlva tootmisosakonnas valmistatud lõssipulber, petipulber, vadakupulber, hapustatud või ja röösaakoorevõi. Timofejevi kinnitusel võeti sertifikaat ainult pika realiseerimistähtajaga kaupadele.

Lisaks Araabia maadele on ettevõttel plaanis minna ka Aasia ja Ladina-Ameerika turule. Timofejevi sõnul on tänaseks Tere Põlva tootmisüksuses valmistatud tooted jõudnud Egiptusesse, Taisse ja Lõuna-Koreasse.

«Juuni lõpus valmistame ette esimese partii piimatooteid Venezuelasse ning lähiajal on plaanis jõuda Tere toodetega ka Indoneesiasse ja Malaisiasse,» ütles Timofejev.

DIPLOMAAT: ISLAM ON OSA EUROOPA KULTUURIST

Allikas: <http://uudised.err.ee/index.php?06219126>

Euroopa peab aru saama, et islam on olnud aastasadu osa selle kultuurist, ütles teenekas diplomaat Riina Kionka.

“Seda on väga raske tunnistada ja eriti poliitiku-tele, sest vastupidine argument on populistlik, toob hääli,“ rääkis Euroopa Liidu nõukogu sekretariaadi

välispoliitika peadirektoraadi inimõiguste allüksuse juht Riina Kionka ETV saates “Kahekõne”. “Aga aastasadu on olnud Euroopas islamikultuuri täiesti integreeritult ühiskonnas ja see on ainult viimased mõni kümme aastat, kui on olnud üks väike marginaalne osa, kes on vägivaldseks läinud,“ märkis Kionka.

Kionka toonitas, et on ka teisi usuliike, kus on fundamentaliste. Ta märkis, et fundamentalistliku idee atraktiivsus väheneb, kui inimesed ei tunne ennast ühiskonnas väljatõrjutuna. "See on suures osas ka kinni majanduslikes võimalustes ja üldse võimalustes ennast maksma panna oma ühiskonnas." Kionka hinnangul on Euroopa kaotanud usku isendasse ja suures osas see väljendub hirmus selle vastu, mis on teistmoodi või mida peetakse teist-

moodi nähtuseks. "Kui tembeldatakse teatud usuliik või teatud gruppi inimesi selleks teiseks, siis see on automaatselt hirmu tekitaja," tõdes ta. Kionka soovitusel aitab sallivuse tekitamisele kaasa see, kui Euroopa kaitseb ühiseid väärtusi. "Kui me tuleme tagasi nende väärtuste juurde, mis on õigusriiklus, inimõiguste kaitsmine, kõik need asjad, millele Euroopa Liit põhineb, siis me aitame kaasa sallivuse tekitamisele või taastekitamisele."

HVOSTOV: MOSLEMITE SISSERÄNNE VÕIB TUUA UUE GENOTSIIDI

Allikas: <http://uudised.err.ee/index.php?06214823>

Moslemite massilise sisserände korral võib meid siin Eestimaal tabada sama hirmus saatus, mis tabas 1930ndate Kesk-Euroopas juute, arvas ajakirjanik Andrei Hvostov.

Hvostov rääkis saates "Vabariigi kodanikud", et tema poolt varem ajakirjanduses esitatud üleskutse minna üle islamiusku näitab tema paanikatunnet. "Mul on tunne, et islam vajub meile peale ja me ei suuda mitte midagi sellega ette võtta. /.../ "Ristiusk tuli siia ja ilmselt oleks tookord olnud õigem see ristiusk vabatahtlikult vastu võtta, siis oleks säästetud nii mõndagi. 700 aastat orjaööd oleks võib-olla ära jäänud," rääkis Hvostov.

Saatekülaline tunnistas, et ta kardab neid inimesi, kes tulevad Lähis-Idast ja Aafrikast Euroopasse. Hvostovi sõnul tulevad need sisserändajad sellisest poliitilisest kultuurist, kus on täiesti vabalt võimalik trükkida Adolf Hitleri "Mein Kampf" ning kiita natside juhti, mis on araabiamailmas väga levinud. "Ja nii palju, kui ma tean, Saksamaa koolide nendes klassides, kus on juba tuntav osa õpilastest islami tagapõhjaga, siis seal näiteks on saksa õpetajad täiesti hädas, rääkides lastele holokaustist, natsismist," märkis Hvostov.

Hvostov avaldas kartust, et kui ta on ükskord 70-80aastane, siis need 20-30aastased immigrandid, kes teda ümbritsevad, võivad temaga käituda nii-

moodi, nagu käitusid natsid 1930ndatel aastatel Kesk-Euroopas juutidega. "Praktika on meil näiteks juudisoost inimestega. See on täiesti võimalik ja mul on selline hirm, et see aeg võib tulla," hoiatas Hvostov uue genotsiidi eest.

Olen väiksest peale sellele mõelnud, et kuidas kogu universium alguse sai ja kuidas inimene siia tekkis.

See pole küll pidevalt mu mõtteis olnud, aga aeg ajalt olen selle peale mõelnud, seega Jumala olemasolust olin ma ootaval seisukohal.

Põhikooli ajal õpetati, et inimene on arenenud ahvist ja nagu ikka koolis, sai ka kontrolltööd selle peale tehtud. Tunduks ju igati loogiline, et kõik, mida koolis õpetatakse, peab ka tõsi olema. Seega olin ma sunnitud mõnda aega sellesse uskuma.

Jumala olemasolus veendusin ma aga ise, läbi isikliku kogemuse. Nimelt umbes kaks aastat tagasi, kui olin 16, olnud juba pikka aega sügavas masenduses, otsustasin paluda abi Jumalalt. Seega ma palvetasin Ta poole enne magamaminekut. Järgmisel hommikul avanesid silmad nagu iseenset, päike paistis aknast sisse ja südames oli tõeline eufooria tunne. Tundsin, et Jumal oli mulle tõesti vastanud ja otsustasin mitte toas olla vaid välja minna. Olin Jumalale lõputult tänulik ja taevasse vaadates kiitsin Teda.

Aeg läks aga edasi, asjad paranesid ja nagu ikka, see kuidagi vaibus ja ma ei mõelnud enam eriti Jumalast – eks inimesed ikka tunnevad Loojat vaid hädas. Siiski ei eitanud ma enam Tema olemasolu, aga küsimustele, nagu näiteks mis on elu mõte, ei olnud mul ikka vastuseid. Kuid samas ma teadsin, et Jumal võib inimese elule mõtte anda.

Käisime perega aprillis onu sünnipäeval, kellele ongi just nimelt Jumal elu mõtte andnud. Ema on rääkinud, et poisina tegi ta pättusi ja on selle pärast isegi kuus aastat vanglas pidanud istuma, aga nüüd on ta teine inimene, justkui uuesti sündinud.

Sattusin vestlusesse ühe onu sõbraga. Rääkisime ka Jumalast. Ma ütlesin, et olen selles küsimuses neutraalsel seisukohal. Sain vastuseks, et siis ma olen Jumala poeg, sest Piiblis olevat niimoodi öeldud, et „igäuks kes Mind ei eita, on Jumala poeg“ vms. Seda oli muidugi rõõm kuulda, kuid samas tundus see kuidagi liiga hea, et olla tõsi. Kuna kohal viibis hästi palju pastoreid, tehtigi mulle ettepanek kohe oma pattudest vabaks saada. See tundus mulle aga juba kohati naljakas ja väga segadust tekitav. Ma ei olnud nõus. Mulle tehti ettepanek tulla nelipü-

Minu lugu

hi kirikusse noortele mõeldud jumalateenistusele. Sellega nõustusin.

Kui sinna läksin, tundus seal päris huvitav – jutustati Jumala sõnast jne. Kui tuli aeg lõpetada, lauldi ülistuseks. Sõnu sai lugeda ekraanilt, nii et kõik oli lihtne, kuid see, mida lauldi, tekitas minust suurt ebakindlust: „Ei teist nime tea, ei teist nime tea, kui Jeesus ...“ – just nii kõlas laulu refrääni osa.

Bussiga koju sõites oli mul hinges selline ebamugav tunne, midagi nagu üldse ei klapi.

Käisin seal kokku kolm korda lootuses, et midagi muutub, aga ei. Siis ma enam ei läinud ka.

Viimane kord, kui seal käisin, räägiti, et samas kirikus toimib ka Avasta grupp, kus käivad inimesed, kes tahavad Jeesust tundma õppida. Mõtlesin, et miks mitte proovida, kuid omal viisil. Hakkasin vaatama kristlikke televisioonikanaleid, nt Life TV, kus näitas inimesi, kes said haigustest terveks vaid lausust „In the name of Jesus, get healed“. Mina olin jälle kahevahel, ei osanud seisukohta võtta. See tundus kummaline, uskumatu.

Avasta grupi põhiolemuseks kujunes see, et anti kätte töölehed koos küsimustega Uuest Testamendist ja siis arutati koos, et mida sellega on öelda tahetud. Hakkasin ka ise paralleelselt uurima, et mis on siis see põhiline uskumus, mida ma õpin mõistma. Inimene on langenud ja patune ning ainus võimalus saada patust puhastatud on parandada meelt ja uskuda Jeesusesse Kristusesse. Minul aga tekkis küsimus, et miks ei võiks see olla usk Jumalasse? Kas siis Jeesus Kristus lõi maailma?

Õnneks tulid vastused minu küsimustele päris kiiresti, kui leidsin inglisekeelse netilehekülje islamist. Seal võrreldi islami dogmasid teiste religioonide omadega. Mina uurisin kohe „Islam vs Christianity“ osa. Mis ma enda jaoks head teada sain oli see, et mitte ükski ei vastuta kellegi teise patu eest vaid iga inimene vastutab vaid iseenda pattude pärast – patt EI OLE PÄRITAV! Varem olin ma õppinud, et Kristus suri meie pattude pärast, iga uus ilmakodanik sünnib patuga ja kes Jeesusesse uskujatest patustab, temale ei ole kohtumõistmist, sest Jeesus on ju

ba tema pattude pärast surnud. Kristluse ja islami erinevuste väljatoomisega aga mõistsin, et just islam on loogiline, see ainuõige usk. Miks peaks keegi olema patune kellegi teise patu pärast või miks vastsündinu peaks üldse patune olema? Või kuidas

pääseb patune kohtumõistmisest vaid seetõttu, et ta ütleb, et usub? Iga usk väidab muidugi, et just see on see õige, aga kui inimloogikale on see vastuvõtmatu, siis see ei saa olla tõde ega õiglus.

Samalt leheküljelt leidsin veel löike Piiblist, kus antakse mõista, et on ainult üks Jumal, mitte kolmainsus. Kui miski on arusaamatu, siis ei saa see olla Jumalalt – „God is not the author of confusion“.

Olles seega veendunud, et olen leidnud tõe, otsustasinigi islamisse astuda, kasutades selleks *online chati*. Seal kirjutati mulle, mida inimene peab uskuma, et olla moslem – Ei ole teist kummardamist väärivat jumalust peale Jumala ja Muhammed on Tema sõnumitooja! Nad saatsid mulle helifaili, mille järgi pidin *šahaadat* kordama, et minust saaks moslem. Peale seda pesin end pealaest jalatallani. Olin islami vastu võtnud ja võtan seda kui ainuõiget tõe. *Alhamdulillah*.

Online chati küsisin, kas islamis on ka pastoreid nagu kristluses. Sain teada, et on õpetlased, imamid (ehk eestpalvetajad) ja lektorid. Niisiis hakkasingi neti abil otsima *online* loenguid. Vaatasin näiteks Khalid Yasini loengut „The historical Jesus“ ning sain kinnitust arusaamadele kolmainsuse ja Jeesuse kui Jumala või Jumala pojaks olemise kohta, mis veelgi enam kinnitas, et islam on ainuõige usk maailmas. Olen õnnelik, et leidsin tõe, *alhamdulillah*. *Wašhadu anna lää iläähä illa Allah wašhadu anna Muhammadan rasuul Ullah*.

Allar

Moslemipäevikud

ELU EESTIS

Õigem oleks vist blogi ümber nimetada eluks Eestis, aga tühja kah, las jääb vanamoodi. Kes veel ei tea - pesitseme nüüd Eestis, selle aasta vähemalt ja ma ise loodan, et jäämegi siia. Siia jäämise plaan tuli kuidagi iseenesest suvel, kuna N.ile anti viisa 45 päevaks palutud 90 asemel. Suur tänu toredale läti saatkonnale, kes asja ära susserdas. Nad on üldse seal hästi toredad ja „abivalmid“. No ja kuna Eestist viisapikendust paluda on umbes sama, mis kähku Kuul ära käia, siis nii ma sellele geniaalsele idee elamisluba teha tulingi. Kogu protsess läks üllatavalt libedalt, midagi üle mõistuse keerulist meilt ei nõutud. Politseiamet oli isegi nii tore, et kiirendas asja ja andis paberi ruttu kätte, et N maalt välja ei peaks sõitma.

Hoopis teine lugu oli sealsele suguvõsale meie siia jäämisest teatamine, eriti veel äiale, kelle jaoks Aisha on maailmanaba. N. pesi oma käed kohe puhtaks, väites, et kogu üritus oli minu idee ja õelgu ma ise. Eks tal oli õigus ka muidugi ja siis ma nuputasin mitu ööd-päeva, kuidas kõige valutumalt uudiseid edastada. Mingi hea idee peale ma ei tulnudki. Lasin selle asemel meheõel läbi lillede ja poolvalega asja korda ajada. Paha tunne küll, aga elame üle. Õnneks on internet, nii saavad egiptlased mingilgi määral laste elust osa.

Kes mu blogi algusest peale jälginud on, aimavad ehk isegi, mis mind ajendas siia külmale maale tagasi tulema. Eks ikka vana hea kooliteema. Kooliga on seal lood ikka vanviisi, isegi eelkoolis saavad nii, et näpud sinised. Ahmed on siin nüüd esimeses klassis ja täiega õnnelik. Isegi vaheaega ei tahtnud. Koolis läheb tal päris hästi, eesti keel veel lonkab

aga küll ta paremaks läheb. Aisha käib lasteaias ja on endaga hullult rahul. Isegi nädalavahetustel on kella kuuest üleval ja nõuab lasteaeda. Suvi läbi ei tahtnud eesti keeles eriti rääkida aga lasteaias sai asi kahe päevaga korda. Nüüd kiusab N.i ja vastab talle aeg-ajalt eesti keeles.

Ise leidsin ka suht ruttu töökoha Lõuna-Eesti erihooldusteenuste keskuses, kel huvi võib ise uurida www.ehtk.ee. Nii et üldiselt on elu päris tore.

Otsustasin end lõpuks kätte võtta ja natuke blogida. Kuna blogi on endiselt vana nimega siis alustasingi Egiptusest. Mis seal siis vahepeal huvitavat juhtunud on? Meie siinoldud seitsme kuu jooksul mitte just palju. Tavalised sugulaste uudised – kes sündis, kes suri, kes abiellus ja muud taolised kodu-uudised, mis teistele suurt pinget ei paku. Palju oleme kuulnud hinnatõusust, tomatid tegevat seal eriti hulle tempe, vahepeal oli hind ulmeliselt kõrge, küündides 20 egy naelani. Ega tomatimüüja ilmaasjata kaupa pakkudes hüüa „magnuna ya tomatem“. Ongi otsetõlkes hullud tomatid. Suhkur samuti sama kallis kui Eestis. Liha kallim. Nii et odava elu otsijatel pole sealmail enam eriti midagi teha. Eriti veel arvestades sealseid palku. Mitte et siinpool lilleaed oleks, aga ikkagi.

Aga mina hakkasin täna mõtlema, et imelikul kombel tuleb mõnikord veider egy igatsus peale. Põhjalikumalt järele mõeldes jõudsin isegi jälile neile konkreetsetele asjadele, mida igatsen. Õige maitsega puuvilju ega päikest pole vist vaja mainidagi,

need on enesestmõistetavad. Endalegi üllatuseks aga sain aru, et igatsen ka seda, mis mul seal elades hinge täis ajas. Näiteks igal võimalikul kellaajal sisse sadada võivad külalised. Külalistest tunnen puudust. Seal käis neid minu jaoks liiga palju, eriti kui ette teatamata tuldi. Siin kipub asi vastupidi olema – keegi eriti kellelgi külas käia ei viitsi. Kahtlustan muidugi, et eks oma osa ole pimedal talveajal. Endalgi vajub silm mõnel päeval kella üheksase unejutu ajal looja .

Aga polegi vist mõtet apelsini ja õuna hakata omavahel võrdlema. Siingi on omad plussid. Peamine see, et lapsed paistavad endaga rahul olevat, naudivad kooli ja lasteaeda ja talveilma. Mina saan üle

pika aja jälle tööle käia. Mu teinepool pole küll siinest ilmast suurt vaimustuses ja tööpuudus ei mõju ka just hästi, aga ega temagi kurda. Hea rahulik on väikeses linnas elada.

Keegi tahtis teada, kuidas multikultuursel perel Eestis läheb. Ma ütleks, et väga hästi, rahvuse ja usu pinnal pole mingit hõõrumist märgata siiani. Ei koolis, lasteaias ega minul tööl. Laste toidu suhtes on koolis ja lasteaias personalil teada, et sealihatooteid nad ei tarbi ja sellega pole mingit teemat tekkinud. Töö juures ei paista kedagi häirivat, et mu juukseid näha pole. Eks näha ole, kuidas edasipidi läheb, kui lapsed suuremad. Probleeme lahendamaks enne nende tekkimist ei hakka.

Ere Eestist

<http://eretuunas.blogspot.com/>

MINU ALŽEERIA

Esimene kohtumine Alžeeriaga

Autor: Airi Hunt

TEEKOND TUNDMATUSSE

„Kas sai kõik kaasa? Mõtles veel, ega midagi maja ei jäänud... Kohvitermose panid? Ja kaart?“ surub Kader hingeldades veel viimaseid asju auto tagaistmele.

Roheline konn, nii kutsume oma samavärvilist Renault Laguna't, on laeni kõikvõimalikku kraami täis – tekid, potid, pannid, jalanõud, riided, toidukraam, kingitused, mänguasjad lastele ... Jääb mulje, nagu läheksime kuhugi musta auku, kus ei ole mitte kui midagi peale lageda välja, liivamägede ning lõkketule lageda taeva all.

„Noh? Kas on kõik?“ äratas Kaderi valju hõige mind mõtetest. Ta pilk on jahe, väsinud. Raskelt ohtes pühib ta käeseljaga higist laupa ning ootab küsiva ilmega vastust. Noogutan kiirelt, kraban veel koduaknalt termoskannu kuuma kohviga ja viimaks olemegi stardiks valmis.

„Bismillah!“ ütles Kader tasasel häälel magamatus-est väriseva käega süütelukus võtit keerates. Truu konnake stardib tuksuva südamega pikale teele. Ees on kaks tuhat kolmsada kilomeetrit pingeid, unetuid tunde, lõputu arv tase musta siirupmagusat kohvi ning seda kriipivam hing, mida lähemale leinast vaevlevale isakodule teisel poole Vahemerde jõuame.

Ma ei tea, mis meid ees ootab, milline on see suur

ja tundmatu riik ning millised on sealsed inimesed. Hinges on ka omamoodi hirm, kas mind perre vastu võetakse, kuidas minusse kui europlannasse suhtutakse. Kas olen piisavalt vääriline esimeseks miniks nende peres ... Milline on mu ämm? Kas selline, nagu enamus minisid kirub – vastik uss, kes oma nina igale poole topib, üks lõpmata õel inimene, kes alati mini oma poja ees mustab, pidev targutaja, kes lastekasvatusest kõike teab ning mini puhta lolliks peab? Tunnen, kuidas juuksed peas tõusevad, ihukarvad üle keha turritavad ning külmajudin üle selja käib.

„Äkki ma ei meeldigi neile!? Ja su ema, järsku pole ma selline, nagu ta loodab...“ pahvatan korraka endalegi ootamatult. Vaatan seejärel surmvaikseks jäänud Kaderi pole. Ta hoiab roolist kramplikult kinni, pilk robotikult teele suunatud. Paistab, et minu avameelitsemine ei jõua talle kohale. Ohkan kergendatult ja heidan pilgu autoaknast kaugusesse – põllud, lehmakari, lambad, majad, traktor mudasel põllul, tossavad tehasekorstnad, puud, põõsad... „Üks, kaks, kolm ...“ hakkas igavuse peletamiseks mööduvaid autosid loendama.

„Miks ei peaks sa neile meeldima?“ lõhub Kaderi tasane ning madal hääle haigutava vaikuse. „Sa kindlasti meeldid emale ja õdedele väga! Mitte ainult sellepärast, et oled moslem vaid kui inimene. Meie pere pole rikas vaid puruvaene. Ent millest meie peres iialgi puudus polnud oli armastus – ligimesearmastus, lihtsus, abivalmidus. Ma pole kodus küll

aastaid olnud, ent olen kindel – sa meeldid neile väga. Ah, oleksid sa mu isa tundnud! Mu isa... Ta poleks sind kunagi üksi norutama jätnud, ta oleks sind kui oma lihast tütart hoidnud, turule kaasa võtnud ... Alati oleks sinult pärinud, mida sa lõuna- või õhtusöögiks soovid. Ta oleks kõik andnud, et end hästi tunneksid.... Tead, kui me väikesed olime, mäletan, kui oli eid peale ramadaani... Isa tuli koju, tõi mulle ning vendadele oma vaevaga teenitud drahmide eest uued püksid. Need olid küll mitu numbrit suuremad, ent olime õnnelikud! Ema keeras sääred sisse, õmbles kinni ning vöökoha samuti. Nägime teiste silmis välja kui klounid, meie peale näidati näpuga ning naerdi õelalt ent olime õnnelikud! Südamest õnnelikud..." Tema väsinud näol jookseb mööda põske alla suur pisar. Ta pühib selle kiirelt maha, justkui oleks sellest piinlik ning naeratab mõrudalt. Hingel on nii valus, kui vaatan oma kaasat nii raudse närviga tõelisi tundeid alla surumas. Tean, et ta tahaks tegelikult täiest kõrist karjuda!!! Karjuda hingest kogu kaotusevalu. Tean, et ta tahaks tagasi keerata aega, minna koju, emmata oma isa tugeva mehise pigistusega. Tean, et ta oleks tahtnud mind oma isale esitleda, kui tema esimest miniat.

Anda ta aastatepikkuse raskest tööst vaevatud ning kortsulisse pihku ta „uue“ tütre arglik käsi...

Aga kahjuks ei ole see meie võimuses, saatust muuta. Peame leppima selle soolase hinnaga, olla kodust nii kaugel.

Lõpmatuna näiva kiirtee vahele jäävad napid kohvipausid ning abikaasa kiired suitsud. Autoraadiost tuleb tasast Vahemere muusikat trummide ja pini-seva balalaikataolise pilli kooskõla, mis viib mõtted kaugele võõrale maale.... Loojuv päike heidab veel viimseid kiiri kõrge mäe tagant ja mõni minut hiljem see kadunud ongi. Suuri ägisevaid kaubikuid on vähemaks jäänud, närvilist tipptundi asendab hoopis rahulik öine liiklus.

Jäänud on veel mõnisad kilomeetrit, kui Kader äkitselt esimesse ettejuhtuvasse tanklasse pöörab.

"Pean veidi puhkama, näen juba toppelt. Nii on ohtlik edasi sõita." ütleb ta tasasel, väsinud häälel.

Peale paaritunnist puhkepausi on väljas kottpimedast ööst punetava taevaga koit saanud. Seda ilu vaadeldes, meenud Tônis Mäe "Koit": "... on koit, kuninglik loit, valguse võit, äratab maa..."

Mida valgumaks läheb, seda enam täitub kiirtee uuesti oma sihtpunkti poole sibavate autodega, uniste kaubikute ja vinguvate mootorratastega. Samuti avaneb võrratu vaade maastikule. Õrna ja soolase tuule käes õõtsuvad palmid, valendavad hiiiglaslikud lubjakivimäestikud, sinetavad lavendlipõllud ja viinamarjaistandused nii kaugele kui silm ulatub. Enam ei sarnane autoaknast vaadatav sugugi tavalise Põhja-euroopa karmiilmelise, vaid eksootilise Vahemere loodusega. Nagu oleks emake Maa hommikul oma kleiti vahetanud!

Ka päike on oma soojusele tuure lisanud ja kütab autot aina soojemaks. Keeran akent allapoole, et veidi jahutust saada. Milline aga on mu pettumus, kui jaheda tuule asemel hoopis korraliku pahmaka lämmatavalt kuuma õhku näkku, nagu oleks keegi kapaga kuumale kerisele kopsikutäie vett visanud!

"Veel mõni kilomeeter ja olemegi kohal, insha Allah!" ohkab abikaasa heameelest, kui möödavilkasvat kilomeetrisilti märkab. Tema laubalt niriseb alla higipiisk, mis segamatult oma teed habetunud näole suunab. Veel väsinud pilk seirab pingeliselt mööda kihutavaid kaubikuid. Hoolikalt triigitud riietest on ööpäevaga saanud higist läbiligunenud nartsud, nagu oleks neid juba nädalaid kantud.

Ootan kannatamatult surisevaid varbaid liigutades sadamasse saabumist....

Minu Mediina

Autor: Yusuf Saeed

MEDIINAST ENNE SUVEVAHEAEGA

Väga imeline asi Mediinas elamise juures on selle linna eriline ajalugu, mida on kohati aga üsna raske tajuda. Tavaliselt lihtsalt ei mõtle ma sellele, et see on koht, kus elas meie Prohvet Muhammad (صلى الله عليه و سلم) koos oma kaaslastega suurema osa oma elust peale ilmutuse saamist või et siin on tulnud alla suur osa Koraanist. See on linn, mis on täis erinevaid paiku, millel on oma lugu ja tähtis osa islami ajaloo. Näiteks käisin hiljuti Quba mošees, mis on Mediina mošeedest üks tähtsamaid ja millel on samuti oma lugu. Oli nädalavahetus ja hommikul oli palju vaba aega, mistõttu otsustasin seal rattaga

Pildil: Quba mošee

käia. Kuna täpset teed ma ei teadnud, tegin teel sinna üsna suure ringi, kuid see andis mulle vaid hea võimaluse ilusat hommikut nautida ja linna paremini tundma õppida. Quba mošee erilisus seisneb selles, et ta on esimene mošee, mille meie Prohvet rajas, kui ta Mekast Mediinasse emigreerus. Mediinas elades käis Prohvet ka hiljem tihti Quba mošees ja palvetas seal. Ning Prohvet on al-Tirmidhi hadithi järgi öelnud, et palve Quba mošees on nagu omra.

Ühel päeval kutsuti mind kaamelipiima jooma. Olin selle proovimisest juba varemgi huvitatud, kuid kui sõber rääkis oma varasemast kogemusest, kuidas pool liitrit kaamelipiima pidi terveks päevaks energiat andma ja veel öösel ka sooja andma, siis tekkis veelgi suurem tahtmine seda ise proovida. Enne minekut kujutasin ette, et sõidame linnast välja kuhugi beduiinide telgi juurde keset kõrbe. Kuid tegelikult oli see koht vaid äärelinnas ning kohe maantee kõrval, ühe väiksema tee ääres. Üllatuseks oli ka see, et ühe-kahe kaamelipidaja asemel oli neid seal päris palju ja kaameleid oli kümneid, ehk isegi üle saja. Peale seda, kui olime välja valinud kaamelipidaja, kelle käest piima ostame ja talle selgeks teinud, kui palju piima tahame, võttis ta oma suure kausi, astus aedikusse ja asus kaamelit lüpsma. Täpsemalt läks aedikusse kaks meest, kellest üks üritas kaamelit paigal hoida, seni kuni teine lüpsis. Esimene kaamel, keda lüpsiti, ei olnud eriti rahul sellega, mida temaga tehti ning lisaks sellele, et ta tegi hää-

li, mida ma ei kujutanud kunagi ette kaamelit teemas, üritas ta lüpsjat ka hammustada. Teine kaamel oli oluliselt rahulikum ning ka kaamerasõbralikum, tulles täitsa aia lähedale, pöörates ühte ja teist külge, justkui selleks, et mul teda parem pildistada oleks. Joomiseks valas kaamelipidaja väga vahuse piima väiksematasse kaussidesse, kusjuures umbes pooleliitrine kausitäis maksis 5 riaali (~1€). Kuna mul on lapsepõlvest meeles värsket sooja lehmapiima

proovimine, mis siis ei olnud mulle just eriti meeldiv, kartsin nüüd natuke ka värsket kaamelipiima maitset pärast. Kuid selgus, et värsket kaamelipiima maitseb üllatavalt hästi.

Osalesin veel ühel hilisõhtusel loengul, mis lääne õpilastele erilisemate loengute ja omra järel, millest osa olen võtnud, oli tõenäoliselt selle õppeaasta viimane suurem sündmus. Nimelt istusime koos Mediina ühe suurima õpetlase, Abdul-Aziz Qari'ga. Abdul-Aziz Qari on siinse Islamiülikooli Koraani teaduskonna endine juhataja, samuti juhtis ta Mediina Koraani trükikeskust ja on olnud jutlustaja Quba mošees. Kuigi veidi rahulikumalt, jätkab ta siiski õpetamist, pidades iganädalasi tunde oma kodus. Olles suuresti spetsialiseerunud Koraanile, rääkis ta meile muu hulgas mõnest olulisest asjast, mida Koraani õppimise juures silmas pidada. Esiteks, õpides Koraani lugema, on väga tähtis leida õpetaja, kes on Koraani retsiteerimises ekspert. Seda seetõttu, et see viis, kuidas me õpime esmalt Koraani lugema, püsib reeglina meiega ka edaspidi ja ebakorrektset lugemisviisi on hiljem väga keeruline parandada. Samuti kaasneb puuduliku hääldusega oht, et me eksime sarnaste häälikutega ja võime niimoodi muuta öeldu tähendust, ise seda teadmata. Väga oluline on ka Koraani retsiteerides teha pausid õigetel kohtadel, vastasel juhul võime samuti öelda midagi hoopis vale tähendusega. Abdul-Aziz Qari tõi selle kohta järgmise näite 111. suurast Koraanis, mis algab järgnevalt: "تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ" ja mille tähendus on: „Hävigu Abu Lāhabi käed ja hävigu ta ise“ Kui me teeme pausi vales kohas ja ütleme ainult "تَبَّتْ يَدَا أَبِي...", muutub tähendus järgnevaks: „Hävigu minu isa käed...“. Seetõttu ongi vaja Koraani õppides olla väga ettevaatlik ja võimaluse korral teha seda koos väga hea õpetajaga.

Ilmad on meil nüüd¹ siin päris palavaks minemas: päevane temperatuur on tavaliselt 40 kraadi või veidi rohkem, kusjuures ka hilisõhtusel ajal püsib temperatuur väga kõrge ja on tihti üle 35 kraadi. See on ka üks mitmest põhjusest, miks kibelen juba väga juuni keskel Eestisse sõitma ning usun, et oskan nüüd jahedat Eesti suve rohkem hinnata. On tunda, kuidas kogu ülikool valmistub puhkusele minekuks: kohe-kohe on saabumas viimased eksamid ning viimase aja üks enam levinumaid küsimusi on siin: „Mis kuupäeval sul lend on?“ Järgmine kord võib minu siinsest ülikooli elust lugeda millalgi sügisel, *إن شاء الله*.

1 Lugu on kirjutatud mais.

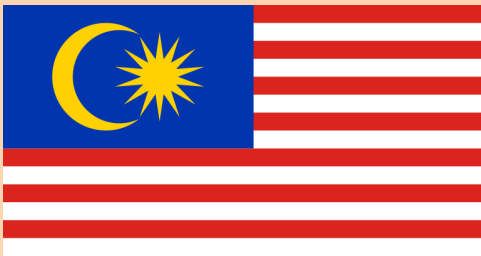

Reis ümber islamimaailma

MALAISIA FÖDERATSIOON

Autor: Aisha

Rahvaarv: 27,5 (2010 estimatsioon)

Pindala: 329 750 km²

Pealinn: Kuala Lumpur

Riigikord: föderatiivne parlamentaarne monarhia

Riigikeel: malai keel (laialdaselt kõneldakse ka inglise, hiina ja tamili keelt)

Etnilised grupid: malaid (50,4%), hiinlased (23,7%), põlisrahvad (11%)

Rahaühik: ringgit (MYR)

Usundid: islam (53%), budism (19%), kristlus (7%)

Iseseisvus: 31. august 1957 (Suurbritanniast)

Malaisia on konstitutsioonilise monarhiaga liitriik Kagu-Aasias. Ta koosneb 13 osariigist (Johor, Kedah, Kelantan, Melaka, Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Perlis, Pulau Pinang, Sabah, Sarawak, Selangor ja Terengganu) ja kolmest liidualast (Kuala Lumpur, Putrajaya ja Labuan). Malaisia jagab maismaapiiri Tai, Indoneesia ja Bruneiga ning merepiiri Singapuri, Vietnami ja Filipiinidega. Malaisia pealinn on küll Kuala Lumpur, kuid föderaalvalitsuse peakorter asub Putrajayas.

Malaisia juured pärinevad Malai kuningriigist, mis alates 18. sajandist kuulus Briti Impeeriumi alla. Malaya Ühndus loodi esmakordselt 1946. aastal, 1948. aastal tehti see aga ümber Malaya föderatsiooniks, mis sai Briti Impeeriumi alt vabaks 31. augustil 1957. Malaya ühines Sabahi, Sarawaki ja Singapuriga 16. septembril 1963 ja riigi nimele lisati "si", muutes selle niisiis Malaisiaks. Kuid juba 1965. aastal visati Singapur föderatsioonist välja.

Oma iseseisvusaja algusest on Malaisial olnud üks parimaid Aasia majandusnäituseid – 6,5% aastast juurdekasvu juba ligi 50 aastat.

Malaisia riigipeaks on Yang di-Pertuan Agong – monarh, kes valitakse iga viie aasta tagant Malay viie osariigi monarhide hulgast. Riik on multietniline ja multikultuurne, mis mängib suurt rolli nii kultuuris kui ka poliitikas.

RELIGIOON MALAISIAS

Kuigi islam on Malaisia ametlik usk, tagab põhi-seadus riigis usuvabaduse. Etnilisuse ja usu kokkulangevus on väga kõrge. 2000. aasta küsitluse kohaselt oli 60,4% elanikkonnast moslemid, 19,2% budistid, 9,1% kristlased, 6,3% hindud, 2,6% konfutsia-

nistid või taoistid või mõne muu Hiina usu järgijad. 0,8% ütlesid end olevat ilma usuta ja 1,5% parktiseerisid muud usku või ei öelnud oma usulise kuuluvuse kohta midagi.

Põhiseaduse artikli 160 kohaselt peetakse kõiki etnilisi malaisid moslemiteks. 2000. aasta küsitlus näitab, et 75,9% hiinlastest peab end budistideks, 10,9% taoistideks ja 9,6% kristlasteks, samal ajal kui nende hulgas on ka vähemus hui-moslemeid, eriti

Penangi piirkonnas. Enamik hindudest on hinduismi järgijad (84,5%), kuid nende hulgas on ka kristlasi (7,7%), moslemeid (3,8) ja sikhe (150 000).

Malaisia peamine usukoolkond on šafi'i, mille järgi toimivad ka islamikohtud. Islamikohus tegeleb vaid moslemitega ja vaid teatud küsimustes, nagu abielu, pärandus, lahutus, usu hülgamine ja usu vastu võtmine. Ülejäänud küsimusi arutatakse tsiviilkohtus.

Ubudiah mošee

Selat Melaka mošee

Kuala Lumpur mošee

An Nour mošee

LÄÄNE OMA MOSLEMID

Autor: Amina Bahrainist

YUSUF ESTES – JUTLUSTAJAST MOSLEMIKS

Minu nimi on Yusuf Estes ja ma olen üldtuntud ameerika kohalik moslemikaplan ja mind toetavad mitmed erinevad organisatsioonid siin Washington DC-s. Ma reisin üle kogu maailma pidades loenguid ja jagades sõnumit Koraanis oleva Kristuse kohta islamis. Me peame dialooge ja vestlusringe kõikide usuesindajatega ja tunneme suurt rõõmu töötades koos rabide, kirikuõpetajate, jutlustajate ja preestritega igal pool. Enamik meie tööst põhineb institutsionaalsel alal, sõjavägedes, ülikoolides ja vanglates. Meie põhieesmärgiks on õpetada ja edastada õiget sõnumit islami kohta ja selgitada, kes moslemid tegelikult on. Kuigi islam on kasvanud nüüd koos kristlusega suurimaks religiooniks maailmas, kohta me paljusid, kellel on islami kohta teatud arusaamad moslemite tõttu, kes ei ole õigesti aru saanud ega ka esinda korralikult islami sõnumit, mis kujutab endast „rahu, alistumist ja kuuletumist Jumalale» (araabia keeles = „islam»).

Mina ise sündisin väga tugevasse kristlikku perekonda keskläänes.

Meie pere ja meie esiisad mitte ainult ei ehitanud kirikuid ja koole üle kogu meie maa, vaid olid ka tegelikult need, kes tulid siia esimestena. Kui ma olin veel algkoolis, kolisime me üle Houstoni, Texasesse aastal 1949 (Ma olen vana!)). Me käisime regulaarselt kirikus ja mind ristiti Pasadenas, Texas, kui ma olin 12-aastane. Teismelisena, tahtsin külastada teisi kirikuid, et rohkem teada saada nende õpetusi ja uskumusi. Baptistid, metodistid, sepiskopaalid, karismaatilised liikumised, Nazarene, Kristuse Kirik, Jumala Kirik, Jumal Kristuses Kirik, Täielik Gospel, Aa-

pe, katolik, Presbyteeriline ja paljud teised. Mul oli üsna suur janu „Gospeli» või nagu me ütleme „Head uudiste» järele. Minu religiooni uurimus ei lõppenud sugugi mitte kristlusega. Hinduism, judaism, budism, metafüüsika, Ameerika põliselanike uskumused olid kõik osa minu õpingutest. Peaaegu ainus, mida ma tõsiselt ei uurinud, oli islam. Miks? See on hea küsimus!

Ma hakkasin huvituma eri tüüpi muusikast, eriti gospeli ja klassikalisest muusikast. Kuna kogu minu perekond oli religioosne ja musikaalne, oli selle tulemuseks see, et ka mina tahtsin alustada õpinguid mõlemas valdkonnas. Kõik see seadis mind valmis loogilisele töökohale muusikaõpetajana paljudes kirikutes, mis mind sidusid mitmeid aastaid. Ma alustasin klahvpillide õpetamist 1960. aastal ja 1963. aastal olid mul juba oma stuudiod Laurel, Marylandis, mida kutsuti „Estes Music Studios.»

Järgmised 30 aastat tegelesin ma koos isaga paljude äriprojektidega. Meil olid omad meelelahutusprogrammid, showd ja atraktsioonid. Me avasime klaveri- ja orelikauplused alates Texasest ja Oklahomast Floridani välja. Ma teenisin nende aastate jooksul miljoneid dollareid, kuid ma ei suutnud leida meelerahu, mis saab tulla ainult teades tõe ja leides tõelise päästetee.

Olen kindel, et oled endalt küsinud küsimuse „Miks on Jumal mind loonud?» või „Mida Jumal tahab, et ma teeksin?» või „Täpsemini, kes on Jumal?», „Miks me usume pärispattu?» ja „Miks Aadama pojad on sunnitud aktsepteerima oma pattu ja selle tulemusena olema igavesti karistatud.“ Aga kui sa küsiksid neid küsimusi teistelt, ütleksid nad ilmselt, et sa

pead uskuma, ilma küsimata, või et see on „müstee-rium» ja sa ei peaks üldse küsima.

Ja siis on muidugi veel see „kolmainsus“. Kui ma küsin jutlustajatelt või kirikuõpetajatelt, et nad tooksid minule mingi näite, kuidas „üks“ võib jaguneda „kolmeks» või kuidas Jumal ise, kes saab teha kõike, mida ta tahab, ei saa lihtsalt andestada inimeste patte, vaid pigem pidi saama meheks, kes tuli maa peale, et olla inimene ja seejärel võtta kõikide inimeste patud enda peale, ei oska nad kunagi midagi loogilist vastata. Pidades silmas, et ta on ta ikkagi kogu universumi Jumal ja teeb oma tahte järgi nii sees- kui väljaspool universumi, nagu me teame.

Siis ühel 1991. aasta päeval, sain ma teada, et moslemid usuvad Piiblis. Ma olin šokeeritud. Kuidas see võib võimalik olla? Aga see polnud veel kõik, nad usuvad Jeesusesse nagu:

- * Tõelisse Jumala sõnumitoojasse;
- * Jumala prohvetisse;
- * Imelisse sünni ilma inimese vahelesekkumiseta;
- * Ta on Kristus või Messias, nagu ka Piiblis;
- * Ta on nüüd Jumalaga ja kõige tähtsam;
- * Ta tuleb maailma lõpus tagasi, et usklikke Antikristuse vastu juhtida.

Seda oli minu jaoks liiga palju. Eriti kuna evangelistid, kellega me tavaliselt koos reisisime, vihkasid moslemeid ja islami eriliselt. Nad isegi ütlesid asju, mis ei olnud üldse tõsi, vaid selleks, et inimesed islamit rohkem kardaksid. Niisiis, miks ma peaksin tahtma olla ühenduses selliste inimestega?

Mu isa toetas väga aktiivselt kiriku tööd ja eriti kiriku kooliprogramme. Temast sai ordineeritud kirikuõpetaja aastal 1970. Tema ja ta abikaasa (minu võõrasema) teadsid paljusid TV evangeliste ja jutlustajaid ja isegi külastasid Oral Robertsi ja aitasid tal ehitada Tulsa Palvetorni. Nad olid ka suured Jimmy Swaggarti, Jim ja Tammy FAE Bakkeri, Jerry Fallwelli ja John Haggi toetajad ja toetasid ka suurimat islamit vaenlast Ameerikas – Pat Robertsoni.

Isa ja tema abikaasa töötasid koos ja olid kõige aktiivsemad ülistamise linte salvestades ja neid vana-dekodudes ja haiglates inimestele tasuta jagades.

Ja siis, aastal 1991 hakkas ta äritsema ühe mehega Egiptusest ja ütles mulle, et see mees tahab minuga kohtuda. See idee oli mulle meeltemööda, sest mulle meeldis rahvusvaheline värvikirevus. Tead – püramiidid, sfinks, Niiluse jõgi ja kõik muu. Seejärel mainis mu isa, et see mees on moslem. Ma ei suutnud oma kõrvu uskuda.

„Moslem?»

Ma tuletasin isale meelde erinevaid asju, mida me olime nendest inimestest kuulnud, missugused nad on – terroristid, kaaperdajad, röövijad, pommitajad ja kes teab mida veel?

Ja mitte ainult seda, vaid:

Nad ei usu Jumalasse,

Nad suudlevad maapinda viis korda päevas,

Nad jumaldavad musta kasti körbes.

Ei!

Ma ei tahtnud kohata seda moslemimeest. Mitte mingil juhul!

Isa nõudis, et ma temaga kohtuksin ja kinnitas mulle, et ta on väga kena inimene. Niisiis, ma andsin alla ja nõustusin kohtumisega.

Aga minu tingimustel.

Ma nõustusin temaga kohtuma pühapäeval pärast kirikut, nii et me oleks kõik peale palvetamist Issanda heas nimekirjas. Mina, Piibel kaenlas, nagu alati, kaelas rippumas suur läikiv rist, peas oleks mul nokkmüts, kuhu on otsa ette kirjutatud „Jeesus on Issand«. Minu naine ja kaks noort tütart tulid kaasa ja me olime valmis esimeseks kohtumiseks selle moslemiga.

Kui ma poodi tulin ja oma isalt küsisin, et kus see „moslem» siis on, osutas ta käega ja ütles: „Ta on seal.«

Ma olin segaduses. See ei saanud olla moslem. Mitte mingil juhul.

Otsisin silmadega suurt meest, lopsakas riietuses, peas suur turban, habe rinnal ja kulmud, mis täidavad kogu otsaesise.

Sellel mehel ei olnud habet. Tegelikult tal ei olnud üldsegi juukseid peas. Ta oli peaaegu kiilas. Ja ta oli väga meeldiv koos sooja tervituse ja käepigistusega. Ma ei saanud üldsegi sellest aru! Ma arvasin, et nad on terroristid ja pommitajad. Mis see siis nüüd tähendas?

Pole viga. Ma hakkan seda meest töötlemas. Ta peab „päästetud» saama ja mina ja minu Issand kaivatseme seda teha.

Niisiis, pärast kiiret sissejuhatust, küsisin ma: „Kas Sa usud Jumalasse?»

Ta ütles: „Jah.» (Hea!:)

Siis ma küsisin: „Kas sa usud Aadamasse ja Eevasse?»

Ta ütles: „Jah.»

Ma küsisin: „Aga Abrahami? Kas sa usud temasse ja sellesse, kuidas ta püüdis oma poega Jumalale ohverdada?»

„Jah.»

„Aga Mooses? ... Kümme käsku? ... Punase mere pooleks jagamine?»

Ja jällegi vastas ta: „Jah.»

„Aga teised prohvetid – Taavet, Saalomon ja Ristija Johannes?»

Ta vastas ikka: „Jah.»

„Kas sa usud Piiblit?»

„Jah.»

Nii, nüüd oli siis aeg esitada see suur küsimus: „Kas sa usud Jeesusesse, et ta on Jumala Messias, Kristus?»

Jällegi vastas ta: „Jah.»

„Tohoh, see saab olema lihtsam, kui ma arvasin,» mõtlesin ma. Ta oli ju peaaegu valmis saama ristitud, ainult ta ise vaid ei teadnud seda. Ja ma olin ainus, kes sai teda teavitada. Ma olin nii palju hingesid Issandale võitnud, iga päev, kuid see oleks olnud suur saavutus minugi jaoks, kinni püüda üks neist moslemitest ja ta kristlusesse juhatada.

Küsisin temalt, kas ta tahaks teed juua ja ta andis jaatava vastuse. Ja nii me läksime kaubanduskeskuses olevasse väikesesse poekesse, et istuda ja rääkida minu lemmik teemal: uskudest.

Aeg, mis me selles väikeses kohvikus tundide kaua vesteldes istusime (mina olin see suurem rääkija), sain ma teada, et ta oli väga kena, vaikne ja isegi veidi häbelik. Ta kuulas tähelepanelikult iga sõna, mis mul öelda oli ja ei katkestanud mind kordagi. Mulle meeldis selle mehe käitumisviis ja ma mõtlesin, et tal oli kindel potentsiaal saada heaks kristlaseks.

Sel hetkel ei oleks ma ealeski võinud aimata, mis edasi saab.

Esiteks, nõustusin oma isaga, et me peaksime selle mehega äri tegema ja isegi julgustasin ideed, mille kohaselt ta võiks minuga koos Texase põhjaossa ärireisile kaasa tulla. Päev päeva järel sõidaksime koos ja arutaksime erinevaid uskumusi ja arvamusi puudutavaid küsimusi. Ja samas võiksin ma lülitada sisse mõned minu lemmik raadioprogrammid täis ülistust ja kiitust, et aidata sellele vaesele mehele sõnumit edastada. Me rääkisime Jumalast, elu mõttest, loomise eesmärgist, prohvetitest ja nende misjonitest ja kuidas Jumal ilmutab oma Testamenti inimkonnale. Me vahetasime ka mitmeid isiklikke kogemusi ja ideid.

Ühel päeval sain ma teada, et mu sõber Mohamed pidi sellest korterist välja kolima, mida ta oma sõbraga jagas ja planeeris ajutiselt mõõsesse elama kolida. Ma läksin oma isa juurde ja küsisin, et kas me võiksime Mohamedi enda juurde meie suurde maa-kodusse elama kutsuda, et ta saaks olla seal koos meiega. Ja samas võiksime jagada mõned oma tööd ja mõned kulud ja ta oleks juba valmis olemas, kui me peaksime ärireisile minema. Minu isa oli sellega päri nii Mohamed koliski meile.

Muidugi leidsin ma ikka aega külastada oma jutlustajatest ja evangelistidest sõpru. Üks neist elas Texase-Mehhiko piiril ja teine Oklahoma piiri lähedal. Ühele jutlustajale meeldis suur puidust rist, mis oli suurem kui auto. Talle meeldis kanda seda oma õlgadel, lohistades allserva mööda teed või maanteed, vedades neid kahte tala, mis moodustasid risti kuju. Inimesed peatasid omad autod ja tulid välja tema juurde, et temalt küsida, mis toimub ja sel ajal andiski ta neile voldikuid ja brošüüre kristluse kohta.

Ühel päeval sai mu sõber, kellel oli see rist, südameataki ja ma pidin minema Veteranide haiglasse, kus ta pidi viibima üsna pikka aega. Ma külastasin teda haiglas mitmeid kordi nädalas ja võtsin ka Mohamedi endaga kaasa lootuses, et me saaksime kõik koos jagada teemat uskumustest ja religioonidest. Minu sõber ei olnud väga vaimustatud ja oli ilmne, et ta ei taha midagi islamist teada. Ühel päeval sisesnes mees, kes jagas palatit minu sõbraga, ratastoolis palatisse. Ma läksin tema juurde ja küsisin ta nime ja ta ütles, et see ei ole tähtis ja kui ma küsisin, kust ta on pärit, ütles ta, et planeedilt Jupiter. Ma mõtlesin, mida ta ütles ja siis hakkasin mõtlema, et kas ma olin südamehaiguste palatis või vaimuhaigete palatis. Ma teadsin, et see mees oli üksik ja depressioonis ja vajas kedagi oma ellu. Niisiis hakkasin ma talle Issandast rääkima. Ma lugesin talle ette Joonase raamatu Vanast Testamendist. Ma jagasin temaga Prohvet Joonas lugu, kelle Jumal oli saatnud, et kutsuda oma rahvast õigele teele. Joonas lahkus oma rahva hulgast ja põgenes paadiga oma linnast välja merele. Tuli torm ja laev läks peaaegu ümber ja inimesed pardal viskasid Joonas üle laeva parda. Vaal tuli pinnale ja haaras Joonas, neelas ta alla ja sukeldus merepõhja, kuhu ta jäi 3 päevaks ja 3 ööks. Kuid Jumal pani oma armust vaala pinnale tõusma ja Joonas välja sülitama, et ta saaks naasta turvaliselt koju oma Ninive linna. Kogu loo mõte on selles, et me ei saa oma probleemide eest põgeneda, sest me teame alati, mida me oleme teinud. Ja veel enam, ka Jumal teab alati, mida me oleme teinud.

Peale seda, vaatas see mees üles minule otsa ja vabandas. Ta ütles mulle, et ta vabandab oma ebaviisakas käitumise eest ja et ta on läbi elanud vägagi tõsiseid probleeme viimasel ajal. Siis ta ütles mulle, et ta tahab mulle midagi pihtida. Ja ma ütlesin talle, et ma ei ole katoliku kiriku preester ja ma ei oska pihtimisi käsitleda. Ta vastas, et teab seda ja lisas: „Ma ise olen katoliku preester.»

Ma olin šokeeritud. Ma oli püüdnud jutlustada kristlasest preestrile. Mis küll selles maailmas toimub?

Preester hakkas jagama oma elulugu – ta oli kiriku misjonärina üle 12 aasta Lõuna- ja Kesk-Ameerikas ja Mehhikos ning isegi New Yorgis „Põrgu köögis.“ Kui ta haiglast välja lasti, vajas ta kohta, kus taastuda haigusest ja et mitte lasta tal oma katoliku perekonna juurde minna, ütlesin oma isale, et me peak-

sime ta enda juurde maale kutsuma. Ja nii ta koliski meie juurde.

Teel meie koju, rääkisin ma preestriga mõningatest islami usu konspektidest ja minu üllatuseks ta nõustus kõigega ja siis jagas isegi rohkemat sellel teemal minuga. Olin šokeeritud, kui ta ütles mulle, et katoliku preestrid tegelikult õpivad/uurivad Islam ja mõnedel on isegi doktori kraad selles. See kõik oli väga valgustav minule. Aga oli veel rohkematki tulemas..

Meil sai tavaks igal öhtul peale õhtusööki ümber köögilaua koguneda, et religiooni üle arutada. Minu isa tõi välja oma muudetud standard trüki Piiblist, mu naisel oli kolmas Piibli versioon (võibolla midagi sarnast nagu Jimmy Swaggarti „head uudised kaas-aegsele inimesele «) Preestril oli muidugi oli Katoliku Piibel, mis koosneb 7 raamatust rohkem, kui protestandi Piibel. Nii me veetsime enamuse aega rääkides, et milline Piibel oli see õige või kõige korrektsem ja tegelikult mitte püüdes veenda Mohamedi kristlaseks hakkama.

Ühel hetkel mäletan, et küsisin temalt Koraan kohta ja küsisin, et mitu versiooni Koraanil viimase 1400 aasta jooksul on olnud. Ta ütles mulle, et on ainult üks Koraan ja et seda pole kunagi muudetud. Samas selgitas ta mulle, et Koraani on sajad tuhanded inimesed üle maailma eri paikade pähe õppinud ja seega ei olegi seda võimalik muuta, ilma et keegi kisa tõstaks. Sajandite jooksul alates Koraan ilmutamisest on miljonid inimesed selle täielikult pähe õppinud ja edasi õpetanud, ilma tähtegi muutmata.

See ei tundunud minu jaoks võimalik olevat. Lõpude lõpuks, kõik Piibli originaalkeeled olid juba sajandeid välja surnud ja originaaldokumendid sada- ja tuhandete aastate jooksul kadunud. Niisiis, kuidas oli see võimalik, et midagi sellist võiks olla nii lihtne säilitada ja kaanest kaaneni retsiteerida.

Ja siis ühel päeval küsis preester Mohamedilt, et kas ta võiks koos temaga mošeesse kaasas minna, et näha missugune see seestpoolt on. Nad tulid tagasi, rääkides omast kogemusest seal ja me ei läbenud oodata, et küsida preestrilt, et missugune see oli ja mis olid kõik need tseremooniad, mida nad tegid. Ta ütles, et nad ei teinud tegelikult midagi. Nad lihtsalt tulid, palvetasid ja lahkusid. Ma ütlesin: „Nad lahkusid? Ilma ühegi kõne või lauluta?“ Ta vastas, et

nii see oli.

Veel paar päeva läks mööda ja katoliku preester küsis Mohamedilt jälle, et kas ta võib temaga mošeesse minekul ühineda ja koos nad läksidki. Aga seekord oli kõik teisiti – me ootasime ja ootasime, aga neid ei tulnud ega tulnud. Juba pimenes ja me olime väga mures, et midagi on võinud nendega juhtunud. Lõpuks nad jõudsid kohale ja kui nad uksest sisse tulid, märkasin ma kohe Mohamedi, kuid kes oli koos temaga? Keegi, kellel seljas valge ürp ja peas valge mütsike ... Oodake hetk! See on ju preester! Ma küsisin: „Pete, kas sinust sai moslem?“

Ta vastas jaatavalt. Preestrist sai moslem! Kuid see ei olnud veel kõik!

Niisiis, ma läksin ülemisele korrusele, et asjade üle veidi järele mõelda ja hakkasin seda teemat oma naisega jagama. Siis ütles mu naine minule, et ka tema kavatseb islami usku astuda, kuna ta teadis, et see oli ainus tõde. Nüüd olin ma täielikult šokeeritud. Läksin trepist alla ja äratasin üles Mohamedi ja palusin teda tulla välja, et nõu pidada. Me kõndisime ja rääkisime kogu öö. Ajal, mil tal oli aeg palvetada *fažr* (moslemite hommikupalve) teadsin ma, et tõde oli lõpuks ka minuni jõudnud ja nüüd oli kõik minu kätes, et asi lõpule viia. Ma läksin välja tagasi ja leidsin maja tagant tüki vana vineeri ja just selsamal hetkel panin ma oma pea esimest korda maha, samas suunas, kuhu moslemid viis korda päevas palvetavad. Siis, olles selles asendis, kus mu keha oli sirgeks tõmmatud vineeril ja mu pea maa peal, küsisin ma: „Oo Jumal, kui oled seal olemas, juhenda mind, juhi mind.“ Ja siis mõne aja pärast tõstsin oma pea ja ma märkasin midagi. Ei, ma ei näinud linde või ingleid tulemas taevast ega kuulnud ka häält või muusikat, ega ka näinud eredaid tulesid ja sähvatusi. Mida ma märkasin, oli muutis minus eneses. Olin nüüd enam, kui teadlik, et oli aeg lõpetada valetamine ja enesepetmine ja tegeleda alatute äri- tehingutega. Oli aeg, et ma tõeliselt alustaksin tööd, et olla aus ja õiglane mees. Ma teadsin kohe, mida ma pidin tegema. Nii et ma läksin trepist üles ja võtsin dušši selge kavatsusega pesta ära see patune vana inimene, kelleks ma olin aastate jooksul muutunud. Ma olin astumas uude, värskesse ellu. Ellu, mis põhineb tõel ja tõestusel.

Umbes kella 11 ajal sel hommikul seisin ma kahe tunnistaja ees, üks neist oli endine preester, varem tuntud isa Peter Jaakobina ja teine oli Mohamed

Abel Rehman ja ütlesin oma *šahaada* (usutunnistuse Jumala ühtsusest ja Jumala prohvetist Muhamedist, rahu olgu temaga).

Paar minutit hiljem järgnes mulle mu naine, andes sama usutunnistuse, kuid tema ees seisis kolm tunnistajat ... mina olin see kolmas.

Minu isa oli veidi rohkem reserveeritud ja ootas veel paar kuud, enne kui oma *šahaada* ütles ja minuga koos mošees käima hakkas. Võtsime ka lapsed kristlikust koolist ära ja panime nad moslemikooli.

Minu isa naine oli kõige viimane, kes tunnistas, et Jeesus ei saanud olla Jumala poeg ja et ta peab olema Jumala prohvet, aga mitte Jumal.

Nüüd peatu ja mõtle – kogu meie leibkond, erinevast taustast ja etnilisest rühmast, tuli kokku, et õpida paremini tundma ja teenima meie Loojat ja kogu Universumi Ülalhoidjat. Mõelge – katoliku preester, muusika õpetaja ja jutlustaja, pühitsetud kirikuõpetaja ja kristlike koolide ehitaja. Ja nad kõik jõuavad islamini! Ainult tänu Tema Armule olime me kõik õnnistatud nägema tõde islami usus, ilma silmaklappideta.

Kui ma peaksin lõpetama just nüüd, olen ma kindel, et sa vähemalt tunnistad, et see on uskumatu lugu, on ju nii? Lõppude lõpuks, kolm usujuhti kolme erineva nimiväärtusega, kes kõik vahetavad samaaegselt usku ja seejärel järgneb neile kogu ülejäänud leibkond ...

Aga see pole veel kõik! Samal aastal, kui olin Grand Prairie, Texas (Dallase lähedal) kohtasin ma baptisti seminari õpilasega Tennesseeest, kelle nimi oli Joe, kes astus samuti islamisse pärast Püha Koraani lugemist!

On ka palju teisi. Mul on meeles üks juhtum katoliku preestriga kolledži linnas, kes rääkis headest asjadest islamis nii palju, et ma olin sunnitud temalt küsima, et miks ta ei astu islamisse. Ta vastas: „Mida? Ja kaotada oma töö?“ Tema nimi on isa John ja eks temaga on veel lootust.

Järgmisel aastal kohtasin endist katoliku preestrit, kes oli olnud misjonärina 8 aastat Aafrikas. Ta oli õpinud rohkem islamist olles seal ja astus islami. Seejärel muutis ta oma nime Omariks ja kolis üle Dallasesse Texasesse.

Kaks aastat hiljem, olles San Antonios, Texases tutvustati mind vene ortodoksi kiriku endise peapiiskopiga, kes oli õppinud islamit ja loobus oma positsioonist astudes islamisse.

Alates minu enda astumiset islamisse ja saades moslemikaplaniks olen ma üle kogu riigi ja üle kogu maailma kokku puutunud paljudega, kes olid varem teiste religioonide juhid, õpetajad ja teadlased ja kes õppides islamit astusid sellesse usku. Nad olid hindud, juudid, katoliiklased, protestandid, Jehoo-va tunnistajad, kreeka ja vene õigeusu kirikust, kopti kristlased Egiptusest ja isegi teadlased, kes olid varem täielikud ateistid.

Miks? See on hea küsimus.

Ma soovitaksin tõe otsijatel teha järgmised ÜHEKSA SAMMU meele puhastamiseks:

- 1) Puhasta hästi oma meel, süda ja hing.
- 2) Puhasta kõik eelarvamused, peensusteni.
- 3) Loe Püha Koraani head tõlget selles keeles, millest saad kõige paremini aru, et paremini mõista.

4) Võta aega.

5) Loe ja mõtiskle.

6) Mõtle ja palveta.

7) Paluge oma Loojat, kes sind on loonud, et ta juhendaks sind tõe juurde.

8) Tee seda paar kuud ja korrapäraselt.

9) Kõige peamine on see, et sa ei laseks teistel, kes on mürgitatud oma mõtetega, mõjutada sind siis, kui oled selles „hinge taassünni» seisundis.

Ülejäänud on teie ja Kõigekõrgema Universumi Looja vaheline. Kui sa armastad TEDA tõeliselt, siis TA juba teab seda ja Ta hakkab tegelema meie igaühega vastavalt meie südametele.

Juhatagu Allah sind sinu teekonnal tõe juurde. Aamen! Ja avagu Ta sinu süda ja meel reaalsusele selles maailmas ja selle elu eesmärgile. Aamen!

Rahu sulle ja juhatagu sind Allah – Ainsam Kõikvõimsam Jumal, Kes on loonud kõik, mis on ja eksisteerib meie ümber.

Tõlkinud: Aisha

Allikas: Dr. Sherif Abdel Azeem, „Naised islamis“ („Women in Islam“)

NAISTE HARIDUS

Toora, Piibli ja Koraani arusaam naistest ei erine vaid vastündinud tüdrukute osas vaid on palju suurem. Võrreldes nende suhtumist naisesse, kes tahab oma usu kohta rohkem teada.

Judaismi süda on Toora – seadus. Samas on Talmudi kohaselt „naised Toora õppimisest vabastatud“. Mõned juudi rabid on kindlalt väitnud: „Saagu Toora sõnad enne tules hävinuks, kui naistele edastatud,“ ja „Igaüks, kes õpetab oma tütrele Toorat, nagu õpetaks talle roppusi“.¹

Pauluse suhtumine Uues Testamendis ei ole sugugi helgem: „Nõnda nagu kõigis pühade koguduses, olgu naised koguduses vait, sest neil ei ole luba kõnelda, vaid nad olgu allaheitlikud, nõnda nagu käskki ütleb. Aga kui nad tahavad midagi õppida, siis nad küsige kodus oma meestelt. Sest naisele on häbiks kõnelda koguduses.“ (1Ko.14:33-35)

Kuidas saab naine õppida, kui tal on keelatud rääkida? Kuidas saab naine intellektuaalselt areneda, kui tal on kästus olla täiesti allahetlik? Kuidas saab ta oma silmaringi laiendada, kui ta ainsaks allikaks on ta abikaasa?

Et olla aus, peaksime nüüd esitama küsimuse: kas Koraani seisukoht selles asjas on erinev? Üks lühijutt

¹ Denise L. Carmody, „Judaism“, Arvind Sharma, lk 197.

Koraanist võtab selle seisukoha lühidalt kokku. Khawlah oli moslemine, kelle mees talle viha hoos ütles: „Sa oled minu jaoks nagu mu ema selg.“ Islamieelses araabia kultuuris kasutati sellist väljendit lahutamisel, mille puhul mees pääses igasugustest abielukohustustest, kuid samas ei tohtinud naine oma mehe kodust lahkuda ega teise mehega abielluda. Olnud oma mehelt neid sõnu kuulnud, teadis Khawlah, et ta on väga täbaras olukorras. Ta läks otsejoones Prohveti juurde, et tollelt õiglust nõuda. Prohvet ütles talle, et ta peaks olema kannatlik, kuna mingit väljapääsu ei paistnud. Khawlah aga ei olnud valmis olukorraga leppima ning vaidles Prohvetiga, et oma lõksuolukorrale lahendust leida. Peagi sai Prohvet Khawlah olukorra lahendamiseks ilmutuse – Jumal oli Khawlah palveid ja argumente kuulda võtnud. Ilmutus mõistis hukka taolise vana vulgaarse lahutuskombe ja Koraani 58. peatükk sai hiljem selle insidendi järgi oma nime – Al-Muzädilä (Vaidlev naine).

„Tõesti, Jumal on kuulnud selle sõnu, kes vaidleb sinuga (palub sind) oma mehe pärast ja pöördub kaebes Jumala poole. Ja Jumal kuuleb teie kahekõnet. Tõesti, Jumal on Kuulja ja Nägija.“ (58:1)

Islamis on naisel õigus vaielda isegi Prohveti endaga ja kellelgi ei ole õigus teda vaikima sundida. Naine ei pea kindlasti mitte oma abikaasat seaduse ja usu koha pealt ainsaks ja ainuõigeks allikaks pidama vaid tema ülesandeks on end harida, kuna tema harida on ka järeltulev põlvkond.

LISATEAVET LAPSEST

Rubriigi autor: Annelly

LIIVAMÄNGUD

Kuna on alanud suvi ning sellel ajal lapsed palju aega õues aega veedavad siis tahaksingi tuua seekordses laste rubriigis lugejateni veidi infot liivamängude kohta ja liiva olulisusest lapse arengule.

Liivakast on üks ütlemta tänuväärne koht mudilasele, sellega mängimine on lapsele nii lõbus kui ka samas arendav. Kes meist ei mäletaks oma lapsepõlve möödumas liivakastis ning julgen kindlalt väita, et liivakast on laste lemmikohaks olnud juba läbi aegade ja see traditsioon jääb kestma aastasadu.

Ise hindan kõrgelt liivamängude arendavat ja teraapilist toimet, pean seda köitvaks ja huvitavaks tegevuseks, mis võimaldab mitmekeelset laste mängu nii toas kui õues. Liiv on hea ning looduslik materjal, lapsele tegutsemiseks.

Lapse üheks füüsilise ja vaimse arengu näitajaks ja tingimuseks on tema peenmotoorika ja taktiliste (puute-) aistingute areng. Mida osavam ja liikuvam on lapse käsi, seda täiuslikum on tema närvisüsteem. Käelaba motoorika arendamine toetab lapsele eneseteenindamis- ja tööoskuste ning kunstilise tegevuse ja käsitöö vilumuste õpetamist, aitab säilitada tema füüsilist ja psüühilist tervist, soodustab tema isiksuse arengut. Üheks lapse peenmotoorika

ja taktiliste aistingute arendamise võimaluseks on mängud liivaga. Liivamängud on lihtsalt läbiviidavad, kuid samas emotsionaalsed ja last köitvad. Laste huvi äratamiseks liivamängude vastu võib kasutada erinevaid võtteid: näpugümnaastikat, liivast ehitamist, aplikatsioonide valmistamist, liivale joonistamist, mustrite moodustamist loodusmaterjalidest ja tegevuse seostamist muinasjutuga.

TEGEVUSED LIIVAGA VÕIB JAOTADA ETAPPIDESSE:

Vormi täitmine liivaga, liivale joonistamine ja jälgede jätmine, liiva hunnikusse kogumine ja kuhikute moodustamine, aukude ja tunnelite kaevamine, liiva sisse esemete peitmine ja nende välja kaevamine.

Liivamängud arendavad lapse koordinatsiooni, silmämõõtu, tähelepanu, kujutlusvõimet, mõtlemist ja matemaatilisi mõisteid. Liivamängud aitavad kaasa ka varemõpitud teadmiste ja oskuste süvendamisele ja kinnistamisele ning uute teadmiste omandamisele. Liiva pinnal on lapsel kergem oma vigu parandada kui paberil ja laps tunneb end seeläbi edukamana.

Liivamängud toetavad igati laste peenmotoorika ja koordinatsiooni arengut, mis omakorda soodustab laste toimetulekut mosaiigi- ja konstruktormängudega, joonistamise, värvimise ja kirja eelharjutustega; areneb laste sõnavara ja laps tutvub materjali erinevate omadustega – kuiv ja märg.

Liivakastimängud soodustavad ja parandavad laste omavahelist suhtlemist ja võimaldavad tagasihoidlikumatel lastel end avada. Liivamäng mõjub lapsele rahustavalt, maandab pingeid, tõstab tuju, tekitab positiivseid emotsioone.

Liivamängud oma spetsiifkaga ei asenda teisi didaktilisi materjale, vaid on neile suurepäraseks täienduseks. Täiskasvanu osaks jääb liivamängudeks vajalike tingimuste loomine nii toas kui õues ja lapsele liivaga tegutsemise võimaluste tutvustamine.

Allikas: http://www.teatoimeta.ee/Liivamangud_189.htm

Looduslik ravi

Rubriigi autor: Khadija

Allikas: Jaak Ulman, "Mesi – helde looduse and"

MESI – HELDE LOODUSE AND

PARIM VÄIKE SÖBER

Teadlaste arvates toimetasid mesilased juba 50 000 aastat enne seda, kui inimene siin ilmas oma võidukäiku alustas.

Egiptlased pidasid tuvide ja kanade kõrval mesilasi juba 6000 aastat tagasi. Seda kinnitavad kirjalikud ürikud, mis on pärit ajast 3000 aastat enne Kristust. Mee poolest olid eriti rikkad Niiluse ülemjooksu alad. Tarud veeti põimitud parvedel nendesse meepirkondadesse ja toodi tagasi juba suure meesaagiga.

Ka Assüürias (2950-2050 e.Kr) õitses mesindus. Saragonte'i valitsemise ajal ja pärast tema surma määrati surnute keha meega ja hiljem mesilasvahaga.

Juba 4000 aastat tagasi oli mesindus laialt levinud ka Indias. Indialased märkasid mee mitmesuguseid toite- ja raviomadusi ning kasutasid seda ka vastumürgina erinevate taimsete, loomsete ja mineraalsete mürkide puhul, mida sealmail laialt leidub.

Suure hoole ja armastusega tegeldi mesindusega ka Hiinas. Nende meditsiinis soovitati mett kui iseisvat ravivahendit juba kolmandal ja teisel aastatuhandel e.m.a.

Mesindus oli ka tavapärane tegevusala Palestiinas, kus mesilaste sülemid kinnitusid otse kaljudele. Suvel kuumade ilmadega tilkus mesi mööda kaljusid alla ja sellepärast nimetati Palestiinat „maaks, kus voolavad mesi ja piim“. Kreeka resimees Strabon (63 e.m.a.) annab teada ulatuslikust mee tootmisest ja nimetasid seda eliksiiriks – suurepäraseks vahendiks, mis kingib igavese nooruse.

Vanad kreeklased ehitasid mesilastarudesse juba vaheseinad, et reguleerida meevarude tekkimist. Teaduslikule mesindusele pani aluse Aristoteles (750 e.m.a.). Ta uuris mesilaste elu ja tööjaotust mesilasperes.

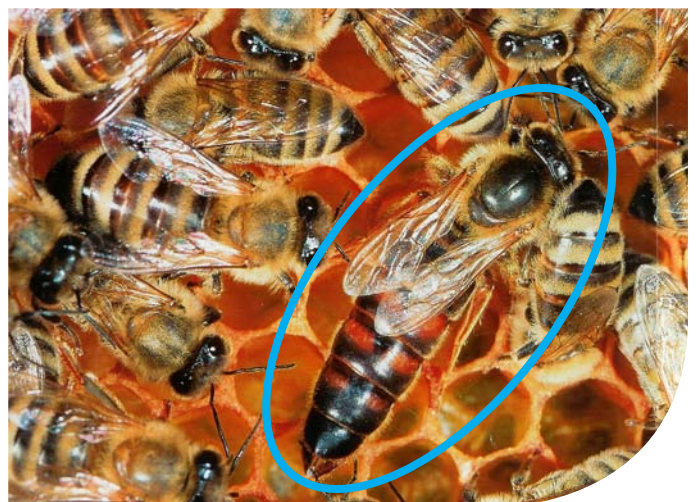
Kirglikud mesinikud olid ka moslemid. Muhammed (صلى الله عليه وسلم) ise rääkis haigetele: „Sööge mett ja te saate terveks.“

MESILASTE MAJA

Mett tootvad mesilased elavad suurte peredena, mille arvukus aasta keskel muutub. Korralikus perekonnas on ainult üks „mamma“ – mesilasema. Erandiks on ainult period, mil toimub nõ vaikne mamma vahetus ning mingi aja jooksul elavad ja töötavad siis kaks mesilasema – ema ja tütar. Muudest arenevad töomesilased, leskmesilased ja emamesilased.

EMAMESILANE

On mesilasperes kõige suurem isend, nii massilt kui ka moodsult. Tema keha pikkus võib olla kuni 25mm ja kaal umbes 300mg. Tema eluiga on 4-5 aastat, kõige pikem mesilasperes. Aasta jooksul lahkub emamesilane mesipuuist vaid kolm korda ja sedagi mõneks minutiks – öppelennuks, et tutvuda piirkonnaga, paarituslennul ja koos sülemiga, kui tarust lahkub osa perest. Taru kuninganna toitub mesilasema toitepiimast. Seda annavad talle noored, mittelendavad mesilased, kes emamesilase ümber

tiirutavad. See on tema nn õukond, kes pidevalt vahetub.

Mis ka mesitarus ei juhtuks, isegi kui pere hakkab külma tõttu hukkuma, mesilasema saab oma toitu edasi senikaua, kuni on elus kas või üks liikumisvõimeline mesilane. Pidevalt mesilaspimast toituv mesilasema saavutab viis päeva varem kui töömesilased oma küpsuse, ning muneb kuni 300 muna päevas!

Emamesilane ei ole ainult munemisega hõivatud. Ta täidab peres ka teisi ülesandeid, nagu teiste mesilaste füsioloogiliste ja käitumisega seotud protsesse.

TÖÖMESILASED

On taandarenenud suguorganitega isamesilased ja neid on peres kõige rohkem. Nemad ongi praktiliselt need, kes loovad tingimused mesilaspere elutalitluseks. Kõige nooremad neist puhastavad taru, kasvatavad hauet. Pisut vanemad ehitavad vahast, mida nad ise eritavad, mees kogumiseks kärji. Sirgunud mesilased lähevad üle taruvälistele töödele: korjavad nektarit ja õietolmu, toovad tarusse vett ning taruvaiku.

parandamatu laiskvorsti reputatsioon. Kui uhke ta ka välja ei näeks oma ümmarguses velvetkaabus ja kirevas riietuses, täissöödud kõhu ja kõva häälega, siiski ei ole ta tegelikult midagi muud kui üks logelev kaaslane, kes elab teiste töoviljast. Ta ei tööta ei kodus ega ka võõrsil, aga sööb kahe töömesilase jao; tema organismist ei leia te pisematki tilka puhast nektarit. Kui aga päike õhu soojaks kütab, tekitab ta nii palju suminat, nagu oleks ta suurelt ja tähtsalt ametis, kuid kõik see on vaid oma lõbuks."

PESA

Looduses ehitavad mesilased oma pesa puuõõnsusesse, kaljuprakku või muudesse kohtadesse, mis on hästi välisohu eest kaitstud. Pesa kaitsmiseks on mesilastel väga hästi välja töötatud täiuslik süsteem. Sissepääsu ava juures peavad pidevalt vahti mesilased-valvurid, kes jälgivad hoolega, et tarusse ei siseneks kutsumata külalisi. Oma pere liikmeid eristatakse lõhna järgi, nagu ka vaenlasi. Eriti ärritab neid loomade ja inimeste highi lõhn ning liiga vilgas liikumine taru läheduses või mesilas üldse. Ärritunud

Selleks, et korjata 1 kg mett, peavad mesilased tegema meetaimede õitele 10 miljonit visiiti. Tööpäeval suudab üks mesilane teha 10-12 väljalendu ning tuua 0,5 g nektarit. Mesilane jõuab oma 18-28 päevase eluaja jooksul korjata 6-8 g nektarit ehk 3-4 g mett.

LESKMESILASED

On mesilaspere meesisendid, kes elavad peres vaid suvel. Nad võivad elada oma peres, aga võivad lennata külla ka teistesse peredesse, kus neid lahkelt vastu võetakse. Neid toidavad töömesilased, aga vajadusel on nad võimelised ka ise kärgedest mett sööma. Juba 1609. aastal kirjeldas C. Butler oma raamatus „Naiste monarhia“ leskmesilasi järgmiselt: „Lesel – suure astlata mesilastel – on alati olnud

mesilased annavad häiresignaali, eritades lõhnavat ainet astla kõrval asuvate näärmete abil. Ohu korral tõstavad nad kõhu püsti, ajavad astla ette ja lehvitavad ägedasti tiivakestega.

MEE TOOTMINE

See on väga keeruline protseduur. Töomesilane imeb oma iminokaga nektari õiest välja ja täidab sellega oma meepauna. Väikese osa nektarist tarbib mesilane oma toiduks, ülejäänud viiakse tarusse vastuvõtumesilasele.

Vastuvõtumesilane eemaldab nektarist liigse niiskuse, imedes nektarit ning lastes tagasi iminokka. Lõpuks lastakse nektar vabasse kärjepessa, kust mesilased seda ikka ja jälle teistesse kärgedesse tassivad, et niiskus eemaldada. Selle keerulise laadestumise ning aurustumise protsessi lõpptulemuseks on mesi.

MESI

Mee komponentideks on nektar ja mesikaste. Mee suhkrustumise kiirus sõltub glükoosi hulgast: mida rohkem, seda suuremate kristallidena see taheneb. Fruktosiooni suur hulk hoiab aga mee tahtemisprotsessi aeglase. Üldjuhul võib öleda, et kristalliseeruv mesi on kvaliteetne mesi. Mee värvus,

lõhn ja maitse sõltub taimede liigist, millelt mesilased nektarit korjavad.

Mees on C-, B1-, B6-, PP- vitamiini, biotiini, pantoteenhapet. Samuti on andmeid ka A-, K1, ja E- vitamiini kohta. Mesi vallandab kiiresti energiat ja eelised teiste suhkrute ees on järgnevad:

- Ei ärrita seedetrakti limaskestast.
- Organism omandab selle kiiresti ja kergelt.
- Vallandab organismis energiat lühikese aja jooksul.
- Võimaldab aktiivse elustiiliga inimestel, kes kulutavad palju energiat, taastada seda kiiresti.
- Läbib paremini neerusid kui tava-suhkrud.
- Mõjub organismile rahustavalt.

MEE RAVIOMADUSED

Väga tähtsad on mee raviomadused. Meega ravi-mise efekt on mitmetahuline ja seda võib lahterdada järgmiselt:

- Tõstab organismi kaitsevõimet haiguste vastu.
- Kaitseb organismi kahjulike mikroobide eest.
- Kaitseb organismi põletike vastu.
- Aitab kaasa röga väljakõhimisel.
- Köhavastane efekt.
- Valu leevendav efekt.
- Taastav efekt.

PS! Samas on teada, et osa inimesed on mee suhtes ülitundlikud. Selline tundlikkus on üliharva esinev, vaid 0,8% inimestest on allergiale soodumust omandavad. Ülitundlikkus väljendub järgmiselt – palavik, väsimus, peapööritus, nahalööve, iiveldus ja raske tunne kõhus. Enne meega ravimist peab kindlasti allergiatesti läbima.

MEEGA RAVIMINE

Külmetushaiguse raviks:

ööpäevane puhta mee doos täiskasvanud inimesele on 100-140 g, lapsele 30-50g.

100g mett ja ühe sidruni mahl

Siirup meest ja mädarõikast vahekorras 1:1

Segud külmetushaiguste raviks:

Võtta üks supilusikatäis kuivatatud paiselehti ja keeta klaasitäies kuumas vees. Kurnata ja lisada lusikatäis mett. Sisse võtta supilusikatäis 2-3 korda päevas.

Higistamist soodustav tee. I variant: kaks osa paiselehti, kaks osa vaarikaid, üks osa punemerohu, keeta ja lisada supilusikatäis mett. II variant: kaks osa paiselehti, kaks osa alteejuurt, üks osa punemerohu, keetaja lisada supilusikatäis mett. Mõlemat segu juuakse teena.

500g peenestatud sibulat, 52 g mett, 42 g suhkrut keeta ühes liitris vees nõrgal tulle kolm tundi. Jahutada. Sisse võtta 4-6 lusikatäit päeva jooksul. See ravim on eriti hea tugeva köha korral.

Angiini korral võib kasutada järgmisi retsepte:

Kroonilise mandlipõletiku korral määrada laste mandleid aaloemahlaga, mida on segatud mega vahekorras 1:3. Protseduuri teha kahe nädala vältel iga päev, järgmisel kahel nädalal üle päeva, soovivalt enne sööki.

Segada mesi ja jõhvikamahl ning loputada sellega kurku.

100 grammile porgandimahlale segada juurde supilusikatäis mett. Saadud segu lahjedada pooleks keedetud veega ja sellega loputada kurku paar korda päevas.

Bronhiaalastma korral on tulemuslik mesilasema toitepiima kasutamine, mille bioloogilise aktiivsuse tagab hormoonide, B-grupi vitamiinide, amoniha-pete ja närvisüsteemi stimuleerivate ainete olemasolu selle koostises. Protseduuriks võetakse 20mg toitepiima ja pannakse keele alla 2-3 korda päevas. Ravikuuri kestus 3-4 nädalat. Enne tarvitamist on soovitatav juua 0,5 klaasi aluselise mineraalvett.

Samuti ka:

- *Mesi lahjedada 40°C vees vahekorras 1:5 ja teha sellega inhalatsiooni, algul hingata läbi nina, hiljem läbi suu.*
- *Enne magama heitmist võtta lihtsalt mett. Doos sõltub vanusest: 5-7 eluaastani 1 teelusikas, täiskasvanu 1 supilusikatäis.*
- *Nohuga gripi korral soovib rahvamedistiin mee-küüslaugu segu vahekorras 1:1. Võtta ööseks üks supilusikatäis keedetud veega.*

Laste kusepidamatus. Doktor Jarvis soovib anda lapsele ööseks üks teelusikatäis mett, see avaldab kahepidist mõju. Esiteks rahustab see lapse närvisüsteemi, teiseks hoiab une ajal organismis kinni vedelikku, vähendades sellega märgatavalt neerude koormust. Kui positiivsed muutused on ilmsed, on vaja katsetada, kas laps on võimeline ka ilma mee abita kuivalt magama. Kui see on positiivne, tuleks mee kogust vähendada kuni lõpuks täiesti ära jätta.

KOSMEETILISED RETSEPTID

Näo pesemiseks võib valmistada järgneva segu: 1l puhast vett, 1 supilusikatäis mett, supilusikatäsi sidrunimahla. Selline segu hoia külmas või varjulises kohas. Segu mitte ainult ei puhasta vaid ka pehmen-dab nahka ja annab sellele värske ning pringi väli-muse.

Pesemise võib muuta vaheldusrikkaks, kasutades sõltuvalt naha iseärasusest, erinevate ravi- ja lõh-naainete leotisi (roosi, melissi, liivatee, kummeli, piparmündi jne), millele lisatakse ikka 1 supilusika-täis mett.

Naha koorimiseks on üks hea retsept: võtta 2 supilusikatäit pehmet kohupiima, 1 supilusikatäis lahjat piima, 1 supilusikatäis mett, mõned tilgad sidrunimahla ja 1 teelusikatäis peenestatud läätsi. Saadud segu segada ja kasutada nagu tavaliselt naha koorimiseks. Selline segu mitte ainult ei pu-hasta hästi nahka, vaid ka toidab ja pehmen-dab seda. Teine variant : läätseda asemel kasutada pee-nestatud mandleid. Segu saab teise aroomi, aga efekt on sama.

Meeseepi on lihtne saalset lasteseepi, tükel-teha. Vaja läheb univer-dada see peeneteks laas-

tudeks (näiteks jämeda riiviga), valada üle vähese veega ja soogendada kuumas vees seni, kuniks seep on täielikult lahustunud. **P.S: Aseta seebiga pott suuremasse potti, milles on kuum vesi, et ära hoida põhja kõrbemist ; samuti ei tohi seepi keeta vaid kuumutada tasasel tulel**

Pärast seebi lahustumist lisa segule supilusikatäis mett, segada hästi läbi ja lasta jahtuda. Valada va-

seliiniga määratud vormi ning lasta päikese käes kuivada. Seebi võib veel huvitavamaks teha, kui lisada sellele veidi toiduvärvi või koorimise eesmärgiks jahvatatud linaseemneid.

Lihtsam meetod on lisada vedelseebile väike kogus kergel kuumutatud mett, segada korralikult läbi ning ongi valmis !

„JA SINU ISAND ILMUTAS MESILASELE: „RAJAGE OMA MAJAD (PESAD) MÄGEDESSE, PUUDELE JA SINNA, MIDA PÜSTITATAKSE. SIIS SÖÖGE KÕIKSUGUSTEST VILJADEST (ST JOOGI KÕIKSUGUSTE TAIMED E NEKTARIT) JA JÄRGIGE TEID, MIS TEIE ISAND TEILE ON MÄÄRANUD.” NENDE KÕHUST TULEB VÄLJA MITMEVÄRVLININE JOOK, MIS ON INIMESTELE TERVISTAV. TÕESTI, SELLES ON MÄRGID INIMESTELE, KES MÖTLEVAD.” (KORAAN 16:68-69)

Järgmisel korral, **إنشالله** on luubi all oliivid ja sellest pressitud õli ning nende kasulikkus tervisele! Räägime selle omadustest, veidi ajaloo, allergiast, kasutusest kosmeetikas. Lisame ka kodus ise valmistatavaid retsepte nii välispidiseks kui ka seespidiseks raviks.

ELU EESMÄRK - PARADIIS

Tõlkinud ja koostanud: Amīna Iirimaalt

BID'A TEKKIMISE PÕHJUSED

1) ASJATUNDMATUS – Iga kord, kui inimesed kaugenevad tõelisest sõnumist, teadmine väheneb ja võhiklus võtab võimust. Prohvet Muhammad (صلى الله عليه وسلم) teavitas meid: „Kes elab (kaua) on rohkete erinevuste pealtnägijaks.“ [Abu Dawud]

Ta (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Allah ei pühi (maapinnalt) vaimuvara minema eemaldades need Oma sulaste südamest vaid Ta pigem teeb seda läbi õpetlaste surma. Kui Ta jätab (maa) õpetlasteta siis inimesed valivad ignorantsed juhtkohale (ja võtavad nad omale õpetlastena). Nende võhiklike käest küsitakse ja nad annavad välja religioosseid otsuseid. Seejärel nad hakkavad ohje enda kätte haarama ja seda valesti.“ [Ahmad]

Teadjad võitlevad innovatsioonide vastu. Ja kui teadmine on siit maamunalt ärastatud ja õpetlased surnute nimekirjas siis *bid'a* puhkeb õitsele. See ilmub enam kui nähtavale ja levib laialdaselt.

2) OMA IHADE JÄRGIMINE – Kes iganes hoidub Koraanist ja sunnast kõrvale ning annab oma himudele järgi siis – „**Tea [oo Muhammad (صلى الله عليه وسلم)], et nad järgivad ainult oma ihasid, kui nad ei järgi sind ega pane oma usku sinu islami monoteistmi õpetustesse ...**“ (28:50)

Kes võtab oma ihasid kui jumalat, Allah sulgeb tema kuulmise ja lukustab ta elumootori ning paneb

ta nägemisele katte ette. Oma himude jälgedes käimine annab juhiseid eksiteele. See võimaldab ka igasuguseid pahelisi uuendusi.

3) PIMESI JÄRGIMINE – „... Ei! Me jäljendame seda, mida me nägime oma isasid järgimas. Isegi kui nende isad ei mõistnud midagi ega olnud ka juhutatud ...“ (2:170)

Selline on olukord tänapäeval nendega, kes on pimesi õiguskoolkonna oma teejuhiks võtnud. Kui neid kutsutakse Koraanist ja sunnast kinni pidama, et nad hülgaksid oma traditsioonid, mis on nende vastu, siis nad raiuvad nagu rauda, et nad talitavad oma koolkonna, õpetlaste, isade ja vanaisade eeskujul. Kuid see rada juhatab neid hoopis suure kurja juurde – rituaalide ja traditsioonide, mis pärinevad kõige hullemast hullematest ja need innovatsioonid valgustavad nende tee põlevasse põrgutulle.

4) USKMATUTE MATKIMINE – Uskmatute matkimine on uuenduste seas kõige rängema allakäigurajaga, sest nende tegemised on rajatud moraalsel laostumisel ja väärjuhtimisel.

Abu Waqid Al-Laithi (رضي الله عنه) jutustas: „Me olime alles uued moslemid kui me läksime Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم) Hunaini lahingust osa võtma. Polüteistidel oli seal puu, nimeks „See Anwar“, mida nad hardalt austasid ja mille külge nad oma relvad

riippuma panid. Kui me sammusime samalaadsest puust mööda, küsisime me Prohveti (صلى الله عليه وسلم) käest, et las meil olla samasugune „See Anwar“ nagu nendel. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas meile: „Allahu Akbar! See on (ometi) polüteistide sunna. Te lausuite seda, mida Iisraeli lapsed Moosesele (عليه السلام), et ta teeks neile jumalad sest teistel

need on. Ta ütles: „**Tõepoolest, te olete inimesed kel puudub teadmine.**“ (7:138) Prohvet (صلى الله عليه وسلم) kostis selle peale: „Te joondute teile eelnenud (juutide ja kristlaste) traditsioonidest.“ [At-Tirmidhi]

Sellest *hadith*ist me saame teada, et just uskmatute jäljendamine juhatas juute (enne neid) ja osasid Prohveti Muhammadi (صلى الله عليه وسلم) kaaslasteid (رضي الله عنهم) küsima selliseid pahelist asja. Nad himustasid oma jumalaid ülistamiseks ja au osutada kellegile muule kui Allahile. Uskmatute imiteerimine avab ukse ühele kergesti avanevale julmale uuendusele islamis.

Šaitaan armastab uuendusi rohkem kui patustamist. Sufyan ath Thawree (rahimahu Allah) ütles: „Innovatsioonid on Šaitaanile kallimad kui patud sest patt võib saada taga nutetud kuid uuendus mitte.“ [Al-Laalikaa'ee (414) nr. 238 sharh Usul l'tiqaad]

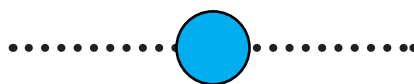
Uuendaja on veendunud, et ta saadab korda midagi kiiduväärset ja seepärast ei leiagi ta mingit tarvidust selle kahetsemiseks. Ta (rahimahu Allah) jutustas: „Klammerduge Muhammadi (صلى الله عليه وسلم) ja tema (صلى الله عليه وسلم) kaaslaste tee külge.“ [Al-Hilya 6/376]

Imaam Abu Haniifa (rahimahu Allah) lausus: „Hoidke jutustustest ja *salafite* ehk õiglaste eelkäijate viisidest visalt kinni, ja vältige uuendusi sest need kõik on innovatsioonid.“ [As-Suyutii Sawnul Muntaq, lk 32]

Imaam Maalik (rahimahu Allah) ütles: „Kes toob ja tutvustab islamisse uuenduse ja leiab, et see on mingi kiiduväärne asi, siis too väidab seda, et Muhammad (صلى الله عليه وسلم) on hoopis reetnud oma ausõna oma sõnumi jagamisel. Nagu Allah ütles: „**Täna olen ma täiustanud teie religiooni ja lõpu-le viinud Oma soosingu teie suhtes ja olen teile usuks valinud islami (Allahi tahtele täieliku al-lumise).**“ (5:3) [al-l'tisaam]

Kokkuvõtvalt – sunna üheks põhimõtteks on vältida innovatsioone (st usulisi uuendusi), sest igaüks neist on valele teele kaldumine. (Imaam Ahmadi „Usul as-Sunna“, lk 1)

Järgneb ...

SURMAST

Allikas: "The Jurisprudence of Funerals in Islam"

Tõlkinud: Aisha

5. HAIGE KÜLASTAMINE

Islami etiketi juurde käib kindlasti haige moslemi külastamine, teda *رضي الله عنه* selt toetamine ja kindlakstegemine, et tema eest hästi hoolitsetakse. Ibn Abbas (*رضي الله عنه*) ütles: „Esimene külaskäik haige juurde on sunna, samas kui iga järgnev on heategu.“

Abu Huraira (*رضي الله عنه*) jutustas, et Prohvet (*صلى الله عليه وسلم*) ütles: „Moslemil on kaasmoslemi üle kuus õigust.“ Prohvetilt (*صلى الله عليه وسلم*) küsiti: „Mis on need õigused, oo Jumala Sõnumitooja?“ Ta vastas: „Iga kord, kui teda kohtad, tervita teda; iga kord, kui ta sind külla kutsub, võta ta kutse vastu; iga kord, kui ta sult nõu küsib, nõusta teda; iga kord, kui ta haigeks jääb, külasta teda ja kui ta sureb, käi ta matustel.“

6. HAIGE KÜLASTAMISE HEA

Ibn Maja on Abu Huraira (*رضي الله عنه*) kaudu edastanud, et Jumala Sõnumitooja (*صلى الله عليه وسلم*) ütles: „Igaühele, kes haiget moslemit külastab, ütleb taevane hüüdja: „Sa oled hea, su tee on õnnistatud ja sul on Paradiisis maja.“

Ali (*رضي الله عنه*) jutustas, et Jumala Sõnumitooja

(*صلى الله عليه وسلم*) ütles: „Kui moslem külastab hommikul haiget kaasmoslemit, siis 70 000 inglit palvetavad tema eest kuni õhtuni. Kui ta aga teda õhtul külastab, siis palvetab 70 000 inglit tema eest hommikuni. Haige külastaja saab Paradiisis selle eest tasu.“ (At-Tirmidhi)

7. HAIGE KÜLASTAMISE ETIKETT

On soovitatav, et haige külastaja palvetaks haige tervenemise eest ja et ta soovitaks haigel oma valu ja vaeva kannatlikult taluda. Samuti peaks külastaja rääkima häid sõnu ja olema alati heas tujus, et ka haige tuju tõsta. Prohvet (*صلى الله عليه وسلم*) ütles: „Kui külastad haiget, anna talle lootust pikale elule. See ei hoia küll millegi eest, kuid teeb haige õnnelikuks.“ Prohvet (*صلى الله عليه وسلم*) ütles ka: „Olgu haigus puhastuseks, kui Jumal seda tahab.“

Eelistatav on lühike ja mitte väga tihe külaskäik, välja arvatud juhul, kui haige soovib, et külastaja jääks tema juurde kauemaks ja käiks tihedamini.

8. NAISED KÜLASTAMAS HAIGET MEEST

Bukhari on oma *رضي الله عنه* matu naiste mehi kü-

lastamise osas edastanud, et Umm Aldarda külastas ühte Ansaari meestest.

Aisha (رضي الله عنها) ütles: „Kui Jumala Sõnumitooja tuli Mediinasse, olid Abu Bakr ja Bilal haiged.“ Ta lisas: „Ma külastasin neid, öeldes: „Kuidas sul läheb, isa? ... Kuidas sul läheb, Bilal?“

Aisha (رضي الله عنها) on ka edastanud, et kui ta isa oli palavikus, ütles ta: „Igaüks on ta perekonnast ja surm on talle lähemal kui ta oma kingapaelad.“

vetit (صلى الله عليه وسلم) teenis, jäi haigeks. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) külastas teda ja kutsus teda islamisse astuma ja Jumala taatele alluma.

Bukhari jutustab ka Said ibn Mussayyabi (رضي الله عنه) vahendusel, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) külastas ka oma iidolikummardajast onu tolle surivoodil.

Abu Dawud on oma (رضي الله عنه) rätus edastanud, et Zaid ibn Alarqam ütles: „Mul oli silmahaigus ja Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) külastas mind.“

9. MOSLEM KÜLASTAMAS HAIGET MITTE-MOSLEMIT

Moslemil on lubatud külastada ka haiget mitte-moslemit. Bukhari (رضي الله عنه) rätust võime leida peatüki pealkirjaga „Haigete ebajumalakummardajate külastamine“, milles Anasi (رضي الله عنه) vahendusel on jutustatud, et üks juudist poiss, kes Proh-

10. HAIGELT DUAA PALUMINE

Ibn Maja on edastanud, et Omar (رضي الله عنه) jutustas, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui külastad haiget, palu tal enda eest palveta- da, sest tema palve on nagu inglite oma.“¹

¹ St see saab kindlasti vastuse.

Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest

Tõlkinud: Amira

Allikas: <http://www.haqislam.org/the-boy-who-tried-to-escape-death-ch1/>

ESIMENE OSA

Ahmad oli 16-aastane poiss. Tal oli kaks vanemat venda ja noorem õde. Ta vanemad olid religioossed ja proovisid anda endast parima, et kasvatada oma lapsi islami standardi järgi. Esmatähtis oli islam, peale seda aga haridus. Neile ei meeldinud, kui moslemitest sõbrad või pereliikmed uurisid neilt lastelt hariduse kohta, ilma et oleks kõigepealt küsinud nende religioosse kohustuse täitmise kohta Allahi ees.

Kahjuks oli Ahmad kõvasti kiindunud niinimetatud „sätendavasse elusse“.

Ta ei palvetanud, kuna käis kinos sõpradega tunde ja tunde veetmas, rääkimas tüdrukutest. Kui vanemad taipasid, millega Ahmad tegeleb, istusid nad ühel õhtul maha üheks väga tähtsaks vestluseks.

„Ahmad, mu kallid poeg. Sa tead ju, et ma armastan sind sügavalt. Ma olen su isa, kes tahab sulle parimat, nagu ka kõigile teistele oma lastele, kes on minu liha ja veri,“ ütles isa talle kurval toonil.

„Ma tean,“ vastas Ahmad tundetult.

„Ahmad, Jumala eest, kui sulle ei meeldi kool, sa võid tulla ja töötada minuga, niikaua kuni sa pöördud tagasi Allahi poole,“ ütles isa.

„Isa, kõik on korras! Ma olen 16! Mul on pikk elu veel ees. Ma luban, ma olen tulevikus parem!“

„Mu laps, kas sa said kontrollida oma sündimise aega? Kas sa said kontrollida oma kehalisi funktsioone?“ küsis isa.

„Ei!“ vastas Ahmad.

„Siis Tema, Kes tõi su siia ilma sinu nõusolekuta sellel ajal, võib võtta su hinge ka sel hetkel ilma sinu nõusolekuta.“ vastas isa.

„Jah. Aga, isa, ma tean, ma tunnen oma südames, et ma ei sure praegu!“

„Mu poeg, enne oma sündi ei teadnud sa, et sa sündid ja millisel ajal, siis ei saa sa ka teada, millal sind tagasi Tema juurde võetakse,“ vastas isa jälle.

„Ma armastan Allahit ja see on piisav, et mulle andestada!” vastas Ahmad.

Ta ema hakkas nutma ja ühines vestlusega.

„Mu armastatud poeg, kas lapsevanem võib olla rahul sõnakuulmatu pojaga, kuigi poeg deklareerib nende armastust neile?” küsis ema.

„Ei.” vastas Ahmad.

„Siis See, kes löi kogu universumi, Kõrgeim, Vastupandamatu, ei saa olla rahul oma sulasega, kes ei kuuletu, kuigi ütleb, et armastab oma Isandat,” ütles ema.

„Sa näita oma armastust Allahile kuuletudes Temaile ja ta Prohvetile (Salla Allahu Alayhi Wa Sallam).” jätkas ema.

„Ema, miks on elu selline? Miks ma pean tegema seda ja teist? Ma ei taha elada igavat elu, vältides peaaegu kõike!” karjus Ahmad.

„Ahmad! Ta on sinu ema! Austa teda! Ja mitte ainult teda, vaid ka oma Loojat, Kes andis sulle elu ja ime-

lise ema, kes sind armastab! Ka islamis on palju viise, kuidas end löbustada!” ütles isa karmilt.

„Kuidas on Allah Halastav, kui Ta saadab inimesed põrgusse?” karjus Ahmad.

„Oled sa ikka veel elus?” küsis isa.

„Jah!” vastas Ahmad toorelt.

„Kas pole see siis tõend Allahi halastusest, hoides sind ikka veel elus peale seda, kui oled solvanud Kõige Armulisemat?” küsis isa.

Ahmad oli sõnatu. Ta tõusis püsti ja tormas oma tuppa.

„Te kõik olete nii igavad! Miks ei võiks me olla kui teised religioonid, kes ütlevad naudi elu maksimumini? Mul on häbi olla see kes ma olen!” karjus Ahmad.

Vaene Ahmad, väikseke ei teadnud siis, et tema viimseid elupäevi oli lugema hakatud ... tema viimased 10 päeva ...

Jätkub....

Dr. A.B. Philips

Jeesuse tõeline sõnum

Tõlkinud: Aisha

„TÕENDID“ JEESUSE JUMALIKKUSEST

On terve hulk värse, mida nii katoliku kui ka protestantlikud kirikud on interpreteerinud kui tõendeid Jeesus jumalikkusest. Lähemal uurimisel aga selgub, et tegu on kas ebaselge sõnastusega, mida on võimalik mitmeti interpreteerida või hilisemate lisanditega, mis algsetest Piibli käsikirjadest puuduvad. Järgnevalt lahkame enim tsiteeritud argumente.

1) ALFA JA OMEGA

Johannese ilmutuse 1:8 ühe tõlke järgi oleks Jeesus justkui enda kohta öelnud järgmist:¹ „Mina olen Alfa ja Omega, algus ja lõpp,“ ütles Issand, kes on ja kes oli ja kes tuleb, Kõigeväeline.² (Ilm.1:8)

Kuna tegemist on Jumala tunnustega, väidaks Jeesus justkui selle tõlke kohaselt, et ta on Jumal. Aga ülalmainitud sõnastus pärineb King Jamesi Ver-

sionist. Revised Standard Versioni piibliõpetlased on tõlget parandanud ja kirjutavad: „Mina olen Alfa ja Omega,“ ütleb Issand Jumal, kes on ja kes oli ja kes tuleb, Kõigeväeline.³

Parandus on sisse viidud ka New American Bible'isse, et värssi tema õigesse konteksti panna: „Issand Jumal ütleb: „Ma olen Alfa ja Omega, kes on ja kes oli ja kes tuleb, Kõigeväeline.“⁴

2) JEESUSE VARASEM EKSISTENTS

Üks teine värs, mida tihti Jeesuse jumalikkuse tõestamiseks kasutatakse, on järgmine: „Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et enne kui Aabraham sündis, olin mina!“ (Jh.8:58)

Selle värss näitab, et Jeesus eksisteeris juba enne Maale jõudmist, millest tahetakse järeldada, et Jeesus ongi Jumal, kuna oli olemas juba enne oma sündi. Kuid nii prohvetite kui ka inimese eksisteerimine enne sündi käib läbi nii Vanast Testamendist kui ka Koraanist. Prohvet Jeremija näiteks on enda kohta öelnud järgmist: „Mulle tuli Jehoova sõna; ta ütles: „Enne kui ma sind emaihus valmistasin, tundsin ma

1 Võrdlused on erinevatest inglisekeelsetest Piibli tõlgetest.

2 „I am Alpha and Omega, the beginning and the ending, saith the Lord, which is, and which was, and wich is to come, the Almighty.“

3 “I am the Alpha and the Omega,” says the Lord God, who is and who was and who is to come, the Almighty.“

4 “The Lord God says: “I am the Alpha and the Omega, the one who is and who was, and who is to come, the Almighty.”

sind, ja enne kui sa emaüasast väljusid, pühitsesin ma sind: ma panin sind rahvaile prohvetiks!“ (Jr.1:4-5)

Prohvet Saalomoni kohta on Õpetussõnades kirjas, et ta olevat öelnud: „Ilgavikust alates on mind eraldatud, ürgajast peale, enne maailma algust! Mind on esile toodud enne sügavusi, ennegu puhkesid allikad! Veel ennegu mäed paigale pandi, enne künkaid toodi mind esile, kui ta veel ei olnud teinud maad ega maastikku, ei maailma esimest tolmu kübetki! Kui tema valmistas taevad, olin mina seal.“ (Õp.8:23-27)

liobi raamatus on kirjas, et Jumal pöördus prohvet liobi poole järgmiste sõnadega: „Kus olid sina siis, kui mina rajasin maa? Vasta, kui sul niipalju tarkust on! ... Sa tead seda, sest olid ju siis juba sündinud ja su päevade arv on suur!“ (li.38:4,21)

Koraanis annab Jumal teada, et inimesed eksisteesid enne füüsilist loomist ja sündimist vaimsel tasandil: „**Ja kui sinu Isand võttis Aadama lastest – nende niuetest – nende järglased ja pani neid neile endile tunnistama: „Kas ma pole teie Isand?“ Nad ütlesid: „Jah, me oleme tunnistanud!“, et te ei saaks Ülestõusmipäeval öelda: „Tõesti, me olime sellest teadmatuses.““** (7:172)

Sellest kõigest tulenevalt ei ole võimalik prohvet Jeesuse ütlust „enne kui Aabraham sündis, olin mina“ kasutada Jeesuse jumalikkuse tõendina. Johannese evangeeliumi 8:54-58 kontekstis on juttu Jumala teadmistest Tema prohvetite kohta, mis eelneb maailma loomisele.

3) JUMALA POEG

Veel üks tõend, mille läbi püütakse Jeesuse jumalikkust tõestada, on „Jumala poja“ tiitel, kuid Vanas Testamendis on palju kohti, kus sama tiitel on antud ka teistele. Jumal kutsus Iisraeli (prohvet Jaakobit ja tema järeltulijaid) oma „pojaks“, kui käskis prohvet Moosesel vaarao juurde minna: „*Kuid ütle vaaraole: Nõnda ütle Jehoova: Iisrael on minu esmasündinud poeg. Ja ma ütlen sulle: Saada mu poeg ära, et ta mind teeniks!*“ (2Mo.4:22-23)

Jumal nimetab oma pojaks ka prohvet Saalomoni:

„Tema (st Saalomon) ehitab mu nimele koja ja mina kinnitan tema kuningriigi aujärje igaveseks ajaks! Mi-

na olen temale isaks ja tema saab olema mulle pojaks!“ (2Sa.7:13-14)

Jumal lubas ka prohvet Taaveti oma pojaks teha: „Tema hüüab mind: „Sina oled minu Isa, mu Jumal, mu päästekalju!“ Ent mina teen ta oma esmasündinuks ning kõige kõrgemaks kuningaks üle ilmamaa!“⁵ (L.89:27-28)

Ka inglitest on Piiblis juttu kui „Jumala poegadest“: „Ent ühel päeval, kui Jumala pojad tulid ja seisid Jehoova ees, tuli ka saatan nende sekka.“ (li.1:6)⁶

Uus Testament sisaldab samuti mitmeid värsse, mis räägivad muudest kui Jeesusest Jumala pojana. Näiteks võib tuua Luuka evangeeliumi autori välja toodud Jeesuse sugupuud kuni Adamani: „see oli Eenose, see oli Seti, see oli Aadama, see oli Jumala poeg.“ (Lk.3:38)

Mõned väidavad, et Jeesuse unikaalsus seisneb selles, et ta on Jumala „ainusündinud“⁷ poeg, samal ajal kui teised on lihtsalt „Jumala pojad“, kuid samas võime prohvet Taaveti kohta lugeda järgmist: „Ma annan teada Jehoova otsuse; ta ütles minule: Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin sind!“ (L.2:7)

Kindlasti tuleks märkida ka seda, et kuigi Jeesust nimetati evangeeliumites „Jumala pojaks“⁸, siis ta

5 Revised Standard Versionis on “oma esmasündinud” asemel lihtsalt “esmasündinu” ja “kõrgemaks kui kuningad üle ilmamaa”.

6 Vanas Testamendis on “Jumala poegadest” juttu veel paljudes muudes värssides, näiteks: Jr.31:9; li.2:1, 38:4-7; 1Mo.6:2, 5Mo.14:1, Ho.1:10.

7 Eesti keeles inglise “begotten” (isana viljastanud) asemel on eesti keeles kasutusel kohmakas “sünnitama” verb, mille kasutus eeldaks sootuks, et Jumal on naissoost. (tõlkija märkus)

8 Uues Testamendis Apostlite tegude raamatus on mitmel puhul tsiteeritud Jeesuse varajasi õpilasi 33. aastast p. Kr, mis on ligi 40 aastat enne seda, kui nelja evangeeliumi kirjutama hakati. Ühes neist nimetatakse Jeesust spetsiifiliselt just “andra apo tou theou” ehk “mees Jumala juurest” (Ap.2:22). Mitte üheski neist tsitaatides ei nimetata Jeesust “wios tou theou” ehk “Jumala poeg”, samal ajal kui mitmetes kohtades räägitakse Jeesusest kui Jumala sulasest ja prohvetist (Ap.3:13,26). Nende tsitaatide tähtsus seisneb selles, et need peegeldavad väga täpselt algset usku ja Jeesuse õpilaste sõnakasutust enne seda, kui terminoloogia Rooma usu ja Kreeka filosoofia mõjul muutuma hakkas. Need peegeldavad traditsiooni, mis on vanem ja autentsem kui neli evangeeliumi, milles Jeesusele jumalikkus ja Jumala poja tiitel külge poogitakse.

ise ütles teistele „mu õed ja vennad“ ning palus end lõpututel kordadel nimetada „inimese pojaks“ (näiteks Lk.9:22). Luuka evangeeliumi kohaselt ta isegi keeldus „Jumala pojaks“ nimetatud olemast: „*Aga ka kurjad vaimud läksid paljudest välja kisendades ning üteldes: „Sina oled Jumala Poeg!“ Ja tema sõitles neid ega lubanud neid rääkida, sest et nad teadsid tema olevat Kristuse.*“ (Lk.4:41)

Kuna on selge, et juudid uskusid Jumala ainususse ja sellesse, et Jumalal ei olnud ei last ega naist, siis ei kasutata väljendit „Jumala poeg“ kindlasti mitte selle otseses tähenduses vaid pigem ülekantud tähenduses tähistamiseks kedagi, kes oma töö ja teenete tõttu on Jumalale lähem kui teised, nagu poeg oma isale; kes sai teadmised Jumalalt, nagu isa annab teadmised edasi oma pojale. Kreeka ja Rooma kultuuriruumist pärit kristlased mõistsid seda aga valesti, kuna nende kultuuripärandis tähendas „Jumala poeg“ kedagi, kes oli ise samuti Jumal, sündinud meessoost ja naissoost jumaluse seksuaalse ühinemise tagajärjel. Kreeka ja Rooma jumalused võisid ka vabalt inimeste keskel liikuda ning inimestega lapsi ehk pooljumalusi saada.⁹ Kui kirik oma judaismi baasi hülgas, võttis ta samas omaks paganliku arusaama „Jumala pojast“, mis oli monoteistliku judaismi arusaamast täiesti erinev.¹⁰

On väga oluline mõista, et terminit „Jumala poeg“ võib kasutada vaid selle semiidi sümbolises tähenduses, mis on „Jumala sulane“ ja mitte paganlikus tähenduses otsesest Jumala järeltulijast. Piiblit tsiteerides olevat Jeesus ise öelnud: „*Õndsad on rahnõudjad, sest neid hüütakse Jumala poegadeks.*“ (Mt.5:9)

Samuti tuleks mõista ka Jeesuse kasutatud terminit „abba“ – „isa“. Piibliõpetlased on erimeelsustel, mida täpselt „abba“ Jeesuse ajal tähistas ja kui laialdaselt teised judaismi sektid seda terminit kasutasid. James Barr on alles hiljaaegu väga innukalt väitnud, et sellel sõnal ei olnud kindlasti mingit intiimset tähendust, vaid seda kasutati lihtsalt „isa“ tähenduses, mõtlemaks Jumalast nagu „meie taevasest Isast“ nagu igale kristlasele tuntud issameie palves.¹¹ Iga kristlane, kes loeb „Meie Isa, kes sa oled taevas ...“

⁹ Vaata ka Ap.14:11-13, mis räägib sellest, kuidas Paulus ja Barnabas käisid Lüstra linnas jutlustamas ja kus inimesed arvasid nad jumalused olevat, pidades Barnabast Zeusiks ja Paulust Hermeseks.

¹⁰ „Bible Studies from a Muslim Perspective“, lk 15.

¹¹ „Journal of Theological Studies“, köide 39 ja „Theology“, köide 91, nr 741.

ei arva ju ometi, et Jumal intiimses mõttes tema isa oleks.

4) JUMALAGA ÜKS

Need, kes väidavad, et Jeesus oli Jumal, ütlevad, et ta ei olnud mitte eraldiseisev Jumal vaid ühe ja sama Jumala inkarnatsioon. Nad põhjendavad oma arvamust värsiga Johannese evangeeliumis: „*Mina ja Isa oleme üks!*“ (Jh.10:30) Kontekstiväliselt võiks tõesti seda värssi pidada kinnituseks Jeesuse jumalikkusele, kuid kui juudid teda enda jumalikustamises süüdistasid, vastas ta neile: „*Eks teie käsuõpetuses ole kirjutatud: Mina olen ütelnud: Teie olete jumalad!*“¹² (Jh.10:34) Seega tegi Jeesus neile tuntud näite varal selgeks, et ta kasutab metafoorilist keelt prohvetite kohta, mida ei tohiks interpreteerida jumalikustamisena tema või ükskõik millise teise inimese aadressil.

Järgnev „tõend“ tuleb samuti Johannese evangeeliumist, kus inimesed palusid Jeesuselt, et ta neile Isa näitaks ja Jeesus olevat selle peale vastanud: „*Kas sa ei usu, et mina olen Isas ja Isa on minus? Neid sõnu, mida ma räägin, ei räägi ma iseenesest, vaid Isa, kes asub minus, teeb oma tegusid. Uskuge mind, et ma olen Isas ja et Isa on minus; aga kui mitte, siis usku-ge nende tegude pärast.*“ (Jh.14:10-11)

Taas kord – kontekstiväliselt võiks neid sõnu Jeesuse jumalikkuse tõestuseks pidada, kui sama evangeelium meile üheksa värssi hiljem ei jutustaks, et Jeesus ütles oma jüngritele: „*Sel päeval te saate tunda, et mina olen oma Isas ja teie minus ja mina teis.*“ (Jh.14:20)

Seega, kui väljend „*ma olen Isas ja Isa on minus*“ tähendab, et Jeesus on Jumal, siis on seda ka ta jüngrid. See sümbol näitab eesmärgi ja mitte olemuse ühtsust. Sedasama sümbolit rõhutatakse veel ka hiljem, kui Jeesus ütleb: „*Aga ma ei palu mitte üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna kaudu usuvad minusse, et nemad kõik oleksid üks, nõnda nagu sina, Isa, minus ja mina sinus, et nemadki meis oleksid ja maailm usuks, et sa mind oled läkitanud.*“ (Jh.17:20-21)¹³

¹² Jeesus tsiteerib L.82:6: „Mina küll ütlesin: Teie olete jumalad ja olete kõik Kõigekõrgema lapsed!“

¹³ Vaata ka Jh.17:11.

Lugeja küsib lugeja vastab

Mis on sinu jaoks ramadaanil kõige raskem?

Minul on kõik ramadaanid olnud erinevad. Esimese ajal olin Eestis ja siis oli kõige raskem nälga taluda. Teise ajal olin pool Eestis ja teise poole Egiptuses. Käisid suured ettevalmistused pulmadeks, korterisüstus ja remont. Oli väga raske end hoida üldse islami lainel, rääkimata ramadaani ilu tunnetamisest. Kolmanda ajal olin ka Egiptuses ent rase. Siis oli kõige raskem janu kannatada, muutusin väga nõrgaks ja teise pool ramadaanist paastusin ülepäeva või isegi iga kahe päeva tagant.

Tulemas on minu neljas ramadaan, *alhamdulillah*, ootan seda väga ja loodan et see saab olema väga ilus ja kerge nii mulle kui teile, *inšaAllah!*

T.

Ramadaan on minu jaoks väga kaunis aeg, *mašaAllah* – kuu aega paastumist teades, et kogu *umma* tunneb sama näljanäpsitust ja kõrvetavat janu, nagu mina!

Isiklikult ei ole mul probleemi ei janu ega ka näljaga, vaid hoopis kannatlikkusega laste suhtes. Juba muul ajal aastas on meil kodus tihti kahe kuke vahel kiremist, mis võib kõige kannatlikuma inimesegi endast välja viia. Tulehark ja kunstnik – üks jookseks, traaviks lõpmatuseni, ei püsi pudeliski paigal ega oska eriti üksi mängida ja teine, kes oleks rohkem omaette ning nokitseks lugeda, joonistada rahulikult.

Alhamdulillah, mul on toredad lapsed, kes oskavad olla väga südamlikud teineteise vastu, aidata, sõbralikult mängida kuni teatud hetkeni, kus Šaitan tuleb ja torkab harmooniaõhupalli plartsuga katki. Kuna ramadaani ajal on Šaitaan oma käsilastega hoopis riivi ja luku taga, siis loodan kogu hingest, et sel aastal *inšaAllah* saame paastuda harmooniliselt. Lapsedki ootavad seda aega, tahavad ka kaasa paastuda, et tunda seda näpistavat tühjust kõhus

ja janust kraapivat kuiva kurku... *InšaAllah!* Paast iseenesest ei ole raske, see on õnnistus! Terve kuu Allahile end allutada, Tema tahtele! Aidaku Tamul sel aastal olla veelgi kannatlikum ja sihikindlam!

K.

Kui nüüd tagasi vaadata, siis meenub vaid kõik ilus. Raskused oleks kui meelest pühitud. Kui midagi siiski välja nuputada, siis võib-olla oli keerulisim saada lahti algsetest rumalatest, kuid mõistetavatest hirmudest. Nimelt, et äkki ma ei pea terve päev toidu ja veeta vastu ja kukun suurest näljast kokku. See ajab praegu mind naerma, aga eks me ikka ole uue asja eel veidike ebakindlad.

Raske oli ka duši all toimetada, sest kartsin, et neelan kogemata (või mis hullem- sihilikult!) vett alla.

K.

Minu jaoks on ramadaani ajal, nagu ka muul ajal laste kõrvalt, kõige raskem hommikul fažri ajaks üles saada. See mure on mind kummitanud minu esimesest rasedusest alates ja ei taha kuidagi lahti lasta. Paastumine iseenesest ei ole mulle kunagi erilisi raskusi valmistanud, välja arvatud kaks aastat tagasi suvekuumane paast Marokos ajal, mil olin esimesi kuid rase ja seega oli süda paha. Sel aastal paastusin ma vaid nädalakese. Olin muutunud nii nõrgaks, et ei suutnud enam püstigi tõusta ja kui tõusin, siis kiskus silme eest kohe mustaks. Seega otsustasin oma paastu katkestada ja see hiljem järele teha, kui raseduspööritus on järele andnud. Seda ma ka tegin.

A.

Pudrupotike keeda...

RAMADAANI SUUTÄIED

MAROKO KÖÖK

Kokk: Sarah Iirimaalt

Harira on kuulus ramadaanisupp Marokos, mis peale pikka päeva paastumist peletab nälja ja taastab energiat. Supis on kõik vajalikud toitained energia taastamiseks – lambaliha, läätsed ja kikkerherned. Supi kõrvale võib serveerida kõvaks keedetud mune ja dateid, maitse järgi pigistada sisse kas sidruni- või laimimahla.

MAROKO HARIRA

500 g lambaliha kuubikuid, ka kondiga tükke

2 spl oliivoli

2 väikest sibulat

3 küüslaugu küünt

1 ½ tl kaneeli

½ tl ingverit

2 tl paprikapulbrit

¼ tl turmerici

1 tl jahvatatud köömneid

½ tl pipart

1 loorberileht

1 konserv kikkerherneid

1 kl läätsesid, pese ja leota 15 min vees

1 konserv purustatud tomateid

2 spl tomatipureed

3 tl hakitud koriandrit

2 spl sidrunimahla

1 l kanapuljongit

soola maitse järgi

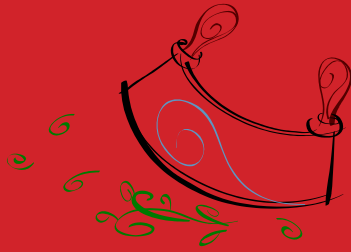
Kuumuta oliivõli potis, lisa sibul ja küüslauk ning prae keskmisel kuumusel umbes 5 minutit. Lisa lihatükid, suurenda kuumust ja prae kuni liha muudab värvi.

Lisa maitseained, paprika, kaneel, köömned, turmeric, ingver, pipar ja maitsesta soolaga. Sega korralikult läbi ja hauta kaane all madalal kuumusel 15 minutit, vajadusel lisa veidi vett.

Lisa purustatud tomatid ning tomatipüree ja hauta kaane all järgmised 5 minutit.

Vala sisse kanapuljong, läätsed, kikkerherned ja hakitud koriander. Keeda madalal tulel kaane all järgmised 45 minutit, kuniks liha on pehme. Lõpuks pigista sisse umbes 2 spl (või maitse järgi) sidrunimahla.

Mina ise söön supi kõrvale hulgaliselt dateid, need kuidagi sobivad omavahel kokku.

MAROKO KÖÖK

Kokk: Sarah Irimaalt

MAROKO DATLIKOMMID

150 g poolikuid röstitud pähkleid

2 spl seesamiseemneid

100 g maitsestatamata võid

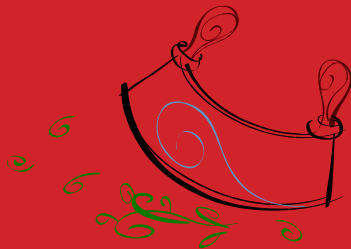
600 g datleid, eemalda kivid ja tükelda

Rösti pählid ja tükelda; rösti kergelt seesamiseemned. Sulata või paksema põhjaga potis ja lisa datlid. Madalal tulel ja kaane all hauta datleid vahepeal segades võis 10 minutit, kuniks need on pehmed.

Kasta lusikas külma vette; kasutades lusika tagumist osa suru pool datli kogusest vormi põhja. Raputa peale pähklid ja vajuta kergelt peale. Jaota ülejäänud datlisegu päkklite peale. Tasanda datlipind märgade näppudega ja suru tugevasti peale.

Raputa peale seesamiseemned, vajutades nad kergelt datlitesse. Aseta tunniks-kaheks külmkappi. Eemalda vormist; serveerimiseks lõika väikesed ruudud või veereta pallid.

MAROKO KÖÖK

Kokk: Sarah Irimaalt

MAROKO KOOKOSETRÜHVLIID

2 ½ klaasi kookoshelbed

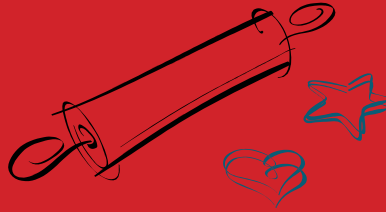
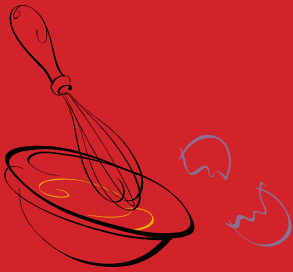
400 ml magusat kondentspiima

röstitud mandleid

Sega kokku kookoshelbed ja kondentspiim.

Lase segul 15 minutit seista. Peaks saama vormida pallid, kui segu on liiga vedel lisa juurde kookoshelbed. Vormi segust pallid, aseta mandel keskele ja rulli palle kookoshelvestes. Aseta kookosetrühvlid külmkappi vähemalt 4 tunniks. Serveeri külmalt!

ALŽEERIA KÖÖK

Kokk: Khadeja

ALŽEERIA HARIRA

500g liha

500g tomateid

1 punt peterselli

1 punt koriandrit

3-4 porgandit

1 suur sibul

peotäis riisi

kikkerherneid (võib ka ilma teha)

õli

konsentreeritud tomatipastat

Maitseained:

1spl jahvatatud köömneid

1tl kaneeli

1tl pipart

noaotsatäis safranit

soola

Pane liha potipõhja, lisa 3 spl õli; seejärel sibul, tomatid, porgandid suurte tükkidena; kõige peale petersell ja koriander. Lisa kõik maitseained ja 1 klaas vett, lase podiseda vaikselt tulel 20 min.

Lisa ca 1,5 liitrit vett, lase supil keema tõusta ja lisa üks supilusikatäis tomatipastat, lase 10 min keeda ja viimaks lisa riis ja kikkerherned. Kui kõik on pehmeks keenud, eemalda liha ning püreesta supp nuimikseriga.

Soovi korral pigistada supile värsket sidrunimahla. Kaunistada peenestatud peterselliga.

KORAANINURK

79. SUURA – ÄN-NÄÄZI'ÄÄT – VÄLJATÕMBAJAD (46 äjät)

	Jumala, kõige Armulisema, Halastavama nimel.	<i>bismillähi r-rahmäni r-rahiim.</i>	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
1	Ägedalt väljatõmbajate nimel	<i>wa n-nääzi'ääti ġarqaa.</i>	وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا
2	ja õrnalt väljavõtjate nimel ¹ 2	<i>wa n-nääšiṭaati näṣṭaa.</i>	وَالنَّاسِطَاتِ نَسْطًا
3	ja justkui ujudes kulgejate nimel ³	<i>wa s-sääbiḥääti säbhää.</i>	وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا
4	ja võistlevate võiduajajate nimel ⁴	<i>fä-s-sääbiqaati säbqaa.</i>	فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا
5	ja asjade korraldajate nimel ⁵ ,	<i>fä-l-mudäbbiraati ämra.</i>	فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا
6	sel päeval Raputaja (<i>Sarve hääl</i>) raputab (<i>kogu maad</i>).	<i>jäwmä tarżufu r-raažifä.</i>	يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ
7	Sellele järgneb järgmine ⁶ 7.	<i>tätbä 'uhää r-raadufä.</i>	تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ
8	Südamed sel päeval värisevad ⁸	<i>quluubun jäwmä 'idin wääžifä.</i>	قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ
9	ja pilgud alanduvad.	<i>abṣaaruhää ḥaaši 'ä.</i>	أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ
10	Nad ütlevad: „Kas me tõesti naaseme endisesse olekusse,	<i>jaquluunä ä 'innää lä-märduuduunä fii l-ḥääfira.</i>	يَقُولُونَ إِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ

11	isegi kui oleme olnud kõdunenud kondid?“	ä'idää kunnää 'iẓaaman-naḥira.	أَيُّدَا كُنَّا عِظَامًا تَخِرَّةً
12	Nad ütlevad: „See on siis mõttetu tagasitulek.“	qaahu tilkä idän karratun ḥaasira.	قَالُوا تِلْكَ إِذَا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ
13	Kuid kui kõlab üksik (sarve) hääl,	fä-innämää hiyā zāẓratun wāāḥidā.	فَأَيَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ
14	siis on nad (järsku) maa peal ^{9 10} .	fä-idää hum bi-s-sāāhira.	فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ
15	Kas sinuni on jõudnud lugu Moosesest?	ḥāl ätääkä ḥādiitu muusää.	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى
16	Tema Isand kutsus teda pühas Tuwaa orus:	id nāādāahu rabbuhu bi-l-wāādi l-muqaddāsi tuuāā.	إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى
17	„Mine vaarao juurde, tõesti, ta on läinud üle piiri,	idḥāb ilāā fir'āunā innāhu ṭagāā.	أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى
18	ja ütle talle: „Kas puhastaksid end (patust),	fä-qul ḥāl-lākā ilāā ān tāzākkāā.	فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَى أَنْ تَزَكَّى
19	et juhataksid sind su Isanda juurde, et Teda kardaksid (oleksid jumalakartlik)?“	wa āḥdiiäkā ilāā rabbikā fā-taḥšāā.	وَأَهْدِيكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى
20	Ja ta (Mooses) näitas talle (vaaraole) suurt tunnustähte ¹¹ ,	fä-araahu l-ājätā l-kubraa.	فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَى
21	kuid ta (vaarao) salgas ega kuuletunud.	fä-kāddāb wa-'ašaa.	فَكَذَّبَ وَعَصَى
22	Seejärel keeras ta (Jumala vastu) vandenõu pidades selja.	tummā ādbara jās'āā.	ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى
23	Siis kutsus ta kokku (oma rahva) ja kuulutas,	fä-ḥāšara fā-nāādāā.	فَحَشَرَ فَنَادَى
24	öeldes: „Mina olen teie isand, kõrgeim!“	fä-qaala ānāā rabbukumu l-ā'lāā.	فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى
25	Siis karistas Jumal teda (nii) viimase ¹² (kui) esimese ¹³ (üleastumise) eest ¹⁴ .	fä-āḥādāhu llaahu nākāālā l-āāḥirati wa l-uulāā.	فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى
26	Tõesti, selles on hoiatus neile, kes on jumalakartlikud.	innā fii dāālikā lā-'ibrätāl-limān jaḥšāā.	إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَى
27	Kas olete teie keerulisemad luua või taevas? Ta püstitas selle,	ā āntum āšāddu ḥalqan āmi s-sāmāā'u bānāāḥāā.	أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ ۚ بَنَاهَا
28	tõstis selle kõrgustese ja vormis selle.	rafā'ā āmkāḥāā fā-sāwwāāḥāā.	رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا

29	Ta pimendas selle öö ja tõi (<i>sellest</i>) välja selle hommiku.	<i>wa aḡtašā lāilāhāā wa aḥrāzā duḥāāhāā.</i>	وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا
30	Ja maa ta peale seda laiali laotas,	<i>wa l-arḍa bā'dā dāālikā dāḥāāhāā.</i>	وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا
31	tõi sellest välja selle vee ning karjamaa	<i>aḥrāzā minhāā māā'āhāā wa mar'āhāā.</i>	أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا
32	ja mäed kinnitas ta kindlalt:	<i>wa l-żibāāla arsāāhāā.</i>	وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا
33	(<i>see kõik on</i>) moonaks teile ja teie karjale.	<i>mātāā'āl-lākum wa li-ān'āāmikum.</i>	مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ
34	Ja kui tuleb Suur Õnnetus ¹⁵ ,	<i>fā-idāā žāā'āti t-ṭaammatu l-kubraa.</i>	فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى
35	päev, mil inimesele meenub, mille poole ta püüdis ¹⁶	<i>jāwmā jātādākkāru l-insāānu māā sā'āā.</i>	يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى
36	ja põrgutuli paljastatakse neile, kes näevad,	<i>wa burrizāti l-żāḥiimu limān jaraa.</i>	وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى
37	siis sellele, kes läks üle piiri	<i>fā-āmmā mān ṭāḡaa</i>	فَأَمَّا مَنْ طَغَى
38	ja eelistas maist elu,	<i>wa āātara l-ḥājāātā d-duniāā.</i>	وَأَثَرَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
39	tõesti, põrgu (<i>saab</i>) ulualuseks.	<i>fā-innā l-żāḥiimā hiyā l-mā'wāā.</i>	فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى
40	Kuid sellele, kes kartis seista oma isanda ette ja hoidis end (<i>ebaseaduslikest ihadest</i>),	<i>wa āmmā mān ḥaafā māqaamā rabbihi wa nāḥāā n-nāfsā 'āni l-ḥāwāā.</i>	وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى
41	tõesti, paradiis (<i>saab</i>) ulualuseks.	<i>fā-innā l-żānnātā hiyā l-mā'wāā.</i>	فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى
42	Sinult ¹⁷ küsitakse (<i>Viimse</i>) Tunni kohta: „Millal see saabub?“	<i>jās'āluunākā 'āni s-sāā'āti ājjāānā mursāāhāā.</i>	يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا
43	Mis (<i>teadmises</i>) oled sina, et seda öelda ¹⁸ ?	<i>fimāā āntā min ḍikraahāā.</i>	فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا
44	Sinu Isandale kuulub selle määramine.	<i>ilāā rabbikā muntāḥāāhāā.</i>	إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا
45	Tõesti, sa oled vaid hoiataja neile, kes seda kardavad.	<i>innāmāā āntā munḍiru mān jaḥšāāhāā.</i>	إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَّن يَخْشَاهَا

46	Päeval, mil nad seda näevad, oleks nad (<i>siin ilmas</i>) justkui viibinud mitte enam kui pealelõuna või hommiku ¹⁹ .	<i>kä-ännähum jäwmä jarawunähää läm jälbätuu illää 'äšiiätän äw duhähää.</i>	كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا
----	---	--	---

(Footnotes)

- 1 Ibn Masud (رضي الله عنه), Ibn Abbas (رضي الله عنه), Masruq, Said ibn Jubayr, Abu Salih, Abu Ad-Duha ja As-Suddi ütlesid: „Need on inglid, kes Aadama laste hinge välja võtavad.“ (At-Tabari 24:185)
- 2 Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „On selliseid, kelle hinge võtavad inglid raskustega, nagu neid uputatakse. On selliseid inimesi, kelle hinge võtavad inglid kergusega, justkui lahti harutades.“ (At-Tabari 24:178)
- 3 Ibn Masud (رضي الله عنه), Ali (رضي الله عنهما), Mujahid, Said ibn Jubayr ja Abu Salih ütlesid: „Need on inglid.“ (Ad-Durr Al-Manthur 8:404, At-Tabari 24:190, Al-Qurtubi 19:193)
- 4 Ali (رضي الله عنهما), Masruq, Abu Salih, Al-Hasan Al-Basri ütlesid, et need on inglid. (At-Qurtubi 19:93, Ad-Durr Al-Manthur 8:404)
- 5 Ali (رضي الله عنهما), Mujahid, Ata, Abu Salih, Al-Hasan (رضي الله عنهما), Qatadah (رضي الله عنه), Ar-Rabi ibn Anas ja As-Suddi ütlesid, et need on inglid. (At-Tabari 24:190, Al-Qurtubi 19:194, Ad-Durr Al-Manthur 8:403405-)
- 6 Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Need on kaks sarvepuhumist, esimene ja teine.“ (At-Tabari 24:191)
- 7 Esimese kohta vaata ka 73:14, teise kohta 69:14.
- 8 Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „See tähendab kardavad.“ (At-Tabari 24:193)
- 9 Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „äs-sähira tähendab tervet maad.“ (At-Tabari 24:198)
- 10 Ikrimah (رضي الله عنه), Al-Hasan (رضي الله عنهما), Ad-Dahhak ja Ibn Zayd (رضي الله عنهما) ütlesid: „äs-sähira tähendab maad.“ (At-Tabari 24:198)
- 11 Ka märki; tema ime kepi muutumisest suureks maoks. (Tõlkija märkus)
- 12 Viimasena ütles ta: „Mina olen teie isand, kõrgeim!“ (79:24)
- 13 Esimesena ütles ta: „Valitsejad, ma ei tea teil olevat teist jumalust peale minu!“ (28:38)
- 14 Teise interpretatsioonina on vaarao esimeseks üleastumiseks enda jumaluseks kuulutamine ning teiseks Moosese rahva tagakiusamine. (Koraani tähenduse tõlge, Saheeh International)
- 15 Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „See tähendab Viimne Kohtupäev.“ (At-Tabari 24:211)
- 16 Vaata ka 89:23.
- 17 St Muhammedilt (صلى الله عليه وسلم). (Koraani tähenduse tõlge, Saheeh International)
- 18 St isegi Muhammed (صلى الله عليه وسلم) ei tea, millal saabub Viimne Tund. (Koraani tähenduse tõlge, Saheeh International) Vaata ka 7:187.
- 19 Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „äšiiä (pärastlõuna) on aeg, mis jääb keskpäeva ja päikeseloojangu vahele; duhää (hommik) on aeg, mis jääb päikesetõusu ja keskpäeva vahele.“ (Ad-Durr Al-Manthur 8:413)

صحيح البخاري

The Translation of the Meanings of
Sahih Al-Bukhari
Arabic-English
Volume 1

SAHIH AL-BUKHARI

52. KITAABU Š-ŠUHADAAT (TUNNISTAJATE RAAMAT) – VALITUD HADITHE

2637. Urwa ibn Al-Musaiyab, Alqama ibn Waqqas ja Ubaidullah ibn Abdullah (رضي الله عنهم) jutustasid Aisha (رضي الله عنها) loo ja kõigi nende lood olid sarnased selle kohta, kui valelikud Aisha (رضي الله عنها) kohta rääkisid¹ ja jumalik ilmutus ei tulnud ega tul-

¹ Prohvet (ﷺ) läks reisile ja nagu tal kombeks, tõmmati loosi, milline tema naistest kaasa saab minna. Seekord naeratas õnn Aishale (رضي الله عنها). Aishat (رضي الله عنها) kanti kaamelil seljas ühel alusel, mida ümbritsesid katted. Tagasiteel lahkus ta öösel oma kandealuselt, et looduse kutsele vastata, kuid enne, kui ta tagasi jõudis, oli karavan juba läinud – Aisha (رضي الله عنها) oli nii kerge, et mehed, kes ta kandealuse kaamelile tagasi tõstsid, ei olnud tundnud kaalu erinevust. Nii jäi Aisha (رضي الله عنها) karavanist maha. Kuna ta arvas, et tema kadumist peagi märgatakse ja talle järele tullakse, jäi ta samasse paika ning uinus. Üks moslemist mees (Safwan ibn Muattal as-Sulami Adh-Dhakwani) oli armeest maha jäänud ja jõudis laagripaika, leidis Aisha (رضي الله عنها) ja tundis ta ära. Aisha (رضي الله عنها) ärkas selle peale, et mees ütles valjusti: „Inna lillāhi wa innā ilāhi raaži’uun!“ („Tõesti, me kuulume Jumalale ja Tema juurde me naaseme!“) Mees võttis Aisha (رضي الله عنها) oma kaamelile ja käis ise kaamelit järgi vedades ees, kuni keskpäeval puhkavale

nud. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) saatis Ali ja Usama (رضي الله عنهم) järele, et nendega oma naisest lahutamise suhtes nõu pidada. Usama ütles: „Jäta oma naine enda juurde, sest me ei tea tema kohta midagi halba.“ (Aisha (رضي الله عنها) orjatar) Barira ütles: „Ma ei saa ta kohta midagi muud halba öelda, kui et ta on veel noor tüdruk, kes magab, jättes hooletusse oma perekonna taigna, mida kodus kitsed süüa tulevad.“² Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kes võiks mind aidada, et kätte maksta mehele, kes on mulle läbi mu pere maine rikkumise viga teinud? Jumala nimel, ma tean oma perest vaid head ja nad mainisid (st süüdistasid) ka meest, kelle kohta ma tean vaid head.“³

2639. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: „Rifa’a Al-Qu-razi naine tuli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde ja karavanile järele jõuti. Mõned inimesed hakkasid Aishat (رضي الله عنها) ja Safwani abielurikkumises süüdistama. Kui Aisha (رضي الله عنها) sellest kuulda sai, jäi ta haigeks ja kuna Prohvet (ﷺ) teda endisest erinevalt kohtles, läks ta oma isa Abu Bakri (رضي الله عنه) majja. Inimesed muudkui klatšisid, Prohvet (ﷺ) aga ootas, et Jumal talle ta naise kohta ilmutuse saadaks. Ilmutus laskis end aga oodata, nii et kogu see aeg oli kõigile väga pingeline ja raske. Viimaks saatis Jumal ilmutuse, mis Aisha (رضي الله عنها) süüst vabastas (24:11 ja järgnev). (Kokkuvõtte hadithist nr 2661)

² St ta oli liialt noor ja lihtsameelne, et oma meest petta.

ütles: „Ma olin Rifa’a naine, aga ta lahutas minust viimase tagasivõtmatu lahutusega³. Seejärel abiellusin ma Abdur-Rahman ibn Az-Zubairiga, aga ta on impotentne.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) küsis temalt: „Kas tahad uuesti Rifa’aga abielluda? Sa ei saa seda teha, kui pole olnud seksuaalselt täielikus ühtes oma praeguse kaasaga.“ Abu Bakr (رضي الله عنه) istus seal koos Jumala Sõnumitoojaga (صلى الله عليه وسلم) ja Khalid ibn Said ibn Al-Aas oli ukse juures ootel. Ta ütles: „Oo Abu Bakr, kas kuuled, millest too naine nii otsekoheselt Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم) kõneleb?“

4. peatüki sissejuhatus: Ja osad inimesed ütlevad, et nemad ei ole taolisest tõendist teadlikud, siis otustatakse tunnistajate ütluste järgi. Al-Humaidi ütles: „See võeti kasutusele, kui Bilal ütles, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli Kaaba sisemuses palvetanud, samal ajal kui Al-Fadl ütles, et ei olnud, seega inimesed võtsid omaks Bilali ütluse. Samamoodi kui kaks inimest tunnistavad, et see ja see inimene on teisele 1000 dirhamit võlgu ja kaks teist inimest tunnistavad, et ta on 1500 dirhamit võlgu, siis otsus langetatakse suurema summa kasuks.

2640. Abdullah ibn Abu Mulaika edastas Uqba ibn Al-Harithilt: „Uqba abiellus Abu Ihab ibn Azizi tütreaga ja üks naine tuli ja ütles: „Ma imetasin nii Uqbat kui tema naist.“ Uqba ütles talle: „Ma ei tea, et sa oleks mind imetanud ja sa ei ole mind sellest ka teavitatud.“ Seejärel saatis ta kellegi Abu Ihabi majja selle kohta järele pärima, kuid ka nemad ei teadnud, nagu too naine oleks nende tüdruku imetanud. Seejärel läks Uqba Mediinas Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde ja küsis temalt selle kohta. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas talle: „Kuidas (saad sa selle naisega jääda), peale seda, mis öeldi (st et too naine on teid mõlemaid imetanud ja te olete piimavend ja -õde).“ Seega Uqba lahutas oma naisest, kes abiellus ühe teise mehega.“

2641. Umar ibn Al-Khattab (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) eluajal mõisteti inimeste üle (mõnikord) kohut jumaliku ilmutu-

³ St mees lahutas temast üks kord, siis võttis ta tagasi, lahutas teine kord, võttis jälle tagasi ja viimaks lahutas kolmandat korda, peale mida ei ole islami seaduse järgi lubatud mehel enam oma naist tagasi võtta, välja arvatud juhul, kui ta naine abiellub teise mehega ja on tollega seksuaalvahekorras, seejärel lahutab või lesestub. Seadus on kehtestatud selleks, et mehed oma lahutusõigust liiga vabakäeliselt ei tarvitaks.

se läbi⁴. Nüüd aga enam uut jumalikku ilmutust ei tule, seega peame teie üle kohut mõistma teie avalikkuses tehtud tegude järgi. Seega me usaldame ja eelistame seda, kes teeb meie ees häid tegusid ja me ei kutsu teda aru andma selle eest, mida ta teeb salaja, sest selle eest mõistab tema üle kohut Jumal. Kuid me ei usalda ega usu seda, kes meie juuresolekul saadab korda halva teo, isegi kui ta väidab, et ta kavatsus oli hea.“

2642. Anas (رضي الله عنه) jutustas: „Prohveti (صلى الله عليه وسلم) eest möödus matuserongkäik ja inimesed kiitsid kadunukest. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „See (st Paradiis) on kinnitatud.“ Seejärel möödus teine matuserongkäik ja inimesed rääkisid kadunukesest halba. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „See (st Põrgu) on kinnitatud.“ Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم) küsiti: „Oo Jumala Sõnumitooja, sa ütled, et see on mõlemale kinnitatud?“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Inimeste tunnistus (võetakse vastu, sest) usklikud on Jumala tunnistajad maa peal.“

2644. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: „Aflah palus luba mind külastada, kuid ma ei lubanud teda. Ta ütles: „Kas varjad end minu eest, kuigi olen su onu?“ Aisha vastas: „Kuidas on see võimalik?“ Aflah vastas: „Sind imetas mu vennanaine, minu venna piimaga.“⁵ Ma küsisin Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم) selle kohta ja ta vastas: „Aflahil on õigus, luba tal end külastada.“

2645. Ibn Abbas (رضي الله عنهما) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles Hamza tütre kohta: „Mul ei ole seaduse järgi lubatud temaga abielluda, kuna piimasugulus on sama mis veresugulus (abielu küsimustes). Ta on mu piimavenna tütar.“⁶

2647. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: „Kord tuli Proh-

⁴ St kui keegi Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) eluajal midagi tegi, võis Jumal kohtuotsuse selle kohta läbi ilmutuse saata; nagu näiteks Aisha (رضي الله عنها) abielurikkumise süüdistusest vabastamine või Abu Lahabi Põrgutulle määramine.

⁵ St piimaga, mis sellel vennanaisel oli, kuna ta oli sünnitanud selle venna lapse.

⁶ Hamza oli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kõige noorem onu. Islami seaduse järgi on nõbudega abiellumine lubatud, kuna Hamzat ja Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) imetas sama amm, olid nad piimavennad ja oma vennatütreaga abiellumine (olgu siis tegemist veresuguluse või piimasugulusega) on keelatud.

vet (صلى الله عليه وسلم) mu juurde, kui minu majas oli üks mees. Ta ütles: „Oo Aisha, kes see on?“ Ma vastasin: „Mu piimavend.“ Ta ütles: „Oo Aisha, ole oma piimavendades kindel, kuna see kehtib vaid siis, kui on toimunud imetamisperioodil⁷.“

2649. Zaid ibn Khalid (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) andis käsu, et vallaline mees, kes oli ebaseaduslikus seksuaalvahekorras, saaks sada piitsahoopi ja saadetakse üheks aastaks välja.“

2650. An-Numan ibn Bashir (رضي الله عنهما) jutustas: „Mu ema palus mu isa, et too kingis mulle midagi oma varast ja isa tegigi seda, peale mõnda aega kõhklemist. Ema ütles, et ta ei jää enne rahule, kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) on selle üle tunnistajaks olnud. Ma olin väike poiss. Isa võttis mul käest kinni ja viis mu Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde. Ta ütles Prohvetile (صلى الله عليه وسلم): „Ta ema, bint Rawaha, palus mul sellele poisile kingituse teha.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Kas sul on peale tema veel poegi?“ Isa vastas: „Jah.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Ära tee mind tunnistajaks ebaõiglusele.“⁸ Ash-Shabi jutustas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Ma ei saa ebaõiglusele tunnistajaks.“⁸

2651. Zahdam ibn Mudarrif jutustas: „Ma kuulsin, kui Imran ibn Husain (رضي الله عنهما) ütles: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Parimad teie hulgast on need, kes elavad minu sajandil (st minu põlvkond), seejärel need, kes järgnevad ja siis need, kes tulevad peale noid.“ Imran ütles: „Ma ei tea, kas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) mainis kahte või kolme sajandit (põlvkonda) peale käesolevat. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) lisas: „Teie järgi tulevad mõned inimesed, kes on ebaausad ja ebausaldusväärsed; kes tunnistavad ilma, et neilt oleks tunnistust küsitud; kes vannuvad, kuid ei täida oma vandeid ja nende hulgas paistab silma paksus.“⁹

2653. Anas (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم) küsiti suurte pattude kohta ja ta ütles: „Need on: (1) kummardada kedagi peale Jumala, (2) olla oma vanemate suhtes kohusetundetud, (3) mõrvata inimene, (4) anda valetunnistust.“¹⁰

7 St lapse kahe esimese eluaasta sees, kui laps imeb näljaga piima.

8 St kui annad midagi ühele lapsele, pead ka teistele andma.

2656. Abdullah ibn Umar (رضي الله عنهما) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Bilal hüüdis *adhaani* siis, kui oli veel öö (st pime, enne koitu), seega sööge ja jooge kuni järgmise *adhaanini* (st Ibn Umm Maktumi *adhaanini*).“ Ibn Umm Maktum oli pime mees, kes ei teinud *adhaani* enne, kui oli juba tõesti koidik.

2662. Abu Bakra (رضي الله عنه) jutustas: „Üks mees kiitis Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ees teist meest. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles talle: „Häda sulle, sa lõikasid oma kaaslaste kaela läbi, sa lõikasid oma kaaslaste kaela läbi,“ korrates seda mitmeid kordi; seejärel lisas: „Igaüks teist, kes tahab oma venda kii- ta, peaks ütleva: „Ma arvan, et ta on selline ja selline ja vaid Jumal teab täpselt tõde ja ma ei kinnita kellegi head käitumist Jumala ees, vaid arvan, et ta on selline ja selline,“ kui ta tõesti teab, mida räägib.“¹¹

18. peatüki sissejuhatus: Ja Jumala sõna: „Ja kui lapsed teie hulgast jõuavad puberteediikka, siis küsige nad (alati) luba ...“ (24:59) Al-Mughira ütles: „Mina jõudsin puberteediikka 12-aastaselt.“ Naised jõuavad puberteediikka siis, kui neil hakkab mens, nagu Jumal on öelnud: „Ja need teie naiste hulgast, kes on jõudnud kuupuhastuse ikka ...“ kuni „... kuni nad saavad maha oma koormaga ...“ (65:4) Al-Hasan ibn Salih ütles: „Ma nägin üht naabrinnat, kes sai vanaemaks 21-aastaselt.“⁹

2665. Abu Said Al-Khudri (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Reedel *ghusli* tegemine on kohustuslik kõigile, kes on jõudnud puberteediikka.“¹²

2671. Ibn Abbas (رضي الله عنهما) jutustas: „Hilal ibn Umaiyya süüdistas Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ees oma naist ebaseaduslikus seksuaalvahekorras olemises Sharik ibn Sahmaga. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Esita tõend, või muidu saad seadusliku karistuse (st piitsahobid) oma selga.“ Hilal ütles: „Oo Jumala Sõnumitooja, kui keegi meist oleks näinud teist meest oma naise peal, kas läheks ta siis veel tõendit otsima?“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) aga kordas: „Esita tõend, või muidu saad seadusliku karistuse oma selga.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) mainis seejärel *li'aani*¹⁰ seadust.“

9 See naine sai suguküpseks 9-aastaselt ning abiellus ja sünnitas tütre 10-aastaselt. Tütar oli sama kiire arenguga kui ema.

10 *li'aan* – otseses tähenduses „needmine“, islami

2679. Abdullah (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Igaüks, kes peab vanduma, vandugu Jumala nimel või olgu vait.“¹¹“

2685. Ubaidullah ibn Abdullah ibn Utba jutustas: „Ibn Abbas (رضي الله عنهما) ütles: „Oo kohalolijad moslemid, miks küsite te Raamatu Rahvaste käest, kui teie Raamat (st Koraan) ilmutati Tema Prohvetile (صلى الله عليه وسلم) kõige viimase informatsioonina Jumalalt ja te retsiteerite seda, mida pole moonutatud? Jumal on teile teada andnud, et Raamatu Rahvad moonutasid ja muutsid oma kätega seda, mis neile ilmutati ja ütlesid: „See on Jumalalt,“ et sellest siinses ilmas kasu lõigata.“ Ibn Abbas lisas: „Kas need teadmised, mis teile ilmutatud on, ei ole piisavad, et hoida teid nendelt küsimast? Jumala nimel, ma pole iial näinud kedagi neist teilt (st moslemitelt) küsimas selle kohta, mida teile on ilmutatud.“

2689. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui inimesed vaid teaksid, mis (tasu) on *adhaani* hüüdmises ja esimeses reas (palvetamises) ja kui nad ei leiaks muud võimalust selle prigileegi võitmiseks kui liisku visates, siis viskaksid nad kindlasti selle eest liisku. Kui nad teaksid, mis (tasu) on keskpäeva (dohri) palves, jookseksid nad sellele ja kui nad vaid teaksid, mis (tasu) on hommiku (fažri) ja iša palvetes, siis nad lähleksid neile kohale, isegi kui peaksid sinna jõudmiseks roomama.“

53. KITAABU S-SULH (LEPITUSE RAAMAT) – VALITUD HADITHE

2690. Sahl ibn Saad (رضي الله عنه) jutustas: „Bani Amr ibn Aufi hõimuliikmete vahel oli tüli. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) läks koos mõnede kaaslastega

seaduse raames vanne, millega mees vannub kolm korda, et tema naine on olnud ebaseaduslikus seksuaalvahekorras, lisades neljanda korrana, et Jumala needus talle langeks, kui ta peaks valetama. Naisel on seejärel õigus süüdistus tagasi lükata samamoodi kolm korda vandudes, et ta on süütu, lisades neljanda korrana, et Jumala needus talle langeks, kui ta peaks valetama. Asi lõpeb lahutusega, kuid kummallegi poolele seaduslikku karistust ei määrata, kuna selleks puuduvad vajalikud tunnistajad.

¹¹ St vanduda ei tohi kellegi ega millegi nimel peale Jumala.

nende juurde, et neid omavahel lepitada. Palveaeg jõudis kätte, kuid Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei olnud veel tagasi. Bilal (رضي الله عنه) hüüdis palveks *adhaani*, aga Prohvetit (صلى الله عليه وسلم) polnud ikka veel, seega läks Bilal Abu Bakri (رضي الله عنه) juurde ja ütles: „Palveaeg on käes ja Prohvetit (صلى الله عليه وسلم) peetakse kinni, kas juhiksid inimesi palves?“ Abu Bakr (رضي الله عنه) vastas: „Jah, kui soovid.“ Seega hüüdis Bilal palveks *iqaamat* ja Abu Bakr alustas, kuid Prohvet (صلى الله عليه وسلم) tuli ridade vahel jalu tades, kuni jõudis esimesse ritta. Inimesed hakkasid plaksutama ja plaksutasid liialt palju. Kuigi Abu Bakril ei olnud kombeks palve ajal sinna-tänna vaadata, pööras ta ringi ja nägi Prohvetit (صلى الله عليه وسلم) enda taga. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) viipas talle käega, et ta jätkaks palvet sealt, kus ta oli, Abu Bakr aga tõstis käed, ülistas Jumalat ja seejärel taganes esimesse ritta ja Prohvet (صلى الله عليه وسلم) asus inimesi palves juhtima. Kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli palve lõpetanud, pöördus ta inimeste poole ja ütles: „Oo rahvas, kui teiega midagi palve ajal juhtub, hakkate te plaksutama. Tegelikult on plaksutamine (sel juhul lubatud) vaid naistele. Kui ühega teist midagi palves juhtub, peaks ta ütlema: „*SubhaanAllah!* (Ülistus olgu Jumalal!)“ ja igaüks, kes seda kuuleb, pöörab talle tähelepanu. Oo Abu Bakr, mis takistas sind inimesi palves juhtimast, kui ma sulle selleks märku andsin?“ Abu Bakr vastas: „Abu Quhafa pojale ei ole sobilik palvet Prohveti ees juhtida.“

2691. Anas (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvetit (صلى الله عليه وسلم) paluti: „Kas võiksid külastada Abdullah ibn Ubaid?“ Seega läks Prohvet (صلى الله عليه وسلم) eesli seljas tolle juurde ja moslemid saatsid teda, käies soolasel viljatul maal. Kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) Abdullah ibn Ubai juurde jõudis, ütles too: „Hoia minust eemale! Jumala nimel, su eesli hais on mulle halvasti mõjunud.“ Selle peale ütles üks Ansaari mees: „Jumala nimel, Jumala Sõnumitooja eesl lõhnab paremini kui sina.“ Selle peale sai üks mees Abdullahi hõimust Abdullahi eest pahaseks ja need kaks meest söimasid üksteist, mille peale nende kahe sõbrad said pahaseks ja kaks gruppi hakkas omavahel kaklema, kasutades kaikaid, kingi ja käsi. Meile teatati, et (selle kohta) ilmutati järgnev jumalik värss: „Ja kui kaks gruppi usklike hulgast hakkavad võitlema, siis sobitage nende vahel rahu ...“ (49:9)“

2692. Umm Kulthum bint Uqba (رضي الله عنها) ju-

tustas, et ta kuulis Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) ütlemas: „See, kes sobitab inimeste vahel hea väljamõeldise läbi või head öeldes rahu, ei ole valetaja.“

2693. Sahl ibn Saad (رضي الله عنه) jutustas: „Kord võitlesid Quba inimesed omavahel, kuni hakkasid üksteise pihta kive loopima. Kui Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم) sellest teatati, ütles ta: „Mingem, et nende vahele lepitust tuua.““

2697. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui keegi midagi välja mõtleb (leiutab usu kohta), mida meie usus ei ole, siis ei võeta temalt seda vastu.““

2701. Ibn Umar (رضي الله عنهما) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) seadis end omrale, kuid Quraiši hõimu uskmatud takistasid teda Kaabani jõudmast. Seega ta ohverdas oma looma ja lasi oma juuksed maha ajada Al-Hudaibiyas ja nõustus nendega, et läheb omrale järgneval aastal, ilma relvadeta, välja arvatud mõõgad ja ei jää Mekasse kauemaks kui nemad lubavad. Seega sooritas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) omra järgneval aastal ja sisenep lepingu järgi Mekasse. Kui ta oli seal kolm päeva veetnud, käskisid uskmatud tal lahkuda ja ta lahkus.“

2703. Anas (رضي الله عنه) jutustas: „An-Nadri tütar Ar-Rabi' lõhkus ühe tüdruku hamba ja ta sugulased palusid, et tüdruku sugulased võtaksid vastu kompensatsiooni ja andestaksid, kuid nood keeldusid. Seega läksid nad Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde, kes käskis neil tagasi maksta. Anas ibn An-Nadr küsis: „Oo Jumala Sõnumitooja, kas Ar-Rabi' hammas lõhutakse? Ei, Tema nimel, Kes on sind tõega saatnud, tema hammast ei lõhuta!“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Oo Anas, Jumala seadus nõuab tagasimaksimist.“ Hiljem tüdruku sugulased nõustusid ja andestasid talle. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Osadele Jumala sulastele, kes Jumala nimel vannuvad, Jumal ka vastab (st täidab nende vande).““ Anas lisas: „Inimesed nõustusid ja võtsid kompensatsiooni vastu.“

2704. Al-Hasan (Al-Basri) jutustas: „Jumala nimel, Al-Hasan ibn Ali (رضي الله عنهما) juhatas Muawiya vastu mäesuurseid väeüksuseid. Amr ibn Al-Aas

ütles (Muawiyale): „Tõesti, ma näen väeüksuseid, mis ei pöördu tagasi enne, kui on oma vastased surmanud. Muawiya, kes oli neist kahest parim, ütles: „Oo Amr, kui need tapavad nood ja nood tapavad need, kes jääks siis mulle töö tegemiseks; kes jääks siis mulle nende naiste jaoks; kes jääks siis mulle nende laste jaoks?“ Seejärel saatis Muawiya kaks Quraiši meest Abd Shamsi hõimust – Abdur-Rahman ibn Sumura ja Abdullah ibn Amir ibn Kuraizi – Al-Hasani juurde, öeldes neile: „Minge selle mehe juurde, pidage temaga rahuläbirääkimisi, rääkige temaga, veenge teda.“ Seega läksid nad Al-Hasani juurde, rääkisid temaga ja veensid teda rahu sõlmima. Al-Hasan ütles: „Meil, Abdul Muttalibi järeltulijatel, on vara ja inimesed lubavad endale vaid tapmist ja korruptsiooni (ja neid rahuldab vaid vara).“ Nad ütlesid Al-Hasanile: „Muawiya pakub sulle nii ja nii palju ja veenab sind rahu vastu võtma.“ Al-Hasan ütles neile: „Kuid kes vastutab sõnade eest, mida ütlesite?“ Nad vastasid: „Meie vastutame.“ Seega ükskõik, mida Al-Hasan küsis, nad vastasid: „Meie vastutame sinu ees selle eest.“ Seega Al-Hasan sõlmis Muawiyaga rahu.“ Al-Hasan (Al-Basri) ütles: „Ma kuulsin, kui Abu Bakra ütles: „Ma nägin Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) minbaril ja Al-Hasan ibn Ali oli tema kõrval. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vaatas kord rahvast, siis Al-Hasan ibn Alid ja ütles: „Minu poeg on *saiyid* (värikas, üllas) ja sõlmigu Jumal tema läbi kahe suure moslemite grupi vahel rahu.““

2707. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Inimkeha iga liigese eest tuleb *sadaqat* (almust) anda. Ja iga päeva eest, mil päike tõuseb, on *sadaqa*. Ja see, kui keegi seab inimeste vahel sisse õigluse, on *sadaqa*.““

54. KITAABU Š-ŠURUUT (TINGIMUSTE RAAMAT) – VALITUD HADITHE

2711. 2712. Marwan ja Al-Miswar ibn Makhrama (رضي الله عنهما) edastasid Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kaaslastelt: „Kui Suhail ibn Amr nõustus (Hudaibiya) lepinguga, seadis ta üheks tingimuseks, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) peab neile (st uskmatutele) tagasi saatma igaühe, kes nende poolelt tema juurde tuleb, isegi kui tegemist on moslemiga ja ei tohi nende ja selle inimese vahele sekkuda. Mosle-

mitele see tingimus ei meeldinud ja see oli neile vastik. Suhail aga ei olnud nõus, välja arvatud just selle tingimusega. Seega Prohvet (صلى الله عليه وسلم) nõustus selle tingimusega ja saatis Abu Jandali tema isa Suhail ibn Amri juurde tagasi. Sellest ajast peale saatis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) kogu rahupeerioidi jooksul tagasi igaühe, isegi kui tegemist oli moslemiga. Sel perioodil emigreerusid ka mõned usklikud naised, kaasa arvatud Umm Kulthum bint Uqba ibn Abu Muait, kes tuli Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) juurde, olles veel noor naine. Ta sugulane tuli Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde ja nõudis ta tagastamist, kuid Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei saanud teda neile tagasi, kuna Jumal oli ilmutanud naiste kohta järgmise värsi: „... Kui usklikud naised emigreeruvad teie juurde, siis pange nad proovile, Jumal teab kõige paremini nende usu kohta ...“ kuni „... ega ole uskmatud (abikaasadena) neile seaduslikud.“ (60:10).“

2716. Abdullah ibn Umar (رضي الله عنهما) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui keegi müüb tolmendatud datlipalme, siis selle viljad kuuluvad müüjale, kui just ostja muid tingimusi ei sea.““

2717. Urwa jutustas: „Aisha (رضي الله عنها) ütles mulle, et Barira tuli tema juurde orjusest vabastamise üleskirjutamise osas abi paluma ajal, mil ta ei olnud veel midagi oma vabastamise eest maksnud. Aisha ütles talle: „Mine oma isandate juurde ja kui nad nõustuvad, et mina sinu eest maksan (ja su vabastan), tingimusel, et su *walaa*¹² jääb mulle, siis maksan ma selle summa.“ Barira ütles oma isandatele selle kohta edasi, kuid nad keeldusid ja ütlesid: „Kui Aisha tahab teenet osutada, siis võib ta seda teha, aga *walaa* jääb meile.“ Aisha rääkis sellest Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم) ja too ütles talle: „Osta ja vabasta Barira, kuna *walaa* jääb vabastajale.““

2718. Jabir (رضي الله عنه) jutustas: „Kord kui ma ratsutasin (aeglasel) ja väsinud kaamelil, möödus Prohvet (صلى الله عليه وسلم) minust, äigas sellele ja palus sellele Jumala õnnistust. Kaamel muutus äkki nii kiireks, nagu see kunagi varem veel polnud olnud. Seejärel ütles Prohvet (صلى الله عليه وسلم): „Müü see ühe *uqiya* (kulla) eest mulle.“ Ma vastasin: „Ei.“ Ta küsis jälle: „Müü see ühe *uqiya* (kulla) eest mulle.“ See-
12 *walaa* – õigus pärida vabastatud orja vara; õigus kuulub sellele, kes orja vabastas; seda õigust ei saa ei ära kinkida ega müüa.

ga müüsin ma selle tingimusel, et võin sellega koju ratsutada. Kui me (Mediinasse) kohale jõudsime, viisin ma kaameli Prohvetile (صلى الله عليه وسلم) ja ta andis mulle selle hinna. Ma läksin koju tagasi, kuid ta saatis minu järele ja ütles: „Mul ei olnud plaanis su kaameli võtta. Seega võta oma kaamel, kingituseks sulle.““ (Järgnevad sama loo edastused erinevate detailidega selles osas, mis tingimustel tohtis Jabir müüdnud kaameliga Mediinasse ratsutada.)

2720. Abdullah ibn Umar (رضي الله عنهما) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) andis Khaibari maa juutidele kasutamiseks tingimusel, et need sellel töötavad ja seda harivad ning poole selle saagist endale võtavad.“

2721. Uqba ibn Amir (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kõigest tingimustest, mis te täitma peate on tingimused, mis teile seksuaalvahekorra lubatuks teevad (st abielulepingu tingimused) kõige suuremas õiguses täidetud saada.““

2723. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Ükski linnaelanik ei tohiks beduiini eest müüa. Äрге praktiseerige *nažši*¹³. Ükski moslem ei tohiks rohkem pakkuda asja eest, mille ta moslemist vend on juba ostnud, nagu ta ei tohi ka paluda tüdruku kätt, kes on juba teise moslemiga kihlatud. Moslemine ei tohi oma õe (st teise moslemine) lahutust provotseerida, et tema kohta omale võtta.““

2724. 2725. Abu Huraira ja Zaid ibn Khalid Al-Juhani (رضي الله عنهما) jutustasid: „Üks beduiin tuli Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) juurde ja ütles: „Oo Jumala Sõnumitooja, ma palun sind Jumala nimel, et sa minu küsimuses Jumala seaduse järgi kohut mõistaksid.“ Tema vastane, kes teadis rohkem, ütles: „Jah, mõista meie vahel Jumala seaduse järgi kohut ja luba mul rääkida.“ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Räägi.“ Ta ütles: „Mu poeg töötas tema juures töölisena ja oli tema naisega ebaseaduslikus seksuaalvahekorras. Inimesed ütlesid mulle, et mu poja peab kividega surnuks viskama. Selle asemel maksin ma oma poja eest sada lammas ja orjatari. Seejärel küsisin ma õpetlastelt selle kohta ja nad ütlesid mulle, et mu poeg peab

13 *nažš* – petmisviis, kus toote eest pakutakse kõrgemat hinda, kuigi seda ise osta ei taheta, et müüja saaks parema hinna sellelt, kes tegelikult osta tahab.

saama sada piitsahoopi ja üheks aastaks välja saadetama ja selle mehe naise peab kividega surnuks viskama.“ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Tema nimel, Kelle kätes on mu hing, ma mõistan teie üle Jumala seaduse järgi kohut. Orjatari ja lambad peab sulle tagastama, su poeg peab saama sada piitsahoopi ja üheks aastaks välja saadetama. Sina, oo Unais, mine tema naise juurde ja kui ta oma süüd tunnistab, viska ta kividega surnuks.“ Unais läks järgmisel hommikul selle naise juurde ja too tunnistas oma süüd. Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) andis käsu ta kividega surnuks visata.“

2727. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) keelas: (1) (kauba)karavanile teele vastu minna (et paremad kaubad endale saada); (2) linnaelanikel beduiinide kaupa müüa; (3) naisel oma tulevaselt abikaasalt juba olemasoleva naisega lahutust nõuda; (4) mehel püüda tühistada lepingut, mis juba kellegi teisega on sõlmitud. Ta keelas ka *nažši* ja looma udaras piima hoidmise, et seda müües ostjat petta.

17. peatüki sissejuhatus: Jabir ibn Abdullah (رضي الله عنهما) ütles *mukaatabi*¹⁴ kohta: „Tingimused on need, millega mõlemad pooled nõus on.“ Ibn Umar või Umar (رضي الله عنهما) ütles: „Iga tingimus, mis on Jumala seaduse vastu, on kehtetu, isegi kui sada sellist tingimust seada.“

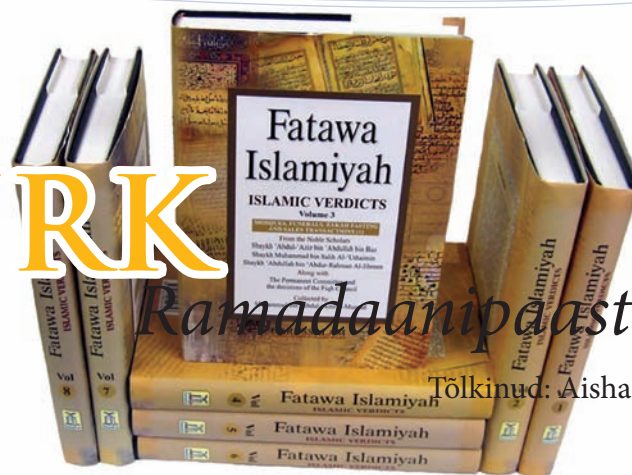
18. peatüki sissejuhatus: Ibn Sirin jutustas: „Üks mees ütles loomavärbajale: „Pane oma reisiloomad valmis ja kui ma sel ja sel päeval sinuga koos ei lähe, siis maksan sulle sada dirhamit.“ Kuid ta ei läinudki sel päeval. Shuraih ütles: „Kui keegi paneb endale tingimuse omast vabast tahtest, ilma sundimata, siis peab ta seda ka täitma.“ Ayyub edastas Ibn Sirinilt: „Üks mees müüs toidukraami ja ostja ütles müüjale, et kui ta tema juurde kolmapäeval ei tule, siis kaup jääb katki ja ta ei ilmunud tol päeval välja.“ Shuraih ütles ostjale: „Sa murdsid oma lubadust,“ ja otsustas tema vastu.

¹⁴ mukaatab – ori, kellele antakse teatud summa vastu vabastuskiri.

Sellega oleme lõpetanud „Sahih Al-Bukhari“ 3. köite (3/9).

FATWANURK

SELLE PAAST, KES EI PALVETA

Küsimus: Kas selle paast läheb kirja, kes kohustuslikke palveid ei palveta?

Vastus: Selle paast, kes ei palveta, ei ole korrektne ja seda ei võeta temalt vastu, kuna see, kes ei palveta, on uskmatu. Jumal on öelnud: „Kuid kui nad kahetsevad, (perfektselt kohustuslikke palveid) palvetavad ja zakaati maksavad, siis on nad teie usuvennad.“ (9:11). Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) on öelnud: „Nende- ja meievaheline leping on palve; seega kes selle jätab, on uskmatu,“ ja „Inimese ja uskmatuse vahel on palve jätmine.“ Selle järgi on talitanud ka Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslased. Tuntud järgija Abdullah ibn Shaqiq on öelnud: „Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) ei näinud ühegi teise teo mitte-sooritamises uskmatus peale palve.“ Sellel kõigel põhinevalt võime öelda, et selle inimese paast, kes ei palveta, on asjata, seda ei võeta temalt vastu ja tal ei ole sellest mingit kasu, kuna uskmatus ei võeta mingeid tegusid vastu.

šeikh Ibn al-'Uthaymeen
Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 751, fatwa nr 763
Fiqh al-Ibaadaat libni 'Uthaymeen - lk 178-179

KES EI PAASTU, ON USKMATU?

Küsimus: Kas see, kes ei paastu, kuigi ta ei ole haige ega ole tal ka muud islami seaduse järgi lubatud õigustust, on uskmatu, kuigi ta palvetab?

Vastus: See, kes ei paastu, kuna ta ütleb, et see ei ole kohustuslik, on õpetlaste üksmeelsel arvamisel

uskmatu. Kui keegi aga ei paastu, kuna ta on laisk või hoolimatu, siis see ei tee temast veel uskmatus, kuid ta on suures ohus, kuna on jätnud täitmata ühe islami tugisammastest, millel meie usk seisab.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee
Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 748, fatwa nr 759
Fataawa al-Lajnah ad-Daa'imah lil-Buhooth al-'Ilmiyyah wal-Iftaa. - fatwa nr 6060

PAAST ILMA SUHUURITA

Küsimus: Kui keegi läheb ramadaani ajal enne suhuuri¹ magama ja kuigi tal oli plaanis suhuuriks tõusta ja süüa, magab ta kuni hommikuni ja jääb seega söömata, kas siis ta paast võetakse temalt vastu?

Vastus: Tema paast võetakse temalt vastu, kuna suhuur ei ole üks paastu tingimustest, kuigi see on soovitatav, kuna Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Sööge suhuuri, kuna selles on õnnistus,“ (Al-Bukhari ja Muslim).

šeikh Ibn Baaz
Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 185, fatwa nr 124
al-Fataawa libni Baaz - Kitaab ad-Da'wah, 2. köide, lk 161

KUI PAASTU KATKESTAMISEKS POLE MUUD KUI VETT

Küsimus: Kui keegi reisib ramadaanipaastu ajal teises riigis ja tal ei ole paastu katkestamiseks käepärast muud kui vett, mida siis teha?

¹ Söögikord, mida süüakse varahommikul enne paastu algust.

Vastus: Kui inimene paastub ja päike on loojumas ja tal ei ole oma paastu millegi muu kui veega katkestada, siis katkestab ta oma paastu veega, sest datlitega paastu katkestamine on küll eelistatavam, kui mitte kohustuslik.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 188, fatwa nr 128

Fataawa al-Lajnah ad-Daa'imah lil-Buhooth al-'Ilmiyyah wal-Iftaa. - fatwa nr 11803

KUI PÄIKE LOOJUB VÄGA HILJA

Küsimus: Me elame riigis, kus päike loojub väga hilja – alles 21.30 või isegi 22.00. Millal peaksime oma paastu katkestama?

Vastus: Te peate oma paastu katkestama siis, kui päike loojub. Seni, kuni 24 tunni jooksul öö ja päev siiski vahelduvad, peavad moslemid paastuma hakama päikesetõusul ja paastu lõpetama päikeseloojangul.

šeikh Ibn 'Uthaymeen
Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 212, fatwa nr 155

MILLAL LENNUKIS PAAST KATKESTADA?

Küsimus: Kuidas peaks teadma, millal paastu katkestada, kui lendad lennukiga?

Vastus: Kui keegi on ramadaanipaastu ajal lennukis, siis peab ta seni paastuma, kui päike on looja läinud ja tal ei ole lubatud enne oma paastu katkestada.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 214, fatwa nr 158

Fataawa al-Lajnah ad-Daa'imah lil-Buhooth al-'Ilmiyyah wal-Iftaa. - fatwa nr 5468

KUI VANALT PEAKS LAPSE PAASTUMA?

Küsimus: Millal muutub paast lapsele kohustuslikuks ja kas selleks on mingi kindel iga?

Vastus: Last peaks käskima palvetada, kui ta on saanud seitse ja kümneselt võib teda keeldumise korral füüsiliselt karistada. Kohustuslikuks muutub regulaarne palve alates sellest, kui laps on jõudnud puberteediikka. Puberteediea tunnusteks on:

1. seksuaalse erutuse korral sperma väljutamine,
2. intiimkohas karvade kasvamine,
3. „märjad“ unenäod,
4. (kui muud tunnused veel puuduvad) 15-aastaseks saamine.

Sama käib ka tütarlaste kohta, va et sperma asemel on tupevedelik ja neil algab ka menstruatsioon.

Sama kehtib ka paastu kohta; st paastu muutub kohustuslikuks alates puberteediikka jõudmisest.

Aisha (raa) jutustas, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kirjasulg on üles tõstetud kolmel juhul: magaja puhul, kuni ta ärkab; lapse puhul, kuni ta jõuab puberteediikka ja vaimse puudega inimese puhul, kuni ta hakkab mõistma.“

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 233, fatwa nr 177

Fataawa al-Lajnah ad-Daa'imah lil-Buhooth al-'Ilmiyyah wal-Iftaa. - fatwa nr 1787

PUBERTEEDIEELSE LAPSE PAAST

Küsimus: Mida peaks arvama selle lapse paastust, kes ei ole veel puberteediikka jõudnud?

Vastus: Puberteediea eelses vanuses lapsel ei ole kohustuslik paastuda, kuid see, kes selle lapse eest vastutav on, peaks teda vahel käskima paastuda, et ta sellega harjuks. Taolise lapse paast on sunna, st ta saab paastudes küll tasu, kuid ta ei ole patune, kui oma paastu katkestab.

šeikh Ibn 'Uthaymeen
Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 237, fatwa nr 182
Fataawa ash-Shaykh Muhammad as-Saalih al-
'Uthaymeen – 1. köide, lk 493

MITTE-MOSLEMIST ARST KEELAS MUL TERVISLIKEL PÕHJUSTEL PAASTUDA

Küsimus: Arst soovitas mul mitte paastuda, kuna ütles, et paast mõjub mu tervisele halvasti. Kui ma juba 15 päeva ei olnud paastunud, sain teada, et see arst ei olegi moslem. Mida peaksin tegema?

Vastus: Sa pead need päevad, mis sul paastumata jäid, järgi paastuma. Sa tegid vea, kuulates sellises asjas mitte-moslemist arsti, kuna tal puudub vastav kompetents. Kui sul on tervisehädad, peaksid paastu ja muu islamisse puutuva koha pealt konsulteerima moslemist arstiga. Pead sellega tulevikus arvestama.

šeikh Ibn Fowzaan
Fataawa Ramadhaan – 1. köie, lk 292, fatwa nr 236
Fataawa libni Fowzaan, Kitaab ad-Da'wah – 1. köide, lk 153

RASE NAIN, KES EI SAA RAMADAANIST PUUDU JÄÄNUD PÄEVI TASA TEHA

Küsimus: 1409. (1988.) aastal ei paastunud mu naine ramadaanil ajal oma menstruatsiooni tõttu 14 päeva. Hiljem tegi ta 7 päeva tagasi ja 7 jäi tegemata. Nüüdseks on ta 6 kuus rase. Kas võib need 7 järelejäänud päeva tema seisukorra tõttu annuleerituteks lugeda? Mida teha?

Vastus: Sinu naine on kohustatud need päevad, mis tal sellest ramadaanist paastumata jäid, järele paastuma. Kui tal jäid need päevad enne järgmise ramadaanil saabumist järgi tegemata, peab ta need esimesel võimalusel järgi paastuma ja iga päeva eest trahvi maksma. Tema trahviks on iga päeva eest, mis tegemata, ühe vaese inimese toitmine poole mõõdu datlite, nisu või muuga, mida peres tavaliselt süüakse, või ühel päeval nii mitme inimese toitmine, kui mitu päeva tal paastumisest puudu jäi. Kui ta hilines aga raseduse või haiguse tõttu, siis peab ta vaid hiljem need päevad järgi paastuma ja

ei midagi muud.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee
Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 583, fatwa nr 568;
Fataawa al-Lajnah ad-Daa'imah lil-Buhooth al-
'Ilmiyyah wal-Iftaa. - fatwa nr 13545

DUA PAASTU KATKESTAMISEL JA MUESSINILE VASTAMINE

Küsimus: Kas Prohvet Muhammedilt (صلى الله عليه وسلم) on edastatud duaad, mida paastu katkestamisel öelda? Kas paastunud inimene peaks tavakohaselt muessini järgi adhaani kordama või oma paastu katkestamisega tegelema?

Vastus: Paastu katkestamise ajal tehtud duaale vastatakse väga suure tõenäosusega, kuna seda tehakse jumalakummardamist väljendava teo lõpul ja tavaliselt on inimene just siis, kui ta paastu katkestab, kõige nõrgem. Mida nõrgem on inimene füüsiliselt, seda tugevam on tema usk ja seda alandlikumalt pöördub ta Jumala poole. Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) õpetas järgmist duaad: „Allahumma läkä sumtu wa älää rizqikä afrartu (Oo Jumal, Sulle ma paastusin ja Sinu moonaga ma katkestasin paastu)“ (Abu Dawud 2358). Kui Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) oma paastu katkestas, ütles ta ka: „Thähäbäth thämä'u wabtallati l-uruuqu wa thäbätä l-äžru in ša allaah (Janu on läinud, arter on niiske ja tasu on kindel, kui Jumal seda tahab.)“ (Abu Dawud 2357).

Kuigi neid hadithe peetakse nõrkadeks (daiif), on mõned õpetlased need klassifitseerinud headeks (hasan) ja igal juhul, kui neid või ükskõik milliseid muid südamest tulevaid sõnu kasutades paastu katkestamisel duaad öelda, siis väga tõenäoliselt Jumal ka vastab sellele duaale.

Mis puutub muessini sõnade kordamisse, kui inimene paastu katkestab, siis seda on lubatud teha, kuna Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui kuulete muessinit, siis korrake, mida ta ütleb,“ (Sahih Al-Bukhari 611, Sahih Muslim 384) ja see käib kõigi olukordade kohta, välja arvatud, kui on olemas vastupidisele viitavad tõendid.

šeikh ibn Uthaymeen
Fatawa Arkaanul-Islaam – 2. köide, lk 670

PAASTUJALE SÖÖGI JA JOOGI ANDMINE

Küsimus: Eelmisel aastal ramadaani ajal tuli mu abikaasa töölt koju ja kui ta sisse astus, küsis ta mult klaasi vett. Ma vaatasin talle otsa, et aru saada, kas ta paastub ja kui olin kindel, et ta oli oma paastu unustanud, tõin talle klaasi vett. Kui ta oli selle ära joonud, tuli talle paast meelde ja ta riidles minuga selle eest, et ma polnud talle meenutanud. Nüüd kahetsen ma oma tegu. Mida peaksin oma teost arvama?

Vastus: Paastuvale abikaasale vee toomine oli patt. Sa oleksid pidanud talle meenutama, et ta paastub, kui ta sinult vett palus. Mis puutub aga su abikaasa paastu, siis see on kehtiv, kuna ta jõi vaid unustuse tõttu.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 225, Fatwa nr 171
Fataawa al-Lajnah ad-Daa'imah lil-Buhooth al-'Ilmiyyah wal-Iftaa. - Fatwa nr 13561

EKSAMITE TÖTTU RAMADAANIL MITTE PAASTUMINE

Küsimus: Ma olen gümnaasiumi viimase aasta õpilane. Meil on sel aastal ramadaani ajal lõpuksamid in ša Allah. Nagu te teate, on eksamipäevadel oluline, et õpilased oleksid täiesti oma tööle keskendunud, eriti kunaksamid toimuvad iga päev, järjest. Ma arvan, et paastumiseks oleks vaja, et ka puhkamine ja hea uni oleks võimalik. Seega, kas ma tohin eksamipäevadel mitte paastuda ja siis hiljem need päevad järgi teha?

Vastus: Sul ei ole lubatud ramadaani ajal mainitud põhjusel mitte paastuda. Mitte paastumine oleks lausa haram, kuna sinu kirjeldatud olukord ei kuulu islami seaduse järgi möönduste hulka.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

Fataawa Ramadhaan – 1. köide, lk 390, Fatwa nr 349

Fataawa al-Lajnah ad-Daa'imah lil-Buhooth al-'Ilmiyyah wal-Iftaa. - Fatwa nr 5454

KES POLE AASTAID PAASTUNUD

Küsimus: Mida peaks tegema moslem, kes pole juba aastaid ramadaanikuul paastunud, kuigi on kõiki teisi islami kohustusi täitnud. Kuna miski teda paastumises ei takistanud, kas peab ta kõik need paastumata kuud järgi paastuma, kui ta nüüd oma tegu kahetseb?

Vastus: Kui ta nüüd oma tegu kahetseb, ei pea ta eelnenud paastumata ramadaanikuid järgi paastuma, kuna kõik kohustuslikud teod islamis on moslemitele määratud teatud ajal. Seega, kui keegi jätab midagi meelega ja ilma legaalse põhjuseta õigel ajal tegemata ja selle asja aeg möödub, siis ei võta Jumal temalt seda tegu nagunii enam vastu, tehku ta see hiljem kasvõi sajakordselt tagasi. Seega ei ole tal mõtet neid päevi tagantjärgi paastuda, kuid ta peaks patukahetsuses Jumala poole pöörduma, andestust paluma ja võimalikult palju häid tegusid tegema, et Jumal talle andestaks.

šeikh Ibn Uthaymeen
Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 556, Fatwa nr 539

Fataawa ash-Shaykh Muhammad as-Saalih al-'Uthaymeen – 1. köide, lk 536

EELMISE RAMADAANI PÄEVAD ON VEEL PAASTUMATA

Küsimus: Kui uus ramadaan juba kätte jõuab ja eelmisest on veel päevi, mis tagantjärgi paastumata, kas see inimene on siis patustanud ja kas ta peab nende eest kuidagi tasuma?

Vastus: Eelmisest ramadaanist paastumata jäänud päevad tuleb alati enne järgmise ramadaani saabumist ära paastuda. Paastuja võib need päevad kuni järgmise šabaanini (just enne ramadaani) edasi lükata, kuid kui järgmine ramadaan juba saabub ja ta ei ole ilma seadusliku põhjuseta ikka veel oma päevi ära paastunud, on ta teinud pattu. Seega peab ta hiljem need päevad järgi paastuma ja iga päeva

eest ka vaest inimest toitma, nagu Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslaste otsus ette näeb. Toidu koguseks on pool saa'd2 seda, mida vastavas riigis süüakse ja see tuleb anda inimestele või ühele inimesele. Mis puutub aga sellesse, kellel oli oma paastu edasilükamiseks seaduslik põhjus, näiteks haigus, siis tema peab lihtsalt oma päevad tagantjärele paastuma ja vaest inimest toita ei ole vaja.

šeikh Ibn Baaz

Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 555, Fatwa nr 537;

al-Fataawa libni-Baaz - Kitaab ad-Da'waah, 2. köide, lk 158-159

SEKSUAALVAHEKORD RAMADAANIKUU PÄEVAL

Küsimus: Mida peaks arvama sellest, kui keegi on ramadaanikuul päeva ajal seksuaalvahekorras?

Vastus: Kui mõlemad neist olid nende hulgast, kellele paastumine ei olnud kohustuseks, nagu näiteks reisijad, siis on see lubatud. Kui nad aga mõlemad olid nende hulgast, kes peaks ramadaanikuul paastuma, siis on see tegu haram ja nad peavad selle päeva uuesti paastuma. Lisaks peavad nad karistuseks ka ühe orja vabastama või kui see pole võimalik, siis kaks kuud järjest paastuma ja kui seegi pole võimalik, siis 60 vaest inimest toitma. Sama kehtib nii naise kui mehe puhul, kui tegu oli kokkuleppeline. Kui aga mees naist sundis, siis naine ei pea midagi järgi tegema.

šeikh Ibn Uthaymeen

Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 606, Fatwa nr 597

Fataawa Shaykh Ibn 'Uthaymeen – 1. köide, lk 541-542

SURM ENNE RAMADAANIPÄEVADE TAGANTJÄRGI PAASTUMIST

Küsimus: Mis siis saab, kui keegi sureb enne seda, kui on ramadaanist paastumata jäänud päevad jõudnud järgi paastuda?

Vastus: Kui keegi sureb enne, kui on saanud rama-

2 1 saa' = umbes 3 kg

daanist paastumata jäänud päevad järgi paastuda, peab keegi, kes tema asjade eest vastutav on, st lähedane sugulane või pärija, need päevad tema eest paastuma. Nii on mainitud Aisha (raa) hadithis, milles ta edastab, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kui keegi sureb ja tal oli veel ramadaanist päevi järgi teha, peab see, kes tema asjade eest vastutav on, need päevad tema eest paastuma.“ Kui see, kes tema asjade eest vastutav on, paastuda ei saa, peab ta iga paastumata päeva eest üht vaest toitma.

šeikh Ibn Uthaymeen

Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 626, Fatwa nr 626

Fiqh al-'Ibaadaat libni 'Uthaymeen - lk 202-203

SAATUSE ÖÖ MÄRGID

Küsimus: Millised on Saatuse Öö (leilat ul-qadr) märgid?

Vastus: Saatuse Öö märkide hulgas on näiteks see, et see on rahulik öö, mil uskliku süda on rõõmus ja rahul ja ta muutub heade tegude tegemises väga aktiivseks. Päike tõuseb järgmisel hommikul selgelt, ilma kiirteta.

šeikh Ibn Uthaymeen

Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 852, Fatwa nr 841;

Fataawa ash-Shaykh Muhammad as-Saalih al-Uthaymeen – 1. köide, lk 563

27. RAMADAAN SAATUSE ÖÖNA

Küsimus: Osad moslemid peavad just 27. ramadaani Saatuse Ööks. Kas sellel on ka mingit alust ja kas sellele on tõendeid?

Vastus: Jah, selleks on alust ja sellele on ka tõestus, kuna 27. ramadaan on mainitud ühes Sahih Muslimi hadithis, mille edastajaks on Ubayy ibn Kaab (raa). Siiski tuleb märkida, et enamik suuri õpetlasi arvab, et Saatuse Öö jääb kümne viimase ramadaani öö, täpsemalt seitsme viimase, hulka. See võib olla 27. öö, kuid ka 25., 26. või isegi 24. jne. Seetõttu peaks igaüks kõigil neil öödel eriliselt palvetama, et mitte tõelist Saatuse Ööd ja selle tasu maha magada. Jumal on Koraanis öelnud: „Tõesti, Me saatsime selle (st Koraani) alla õnnistatud ööl. Tõesti, Me oleme

Hoiatajad." (44:3) ja „Tõesti, Me saatsime selle alla Saatuse Ööl. Ja mis ütleks sulle, mis on Saatuse Öö? Saatuse Öö on parem kui tuhat kuud. Inglid ja Vaim laskuvad sel ööl Isanda loal maale kõigis asjus. (Sellel ööl kestab) rahu koidikuni." (97:1-5)

šeikh Ibn Uthaymeen

Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 852, Fatwa nr 842

al-Fataawa libni-'Uthaymeen - Kitaab ad-Da'wah – 1. köide, lk 204-205

ÜHE ÖÖ SAATUSE ÖÖKS VÄLJA VALIMINE

Küsimus: Mõned inimesed otsivad Saatuse Ööd ja palvetavad ning teenivad muudmoodi Jumalat igal aastal ühel ja samal kindlal ööl, kuigi nad teistel ramadaaniöödel seda ei tee. Kas see on sunnaga kooskõlas?

Vastus: Ei, see ei ole õige ega sunnaga kooskõlas. Saatuse Öö võib olla nii 27. või ka ükskõik milline teine öö, millest hadithides juttu on. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Tol aastal ilmutati Saatuse Öö 21.“ Seega ei tohiks keegi ühte ööd erilisena välja valida ja seda ainuõigeks Saatuse Ööks pidada. Pigem tuleks selles suhtes rohkem pingutada ramadaani kümnel viimasel ööl, nagu Prohvet (صلى الله عليه وسلم) meid on õpetanud, kuna ramadaani viimase kümne öö saabudes pingutas ta oma rihma, äratas oma pere ja hoidis neid (Jumala kummardamiseks) üleval. Igale mõistlikule usklikule oleks sobilik viimasel kümnel ramadaanikuu ööl rohkem püüelda, et tasu temast mööda ei läheks.

šeikh Ibn Uthaymeen

Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 855, Fatwa nr 844

Fiqh al-Ibaadaat libni-'Uthaymeen - lk 207

KUI UNUSTAD ZAKAAT UL-FITRI MAKSMATA

Küsimus: Mis peaks tegema see inimene, kes on unustanud zakaat ul-fitri maksta ja kellele see tuleb meelde alles eidi jutluse ajal, peale palvet?

Vastus: Zakaat ul-fitrit peab maksma enne eidi palvet ja kes on selle tõesti unustanud, siis tuleb tal see lihtsalt maksta niipea, kui see talle meelde tuleb. Kui

inimene aga ei ole unustanud, ei tohi ta jätta selle maksmist peale eidi palvet, kuna Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) käskis moslemitel see enne eidi palvet ära maksta.

šeikh Ibn Baaz

Fataawa Ramadhaan – 2. köide, lk 931-932, Fatwa nr 914;

Majmoo' Fataawa Samaahatu ash-Shaykh 'Abdul Azeez Ibn 'Abdullaah Ibn Baaz – 3. köide, lkf

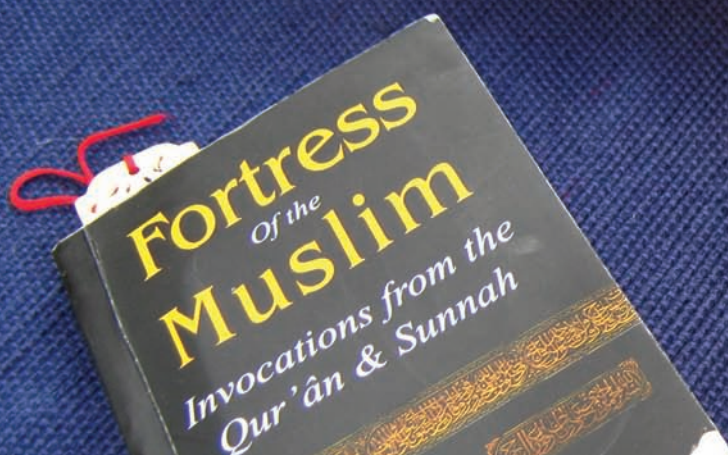
ZAKAAT UL-FITR RAHAS

Küsimus: Kas zakaat ul-fitrit on lubatud rahas maksta?

Vastus: Zakaat ul-fitrit on lubatud maksta ainult toidus ja seda ei ole lubatud maksta sama summa rahaga, kuna Prohvet (صلى الله عليه وسلم) tegi kohustuseks maksta üks saa datlites või odras. Abu Said Al-Khudri (raa) jutustas: „Me maksime seda (st zakaat ul-fitrit) Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ajal ühe saa toiduna.“ (Sahih Al-Bukhari 2:582). Seetõttu ei ole lubatud kellelgi zakaat ul-fitrit rahas, riides ega kodukaubas maksta. Jumal on teinud meile kohustuseks, mis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) on meile edastanud. Nendel, kes peavad zakaat ul-fitri rahas maksmist heaks, ei ole mingeid tõendeid. Seadust ei tehta mitte inimeste vaid Jumala sõna järgi. Seega, kuna Jumal on teinud meile läbi Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) õpetuse kohustuseks seda toidus maksa, siis ei ole meil lubatud seda ignoreerida, ükskõik, mida me ise heaks või halvaks peame. Pigem peaks inimene oma arvamuse kahtluse alla panema, kui see Jumala arvamusest lahkneb.

šeikh Ibn Uthaymeen

Allikad: www.fatwa-online.com, www.salafitalk.net

„MOSLEMI KINDLUS - duaasid Koraanist ja sunnast“

Said ibn Wahf Al-Qahtani Said ibn Wahf Al-Qahtani

Tõlkinud ja koostanud: Aisha

27. MEENUTUSI HOMMIKUKS JA ÖHTUKS (1. OSA)

Kogu kiitus kuulub vaid Jumalale ja rahu olgu sel-
lel, kelle järel ei tule enam ühtki prohvetit.¹

75. (audhu billāhi mina š-šaitaani ražiim) allaahu lāā ilāhā illā huwa l-hājjū l-qajjuum, lāā tā'khudhuhu sinātun wa lāā nāum, lähu mää fii s-sāmāwāāti wa mää fi l-ard, män dhāā ällādhii jāšfā'u 'indāhu illāā bi'idhnihi, ja'lāmu mää bāinā äidiihim wa mää khālfāhum, wa lāā juhituunā bi-šāi'in min 'ilmihī illāā bimāā šāā', wasi'ā kursijuhu s-sāmāwāāti wal-ard, wa lāā jā'uduhu hifzuhumāā, wa huwā l-'āliju l-'aziim. –

(Otsin kaitset Jumalalt neetud saatana eest.) Jumal

1 Anas (raa) ütles, et ta kuulis Prohvetit (saws) ütlemas: „See, kui istun inimestega ja meenutan Kõikvõimast Jumalat hommikupalvest (st fažrist) päikesetõusuni on mulle armsam, kui nelja orja vabastamine Ismaeli laste hulgast. See, kui istun inimestega ja meenutan Jumalat pärastlõuna palvest (st asrist) kuni päikeseloojanguni on mulle armsam, kui nelja orja vabastamine Ismaeli laste hulgast.“ (Abu Dawud 3667; Al-Albani klassifikatsiooni järgi hasan hadith – „Sahih Abu Dawud“ 2/698)

– ei ole jumalust peale Tema, Igavese, (kõige eksisteeriva) Alalhoidja. Tema üle ei võta võimust ei tukastus ega uni. Temale kuulub kõik, mis on taevastes, ja kõik, mis maa peal. Kes on see, kes saaks Temalt paluda ilma Tema loata? Ta teab, mis on neil (Tema loomingul) käes ning mis neil ees seisab ja mis tuleb pärast neid ning nad ei adu midagi Tema teadmistest, välja arvatud see, mida Ta soovib. Tema järi ulatub üle taevaste ja maa ja nende hoidmine ei väsitata Teda. Ja Ta on Kõrgeim, Suurim.²

76. bismi llāhi r-rahmāāni r-rahiim. qul huwa llaahu ahad, allaahu samad, läm jälid wa läm juulād, wa läm jākun lähu kuufuwan āhād. – Jumala, Armulisima ja Halastavaima nimel. Ütle: Ta on Üks ja Ainus Jumal, Iseseisev ja Igavene Jumal. Ta ei ole eostanud ega ole eostatud ja Talle ei ole kedagi võrdset.³

2 Koraan 2:255. Igaüks, kes seda lausub hommikul, on džinnide eest kaitstud kuni õhtuni, mil ta magama heidab ja igauks, kes lausub seda õhtul, on džinnide eest kaitstud kuni hommikuni, mil ta ärkab. Al-Hakim 1/562.

3 Koraan 112:1-4

bismi lläahi r-rahmääni r-rahiim. qul a'uudhu bi rabbi l-falaq, min šarri mää khalaq, wa min šarri ghääsiqin idhää waqab, wa min šarri n-näffääthääti fi l-'uqad, wa min šarri hääsidin idhää häsäd. – Jumala, Armulisima ja Halastavaima nimel. Ütle: Ma otsin kaitset koidu Isandalt kurja eest, mis Ta on loonud ja pimeneva öö kurja eest, kui see varjub ja sõlmedesse puhujate kurja eest ja kadeda kurja eest, kui ta kadestab.⁴

bismi lläahi r-rahmääni r-rahiim. qul a'uudu bi rabbi n-nääs, mäliki n-nääs, iläahi n-nääs, min šarri l-waswaasi l-khännääs, ällädhi juwaswisu fii suduuri n-nääs, min äl-žinnäti wa n-nääs. – Jumala, Armulisima ja Halastavaima nimel. Ütle: Ma otsin kaitset inimeste Isandalt, inimeste Kuningalt, inimeste Jumalalt, taganeva sosistaja (Saatana) kurja eest, kes sosistab inimeste rinda inimeste ja džinnide seast.^{5 6}

77. asbahnää wa-asbaha l-mulku lilläähi wal-hämdu lillääh, lää iläähä illallaahu wahdahu lää šäriikä läh, lähu l-mulk wa lähu l-hämdu wa huwa 'älää kulli šä'iin qadiir, rabbi äs'älukä khäirä mää fii häädhä l-jäumi wa khäirä mää bä'däh, wa a'uudhu bikä min šarri mää fii häädhä l-jäumi wa šarri mää bä'däh, rabbi a'uudhu bikä minä l-käsäl, wa suu'i l-kibar, rabbi a'uudhu bikä min 'ädhääbin fii n-naari wa 'ädhääbin fii l-qabr. – Me oleme jõudnud uue päeva hommikusse⁷ ja selles kuulub kogu ülemvõim Jumalale. Kiitus olgu Jumalal. Ei ole ühtki kummardamist väärivat jumalust peale Jumala, Kes on Ainus ja Kel pole kaaslas. Talle kuulub ülemvõim ja Talle kuulub kiitus ja Ta on suuteline kõike tegema. Mu Isand, ma palun Sinult sellest päevast head ja järgnevatest päevadest head ja ma otsin Sinult kaitset selle päeva halva eest ja järgnevate päevade halva eest.⁸ Mu Isand, ma otsin Sinult kaitset laiskuse ja

4 Koraan 113:1-5

5 Koraan 114:1-6

6 Igauks, kes neid kolm korda araabia keeles igal hommikul ja õhtul retsiteerib, on kõige eest kaitstud. Abu Dawud 4/322, At-Tirmidhi 5/567, vaata ka Al-Albani "Sahih At-Tirmidhi" 3/182.

7 Õhtul tuleks selle asemel öelda: „amsainaa wa amsa l-mulku lilläähi” ehk „Me oleme jõudnud uude päeva (sest islami süsteemi järgi vahetub kuupäev maghribiga, mitte 00:00) ja selles kuulub kogu ülemvõim Jumalale.”

8 Õhtul tuleks selle asemel öelda: “rabbi äs'älukä khäirä mää fii häädhihi l-läiläti wa khäirä mää bä'dähää, wa a'uudhu bikä min šarri mää fii häädhihi l-läiläti wa šarri mää bä'dähää” - Mu Isand, ma palun Sinult sellest ööst head ja järgnevatest öödest head ja ma otsin Sinult kaitset selle öö halva eest ja järgnevate ööde halva eest.”

vana ea abituse eest. Mu Isand, ma otsin Sinult kaitset Põrgutule karistuse ja hauakaristuse eest.⁹

78. allaahumma bikä asbahnää wa bikä ämsäinää wa bikä nähjää wa bikä nämuuu wa iläikä n-nušuur. – Oo Jumal, tänu Sulle me näeme hommikut ja tänu Sulle näeme me õhtut,¹⁰ tänu Sulle me elame ja tänu Sulle me sureme ja Sinu juurde viib meie viimne tee.¹¹

79. allaahumma äntä rabbi lää iläähä illa änt, khäläqtänii wa änää 'äbduk, wa änää 'älää 'ähdikä wa wa'dik mää stata'tu, a'uudhu bikä min šarri mää sana'tu, äbuu'u läkä bi-ni'mätikä 'äläjjä, wa äbuu'u bädhänbii fäaghfir lii fä-innähu lää jäghfiru l-dhunuubä illä änt. – Oo Jumal, Sa oled mu Isand, ei ole ühtki kummardamist väärivat jumalust peale Sinu. Sina löid minu ja ma olen Sinu sulane. Ma pean Sinu lepingut ja oma vannet Sulle nii palju, kui vähegi suudan. Ma otsin Sinult kaitset halva eest, mis olen teinud. Ma võtan vastu Su õnistused mulle ja oma halvad teod. Andesta mulle, kuna keegi ei saa patte andestada peale Sinu.¹²

80. allaahumma innii asbahtu ušhidukä wa ušhidu hämälätä 'aršik, wa mälää'ikätukä wa žämii'ä khalqik, ännäkä äntä llaahu lää iläähä illa äntä wahdäkä lää šäriikä läk, wa ännä muhammädän 'abdukä wa rasuuluk. – Oo Jumal, olen näinud uut hommikut¹³ ja kutsun üles Sind, Sinu Trooni kandjaid, Sinu ingleid ja kogu loomingut tunnistama, et tõesti Sina oled Jumal, pole kedagi kummardamist väärivat peale Sinu, Ainsa, Kellel pole kaaslas ja et Muhammed on Sinu sulane ja Sinu Sõnumitooja. (4x araabia keeles)¹⁴

81. allaahumma mää asbaha bii min ni'mätin äw bi-ähädin min khalqikä fäminkä wahdäkä

9 Muslim 4/2088.

10 Õhtul tuleks selle asemel öelda: “allahumma bikä ämsäinää wa bikä asbahnää wa bikä nähjää wa bikä nämuuu, wa iläikä l-masiir” -” Oo Jumal, tänu Sulle näeme me õhtut ja tänu Sulle näeme me hommikut, tänu Sulle me elame ja tänu Sulle me sureme ja Sinu juurde viib meie viimne tee.”

11 „Sahih At-Tirmidhi” 3/142.

12 Igauks, kes veendunult seda õhtul loeb ja öö jooksul sureb, siseneb Paradiisi ja igauks, kes veendunult seda hommikul loeb ja päeva jooksul sureb, siseneb Paradiisi. Al-Bukhari 7/150, An-Nasai, At-Tirmidhi.

13 Õhtul tuleks selle asemel öelda: “allahumma innii ämsäitu...” - “Oo Jumal, olen lõpetanud taas kord päeva...”

14 Selle, kes seda neli korda ütleb, päästab Jumal Põrgutulest. - Abu Dawud 4/317; ka Al-Bukhari “Al-Adab Al-Mufrad”, An-Nasai “Amalul Yawm wal-Laylah” ja Ibn As-Sunni. Nasai ja Abu Dawudi edastusketid on hasan – Ibn Baz, lk 23.

lää šariikā lāk, fälākā l-hāmdu wa lākā š-šukr. – Oo Jumal, kogu õnnistus, mis mina või ükskõik kes Sinu loominguks oleme sel hommikul¹⁵ saanud, on vaid Sinult, Sul pole kaaslast. Kogu ülistus olgu Sul ja kogu tänu olgu Sul.¹⁶

82. allaahumma 'ääfinii fii bādānii, allahumma 'ääfinii fii sām'ii, allahumma 'ääfinii fii basarii, lää ilāähā illā änt. allahumma innii a'uudhu bikā min 'ādhāabi l-qabr, lää ilāähā illā änt. – Oo Jumal, hoia minu keha. Oo Jumal, hoia minu kuulumist. Oo Jumal, hoia minu nägemist. Ei ole ühtki kummardamist väärivat jumalust peale Sinu. Oo Jumal,

15 Õhtul tuleks selle asemel öelda: „allaahumma mää ämsää bii□“ – “Oo Jumal ... oleme sel õhtul saanud...”

16 Igaüks, kes seda hommikul ütleb, on sel päeval täitnud oma kohustust Jumalat tänada ja igaüks, kes seda õhtul ütleb, on selleks ööks täitnud oma kohustust Jumalat tänada. Abu Dawud 4/318, An-Nasai “Amalu l-Yawm wa l-Laylah” (nr 7), Ibn As-Sunni (nr 41), Ibn Hibban (nr 2361). Edastajatekett on hasan – Ibn Baz, lk 24.

ma otsin Sinult kaitset uskmatuse ja vaesuse eest ja ma otsin Sinult kaitset hauakaristuse eest. Pole ühtki kummardamist väärivat jumalust peale Sinu. (3x araabia keeles)¹⁷

83. hāsbijā llaahu lää ilāähā illā hu, 'älāihi tāwākkāltu wa huwa rabbu l-'arši l-azhiim. – Jumal on mulle piisav. Pole kedagi kummardamist väärivat peale Tema. Teda ma usaldan, Ta on Majesteetliku Trooni Isand. (7x araabia keeles)¹⁸

17 Abu Dawud 4/324, Ahmad 5/42, An-Nasai „Amalu l-Yawm wa l-Laylah“ (nr 22), Ibn As-Sunni (nr 69), Al-Bukhari „Al-Adab Al-Mufrad“. Edastajatekett on hasan – Ibn Baz, lk 26.

18 Jumal annab sellele, kes seda hommikul ja õhtul 7x ütleb, mida iganes too tahab siinses ja järgmises ilmas - Ibn As-Sunni (nr 71), Abu Dawud 4/321. Mõlemad omistatakse otse Prohvetile (saws) (st on marfu'). Edastajatekett on sahih – Ibn As-Sunni.

!ÕPIME ARAABIA KEELT

17. MÕÖDUD

kaal	<i>miizään</i>	ميزان
mõõt	<i>qijääs</i>	قياس
kilogramm	<i>kilugrääm</i>	كيلو غرام
gramm	<i>grääm</i>	غرام
sentimeeter	<i>sentimeträ</i>	سنتمتر
millimeeter	<i>millimeträ</i>	مليميتر
meeter	<i>mätr</i>	متر
kilomeeter	<i>kilumäträ</i>	كيلومتر

18. OSAD

pool	<i>nisf</i>	نصف
kolmandik	<i>thulth</i>	ثلث
neljandik	<i>rub'ä</i>	رُبع
viiendik	<i>khums</i>	خمس
kolm neljandikku	<i>thälääthä arbaa'</i>	ثلاثة أرباع
üheksandik	<i>tus'ä</i>	تسع
kümnendik	<i>'ušr</i>	عشر
topelt	<i>du'f</i>	ضعف
kolm korda	<i>thälääthät ad'aaf</i>	ثلاثة أضعاف
sada korda	<i>mi'ät di'f</i>	مائة ضعف
üks kord	<i>marra</i>	مرة
kaks korda	<i>marratään</i>	مرتان
kolm korda	<i>thälääthä marraat</i>	ثلاثة مرات
neli korda	<i>arbaa' marraat</i>	أربع مرات
kümme korda	<i>'ašr marraat</i>	عشر مرات
sada korda	<i>mi'ä marra</i>	مائة مرات

19. ARITMEETIKA

liitmine	äl-žäm'ä	الجمع
lahutamine	at-tarih	الطرح
korrutamise	ad-darb	الضرب
jagamine	al-qisma	القسمة
pluss (+)	'äläämätu l-žäm'ä	علامة الجمع
miinus (-)	'äläämätu t-tarah	علامة الطرح
üks kord	marratan waahida	مرة واحدة
jagatud ... ga	maqsuum 'älää ...	مقسوم على
võrdub	musaawin	مساو
korrutatud ...ga	madruub bi...	مضروب ب
protsent	bi-l-mi'ä	بالمئة

20. JUUR- JA PUUVILJAD

artišokk	ardi šaqqii	أرضي شوكي
spargel	hiljuun	هليون
avokaado	afukäätu	أفوكاتو
oad	fäsuliä	فاصوليا
peet	šamandar	شمندر
kapsas	mälfuuf	ملفوف
porgand	žazar	جزر
sibul	basal	بصل
mais	dhura	ذرة
kurk	khiaar	خيار
baklažaan	bäädhinžään	بادنجان
küüslauk	thuum	ثوم
roheline oad	lubjä' khadraa'	لوبياء خضراء
porrulauk	kurräätth	كرات
roheline salat	khass	خس
seened	futir	فطر
herned	bääzilä	بازيلا
pipar	filfil	فلفل
kartul	bataatis	بطاطس
kaalikas	mälfuuf lifti	ملفوف لفتي
spinat	säbäänikh	سبانخ
maguskartul	bataata hilwa	بطاطا حلوة
tomatid	banaduura	بندورة
naeris	lift	لفت
suvikõrvits	kuusä	كوسى
banaan	mäwz	موز
greip	ghiiib fruit	غريب فروت

LASTELE

KAVAL KUNINGAS

Oli kord kuningriik, kus inimesed vahetasid kuningat igal aastal. Tulevane kuningas pidi nõustuma lepinguga, et kui tema valitsemisaeg läbi saab, siis saadetakse ta tühjale saarele.

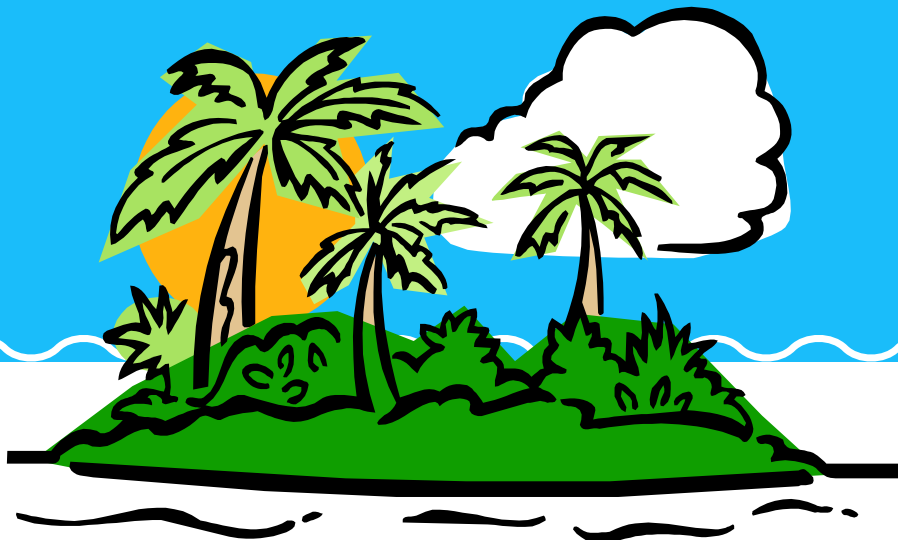
Oli jälle aeg, mil aasta oli täis ja lahkuv kuningas pidi valmistuma saarele minekuks. Ta riietati uhketesse rõivastesse ja pandi elevandi selga istuma, et läbi linna hüvastijätumarss teha. See oli alati lahkuvate kuningate kõige kurvem hetk peale valitsemisaega. Pärast hüvastijätu pani rahvas kuninga paati ja viis ta üksikule saarele. Nii ka seekord.

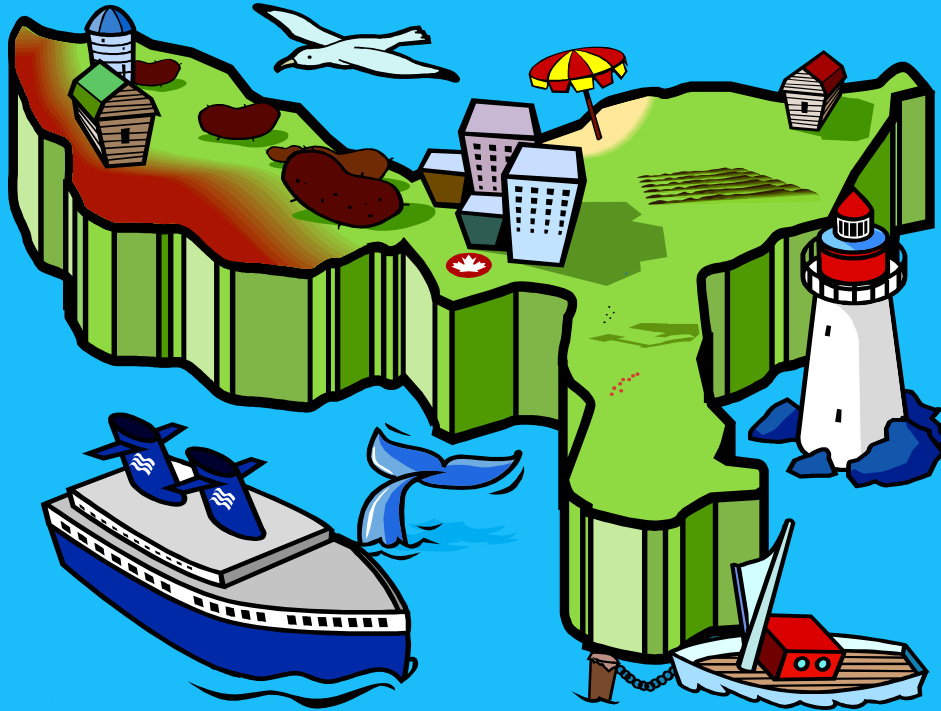
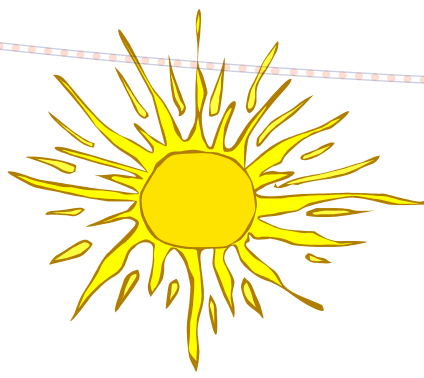
Kuid tagasiteel avastasid inimesed, et üks laev oli üsna hiljuti uppunud. Nad nägid noort meest, kes oli laevahukust pääsenud, hoides kinni hulpivast puutükist. Kuna nad vajasid parajasti uut kuningat, siis viis rahvas noormehe oma riiki. Nad palusid tal hakata kuningaks üheks aastaks ja lõpuks noormees nõustus. Inimesed seletasid talle kõik seadused ja tavad ja ka selle, et ta viiakse ühe aasta möödumisel üksikule saarele peale ühte aastat.

Peale kolme valitsemispäeva palus uus kuningas oma ministril talle näidata seda saart, kuhu kuningat saadetakse. Nad nõustusid ja läksid saart vaatama. Saar oli kaetud tiheda metsaga, kust kostusid hirmutavad kiskjate hääled. Kuningas kõndis natuke metsa sisse ja leidis sealt eest eelnevad kuningad, kelle metsloomad olid maha murdnud ja mõistis, et see on ka tema saatus.

Kuningas läks tagasi oma riiki ja palus enda juurde saata 100 tugevat töömeest, kellel ta käskis saarele minna, kõik kiskjad hävitada ja metsikud puud maha raiuda. Kuningas käis iga kuu vaatamas, kuidas neil töö edeneb.

Peale kolme kuud olid kõik kiskjad läinud ja puud maha raiutud. Seejärel käskis kuningas töömeestele istutada igale poole ilusad aiad. Ta saatis saarele ka kasulikud loomad, nagu kanad, kitsed, pardid, lehmad jne. Järgmisel kuul pidid töömehed ehitama erinevaid maju ja sadama. Kuude järel oli saarest imeline elupaik valminud. Kuningas kandis kodus alati tagasihoidlikke riideid ja kasutas oma raha nii vähe kui võimalik. Ta saatis kõik oma palga saarele hoiule. Peale üheksat kuud kutsus kuningas oma rahva kokku ja teatas neile, et ta sooviks oma valit-

semisaja lõpetada ja minna juba praegu sinna saarele elama, kuid rahvas ei nõustund sellega ja käskisid tal veel kolm kuud oodata.

Kolm kuud möödusid ja nüüd oli kuninga aeg täis. Jällegi pandi ta uhkelt riidesse ja elevanti seljas jalutas ta läbi linna ja jättis hüvasti. Erinevalt eelmistest kuningatest oli see noormees üllatavalt heas tujus ja õnnelik. Inimesed küsisid ta käest: „Eelmised kuningad nutsid terve tee ja sina naerad ja oled rõõmus?”

Kuningas vastas: „Kas te ei tea, mis targad inimesed räägivad? Kui sa siia ilma sünnid, siis sa nutad, kuid kõik teised naeravad ja on õnnelikud. Ela sellist elu, et kui sa hakkad surema, siis sina naerad ja kõik teised nutavad. Mina olen elanud sellist elu. Kui teised kuningad elasid luksuslikku kuniga elu ja nautisid kõike, mis kuningaks olemine võimaldab, siis mina elasin tagasihoidlikult ja planeerisin tulevikku. Ma tegin üksikust ohtlikust saarest ilusa elupaiga, kus ma saan elu lõpuni rahulikult elada.”

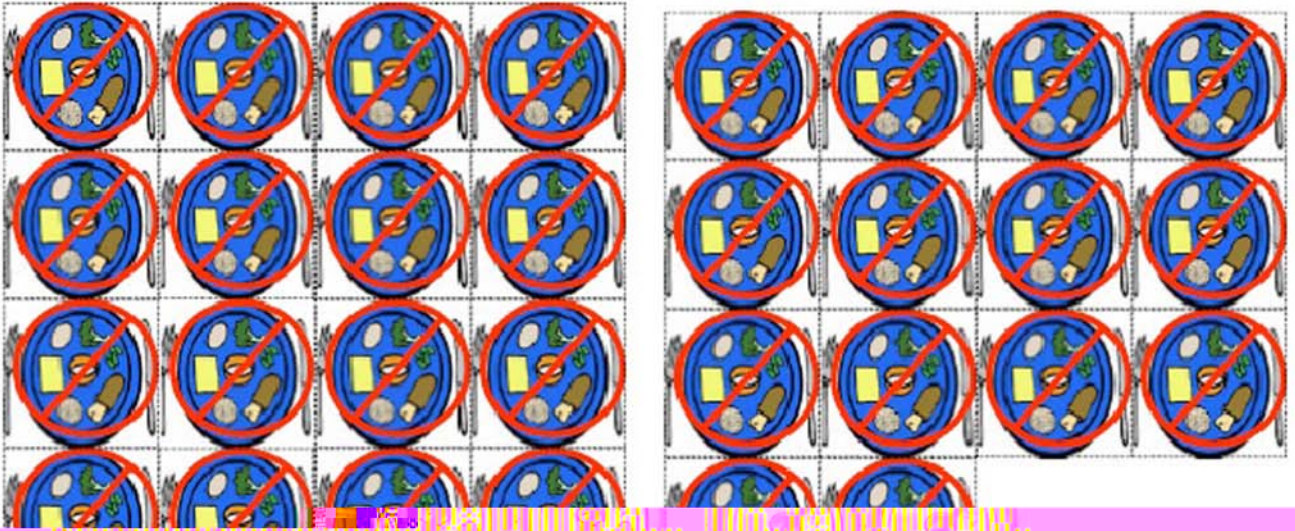
Me peame sellest loost õppust võtma, kuidas oma elu elada. Siinne elu on selleks, et ennast järgnevas ette valmistada. Maapealne elu on täis ahvatlusi ja palju erinevaid lõbustusi, mis ei tohi meid unustama panna, mis tuleb peale seda. Isegi kuningad peaksid elama tagasihoidlikult nagu Prohvet Mohammed (صلى الله عليه وسلم) ja jätma kõik oma lõbustused järgnevas eluks. Las Allah aitab meid sellel teel ja teeb meile selle kergeks! Aamen!

HEADE TEGUDE GRAAFIK

NIMI:

Värvige ruuduke, kui hea tegu tehtud

Lõika välja paastumise muut ja kleebi see päevale, mil laps paastus lõugavalt!

RAMADAN

	1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30

ARVAMUSKÜLG

Kunagi, 10 aastat tagasi, kui ise, *šahaada* ütlesin, arvasime sõbrannaga olemaks ainukesed Eesti rahvusest moslemid. Internet ning arvutid olid mõeldud rikkuritele ja muul viisil kaasmaalastest moslemitest teada saada ei olnud võimalik. Samuti polnud eestikeelset materjali islami kohta õppimiseks, ei raamatuid, veebilehti... mõeldamatu! Ainuke rikkus, mis Allahilt sain oli mu keeletaju. Nii siis neelasin-gi raamatuid prantsuse, hollandi ja saksa keeles, et islami kohta õppida. *Alhamdulillah*, et olen moslem!!! *Allahu Akbar!!!* Selline õnnistus pole kõigile! Igaühel on oma saatus, mina olen enda omale elulõpuni tänulik!

Viimane Iqra eri on väga *special!* Selle lugemine mattis hinge, süda jättis lööke vahele, kohati pani aga toppelt... *wouw!* *Subhanallah*, nii tore oli lugeda, et meie aastatepikkune töö on hakanud vilju kandma! Allah olgu kiidetud! See on kui rohtaia eest hoolitsemine – külvad seemned, harid mulda, väetad, eemaldad umbrohu ning hoolitsed selle eest, et võrsed häda ei saaks. Mõni neist ehk nārbubki, murdub suure tuule käes, teised ajavad omi võrseid ikka pikemaks ja tugevamaks, sirutades endi juures üha kindlamalt mullapinda, samas päid päikese poole õieli ajades.... Tähtis on hoida end õiges mullas, mis ei ole liiga kuiv, mürk või liialt mineraaliderohke, kus on oht hoopis nārbuda.

Allah olgu kiidetud selle eest! Hoidkem kinni õigest teest, nagu uppuja õlekõrrest – kindlalt, usaldades enda päästjat!

Khadija

LOENGD ISLAMI KULTUURIKESKUSES

Sheikh Muhammed Saudi Araabiast, kes on Waqfis meie keskuse eest vastutav viibib Eestis kuni reedeni ja annab E-N tafsiri (Koraani selgituse) loenguid peale asri palvet. Võimalik on osa võtta ka Koraani retsiteerimise õppes (sheikh loeb ette, teised kordavad järgi).

Kuna algab ramadaan, siis igal õhtul toimuvad keskuses taraawihi palved. Iga 4 raka vahele peab sheikh ka väikese loengu inshaAllah. Maghribi ajal on keskuses võimalik iftaari süüa inshaAllah. Kõik on oodatud.

Fi amani llah!

IQRA

SADAQA - ANNETUSED:

www.islam.pri.ee toetamine

(tasuta materjalide saatmine, raamatute tõlkimine, toimetamine ning trükkimine, loengud jne):

Kätlin Hommik

Märkusega "SADAQA"

Ühispanga konto nr. 10010608670016

IBAN: EE231010010608670016

BIC: EEUHEE2X

Eesti Islami Koguduse töö toeks

(vaeste abistamine, laagrite korraldamine, araabia keele ja Koraani õpe jne):

MTÜ Eesti Islami Kogudus

Märkusega "SADAQA"

Swedbank arve nr. 221027395302

IBAN: EE742200221027395302

BIC: HABAE2X

ÜHE VANA ON TEISE UUS ...

Võimalus saata inimestele riideid, mänguasju jne, mida ise enam ei vaja, kuid ära ka visata ei tahaks. Järgnevalt pakume välja aadressid, kuhu võiksid oma paki saata. Tegemist on erinevate organisatsioonide ja eraisikutega, kes tegelevad humanitaarabi ning vaeste igakülgse abistamise ning toetamisega ja jagavad sinu saadetise nendele, kes seda kõige enam vajavad. Kui äkki tead veel mõnda aadressi, mis sinu meelest peaks siin nimekirjas olema, siis anna meile sellest teada meiliaadressil info@islam.pri.ee.

AFGHANISTAN:

Mohammad Qasim Popal

UNAMA Kabul, Compound B

OSRSG/FSCU, Building 7, Room 101

Peace Avenue, Zanbaq Square

Wazir Akbar Khan (beside French Embassy)

Kabul

AFGHANISTAN

telefon: +93 700217289 / 0790005381

MAROKO:

Najat Mrabte

Rue 8, No 10

54400 Moulay Bouazza

P.Khenifra

MOROCCO

KOOSTAJAD

TOIMETAJAD: Aisha (Kätlin Hommik-Mrabte) ja Khadeja (Airi Hunt)

KUJUNDUS: Khadeja

RUBRIIGID: Aisha, Khadeja, Amina Iirimaalt, Sarah Iirimaalt, Amina Bahrainist, Eliza, Sirli, Anneli, Nele ja Rauno

PILDID: erakogu, internet

KONTAKT: iqra@islam.pri.ee

MOŠEE JA EESTI ISLAMI KOGUDUS

Keevise tn 9

11415

Tallinn

EESTI/ESTONIA

telefon +372 55 94 76 89

Eesti moslemite kuukiri "IQRA" on eesti moslemite tasuta elektrooniline kuukiri. Ilmub inshallah, igal kuul uue sisuga. Kuukirja sisu koostamisel on oodatud eesti moslemite ettepanekud nii eesti kui ka vene keeles.

Ежемесячник мусулман Эстоний "ИКРА" выходит каждый месяц. Все мусулманы Эстоний могут участвовать и писать на эстонском или русском языке.